

OBEC HENCLOVÁ

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HENCLOVÁ NA ROKY 2023 – 2030

HENCLOVÁ, APRÍL 2023

Názov projektu:

Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica

Kód projektu v ITMS2014+:

NFP314011APG4

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Formulár 1 (Ú 1) Hlavička dokumentu PHRSR

Názov	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 - 2030
Územné vymedzenie :	Obec Henclová
Územný plán obce, schválený :	-
Dátum schválenia PHRSR :	
Číslo uznesenia OZ Henclová :	
Dátum platnosti :	xx.xx.2023 – 31.12.2030
Verzia :	1.0.
Publikovaný verejne :	

Zdroj: vlastné spracovanie

OBSAH PHRSR OBCE HENCLOVÁ NA ROKY 2023 – 2030

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK.....	4
ZOZNAM POUŽITÝCH FORMULÁROV, TABULIEK, GRAFOV A ILUSTRÁCIÍ.....	6
1 ÚVOD	9
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	15
2.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	16
2.1.1 HISTÓRIA OBCE	16
2.1.2 PRÍRODNÉ POMERY	16
2.1.3 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	18
2.1.4 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	19
2.1.5 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA	21
2.1.6 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	22
2.1.7 OBYVATEĽSTVO	32
2.1.8 HOSPODÁRSKE POMERY, PODNIKANIE A ZAMESTNANOSŤ	37
2.1.9 CESTOVNÝ RUCH	42
2.1.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE	45
2.1.11 ZDRAVOTNÍCTVO	46
2.1.12 SOCIÁLNA OBLASŤ	46
2.1.13 KULTÚRA	50
2.1.14 ŠPORT	51
2.1.16 SAMOSPRÁVA A JEJ FINANČNÉ ZDRAVIE	53
2.1.17 BEZPEČNOSŤ A VEREJNÝ PORIADOK	56
2.1.18 VYHODNOTENIE REALIZÁCIE OPATRENÍ A AKTIVÍT PHSR OBCE HENCLOVÁ NA ROKY 2020 až 2025	57
2.1.19 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA	58
2.1.20 EX-ANTE HODNOTENIE STAVU PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI	59
2.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	60
2.2.1 ANALÝZA VÄZIEB ÚZEMIA	60
2.2.2 VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	64
2.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	66
2.3.1 SWOT ANALÝZA	66
2.3.2 IDENTIFIKÁCIA POTRIEB A ODHAD BUDÚCEHO VÝVOJA OBCE	69
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	72
3.1 NÁDVÄZNOSŤ NA STRATÉGIE VYŠŠEJ ÚROVNE	72
3.2 VÍZIE A CIELE STANOVENÉ NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI	74
3.3 VÍZIA A HLAVNÝ CIEĽ OBCE HENCLOVÁ	77
4 PROGRAMOVÁ ČASŤ	81
5 REALIZAČNÁ ČASŤ	85
5.1 SPOLUPRÁCA S PARTNERMI	85
5.2 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR	86
5.3 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA PHRSR	86
5.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE PHRSR	87
5.5 AKČNÝ PLÁN PHRSR	88
6 FINANČNÁ ČASŤ	101
6.1 INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN	101
7 ZÁVER	105
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	106
ZOZNAM PRÍLOH	109

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

a pod.	a podobne
AOTP	príspevok zamestnanosti ÚPSVaR
a.s.	akciová spoločnosť
CHLU	chránené ložiskové územie
CLLD	miestny rozvoj vedený komunitou
CR	cestovný ruch
ČOV	čistička odpadových vôd
DvHN	dávka v hmotnej núdzi
EAO	ekonomicky aktívna osoba
EŠIF	Európske štrukturálne investičné fondy
EU	Európska únia
FO	fyzická osoba
ha	hektár
IBV	Individuálna bytová výstavba rodinných domov
IS	index starnutia
km	kilometer
KO	komunálny odpad
KOCR	Krajská organizácia cestovného ruchu
KSK	Košický samosprávny kraj
m	meter
MAS	Miestna akčná skupina
m n. m.	metrov nad morom
MOPS	Miestna občianska poriadková služba
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	marginalizovaná rómska komunita
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
n. o.	nezisková organizácia
NFP	nenávratné finančné prostriedky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NP	Národný park
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
NSO	nelegálna skládka odpadu
OcÚ	Obecný úrad
OZ	Obecné zastupiteľstvo
OSN	Organizácia spojených národov
o. z.	Občianske združenie
PD SR	Partnerská dohoda Slovenskej republiky
PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PO	právnická osoba
POH	Program odpadového hospodárstva
PP	peňažný príspevok
PPnK	Peňažný príspevok na kompenzáciu
PZ SR	Policajný zbor Slovenskej republiky
r.	rok
SEZO	Združenie obcí (separovaný zber odpadu)

SODB	sčítanie osôb, domov a bytov
SR	Slovenská republika
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
STEEP	analýza vonkajších faktorov
SWOT	analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození
ŠU SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TANAP	Tatranský národný park
ŤZP	ťažko zdravotne postihnutý
ŤZP-S	ťažko zdravotne postihnutý so sprievodcom
UoZ	uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VUC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecne záväzne nariadenie
Zb.	zbierka
ZMOHR	Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
Z. z.	zbierka zákonov

ZOZNAM POUŽITÝCH FORMULÁROV, TABULIEK, GRAFOV A ILUSTRÁCIÍ

Zoznam formulárov podľa obsahových častí dokumentu

Číslo formulára (označenie podľa metodiky)	OBSAHOVÁ ČASŤ DOKUMENTU Názov formulára	Umiestnenie formulára v dokumente
ÚVODNÁ ČASŤ		
1 (Ú 1)	Hlavička dokumentu PHRSR	Úvodná strana
2 (Ú 2)	Zámer spracovania PHRSR	text
3 (Ú 3)	Harmonogram spracovania PHRSR	text
4 (Ú 7)	Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHRSR	text
5 (Ú 8)	Dokumenty súvisiace so spracovávaním PHRSR	text
6 (Ú 6)	Zoznam členov pracovných skupín	Príloha č. 3
ANALYTICKÁ ČASŤ		
7 (A 1)	Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát	text
8 (Ú 9)	Ex - post hodnotenie predchádzajúceho obdobia	text
9 (A4)	Ex – ante hodnotenie	text
10 (A 7)	Evidencia podnikateľských subjektov	Príloha č. 4
11 (A 8)	Evidencia mimovládnych organizácií	Príloha č. 5
12 (A 6)	STEEP analýza obce Henclová	text
13 (A 5)	SWOT analýza obce Henclová	text
STRATEGICKÁ ČASŤ		
14	Prehľad cieľov stanovených v PHSR KSK 2016 - 2022	text
15	Prehľad cieľov a priorít stratégie CLLD územia MAS HNILEC na roky 2018 – 2023	text
16 (S 1)	Prehľad cieľov stanovených v PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030	text
17	Prehľad priorít a opatrení stanovených v PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030	text
PROGRAMOVÁ ČASŤ		
18 (P 1)	Rozvojová stratégia obce Henclová na roky 2023 - 2030	text
REALIZAČNÁ ČASŤ		
19 (R 5)	Plán monitorovania a hodnotenia PHRSR	text
20 (R 6)	AKČNÝ PLÁN implementácie PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030	text
FINANČNÁ ČASŤ		
21	Finančný plán realizácie aktivít PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030 (€)	text
22 (F5)	Indikatívny rozpočet - sumarizácia	text

Zdroj : Vlastné spracovanie

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1	Administratívne a územné začlenenie	18
Tabuľka 2	Vzdialenosť najvýznamnejších sídelných štruktúr	19
Tabuľka 3	Vybavenie obce technickou infraštruktúrou	19
Tabuľka 4	Štruktúra domov podľa plynovej prípojky	20
Tabuľka 5	Územia európskeho významu v okrese Gelnica.....	24
Tabuľka 6	Výmera pôdy obce Henclová k 31.12.2021	26
Tabuľka 7	Produkcia emisií základných znečisťujúcich látok v okrese Gelnica (v tonách)	30
Tabuľka 8	Ročné priemery imisií základných znečisťujúcich látok v regióne (monitorovacia stanica Krompachy ul. SNP)	30

Tabuľka 9	Množstvo komunálneho odpadu podľa druhov odpadu (v tonách) okres Gelnica	32
Tabuľka 10	Nakladanie s komunálnym odpadom (KO) v Košickom kraji.....	32
Tabuľka 11	Vývoj počtu a hustota obyvateľov v obci Henclová	33
Tabuľka 12	Veková štruktúra obyvateľov obce od r. 1996	34
Tabuľka 13	Veková štruktúra obyvateľov v základných vekových kategóriách k 31.12.2021.....	34
Tabuľka 14	Vývoj osôb v poproduktívnom veku od r. 1996 k 31.12.2021.....	35
Tabuľka 15	Pohyb obyvateľstva v obci Henclová.....	35
Tabuľka 16	Štruktúra obyvateľov podľa rodinného stavu v obci Henclová k 01.01.2021	36
Tabuľka 17	Vývoj početného zastúpenia vekovej skupiny 0 – 4 rokov v obci Henclová	36
Tabuľka 18	Obyvateľstvo podľa národnosti v obci k 01.01.2021	36
Tabuľka 19	Náboženské vyznanie	36
Tabuľka 20	Odvetvová štruktúra subjektov pôsobiacich v obci	38
Tabuľka 21	Počty ekonomicky aktívnych právnických osôb (PO) a fyzických osôb – podnikateľov (FO-P) pôsobiacich v obci k 31.12	38
Tabuľka 22	Ekonomická aktivita obyvateľstva obce Henclová k 01.01.2021	38
Tabuľka 23	Obyvatelia podľa ekonomickej činnosti v obci Henclová k 01.01.2021	39
Tabuľka 24	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v €)	39
Tabuľka 25	Celkový počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v obci Henclová k 31.12.2022	40
Tabuľka 26	Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa veku z obce Henclová	40
Tabuľka 27	Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa vzdelania v obci k 31.12.2022	40
Tabuľka 28	Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie k 31.12.2022	41
Tabuľka 29	Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa profesie posledného zamestnania k 31.12.2022	41
Tabuľka 30	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie obyvateľov obce Henclová k 01.01.2021	45
Tabuľka 31	Zdravotnícka infraštruktúra v obci	46
Tabuľka 32	Sociálna infraštruktúra v obci	46
Tabuľka 33	Poberatelia dávky v hmotnej núdzi (DvHN) obce Henclová.....	47
Tabuľka 34	Veková štruktúra osôb uznaných za ŤZP – stav k 31.12.2022	48
Tabuľka 35	Veková štruktúra držiteľov preukazu ŤZP– stav k 31.12.2022.....	48
Tabuľka 36	Počet poberateľov - peňažné príspevky (PP) na kompenzáciu podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu (PPnK) s trvalým pobytom v obci Henclová.....	48
Tabuľka 37	Vybraté špecializované sociálne poradenstvá v okolí.....	49
Tabuľka 38	Infraštruktúra kultúry obce Henclová	50
Tabuľka 39	Kultúrne aktivity v obci počas roka	50
Tabuľka 40	Infraštruktúra športu obce Henclová.....	51
Tabuľka 41	Domy v obci podľa typu.....	51
Tabuľka 42	Štruktúra domov podľa obdobia výstavby	51
Tabuľka 43	Domy podľa formy vlastníctva	52
Tabuľka 44	Domy podľa typu vodovodnej prípojky	52
Tabuľka 45	Domy podľa typu kanalizačného systému	52
Tabuľka 46	Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb	52

Tabuľka 47	Analýza ekonomického hospodárenia obce Henclová (na základe záverečného účtu r. 2020 – 2022 a rozpočtov na roky 2023 – 2024)	55
Tabuľka 48	Aktuálna zadlženosť obce	55
Tabuľka 49	Vyhodnotenie realizácie aktivít PHSR obce Henclová na roky 2020 – 2025 od roku 2020.....	57
Tabuľka 50	Územné členenie	60

Zoznam grafov

Graf 1	Zastúpenie mužov a žien na celkovom počte obyvateľov obce Henclová (vývoj v období rokov 2002-2021)	33
Graf 2	Veková pyramída obyvateľov obce Henclová k 31.12.2021	33
Graf 3	Ekonomická štruktúra obyvateľov z hľadiska veku v obci Henclová od r. 2002 (v %)	34

Zoznam ilustrácií

Obrázok 1	Susediace katastrálne územia obce Henclová	18
Obrázok 2	Finančné zdravie obce Henclová k 31.12.2021 podľa INEKO	54
Obrázok 3	Finančné hospodárenie obce Henclová za rok 2021 (podľa FinStat)	54
Obrázok 4	Poloha obce k významnejším sídelným štruktúram	60

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Henclová na roky 2023 – 2030“ bol vypracovaný v zmysle zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, v rámci realizácie projektu „Podpora regionálneho rozvoja najmenej rozvinutého okresu Gelnica“ Operačného programu Efektívna verejná správa a jeho schválením Obecným zastupiteľstvom v Henclovej bude nahrádzať dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2020 – 2025“.

Je základným dokumentom pre riadenie samosprávy, vychádzajúc z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov, vytvára predstavu o budúcom vývoji územia spolu s opatreniami a aktivitami na jej zabezpečenie.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Henclová na roky 2023 - 2030 je vypracovaný v náväznosti na

- implementáciu projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“, v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa a spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom.; Kód projektu v ITMS2014+: 314011APG4, v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z314011APG4 medzi Ministerstvom vnútra SR a Mestom Gelnica, financovaný z vlastných zdrojov mesta Gelnica vo výške spolufinancovania uvedeného projektu,
- legislatívnu povinnosť pre obec v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov,
- aktuálne výzvy, problémy a priority v rozvoji obce v kontexte nových prístupov k rozvoju územia (inteligentné, zelené, udržateľné obce a pod.) s dôrazom na zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov, podnikateľského prostredia, životného prostredia a vplyvov vonkajšieho prostredia,
- definovanie národných priorít implementácie Národnej stratégie regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030, Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027,
- identifikované nové možnosti čerpania nenávratných finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), zdrojov štátneho rozpočtu z kapitol jednotlivých ministerstiev, regionálnej úrovne Košického samosprávneho kraja (KSK) a Miestnej akčnej skupiny (MAS) HNILEC, o.z. Margecany v prospech obce a všetkých jej obyvateľov, vzhľadom na nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ a nové rozvojové priority EÚ,
- zmenu vízie, hlavného cieľa, rozvojových oblastí, priorít a prioritných cieľov,
- možnosť vypracovania nového dokumentu „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Henclová“ s platnosťou do roku 2030.

Formulár 2 (Ú 2) Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 - 2030
Forma spracovania	- Proces tvorby dokumentu bude zabezpečený v rámci implementácie projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“; Kód projektu v ITMS2014+: 314011APG4, v súlade

	s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválenej Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja miest a obcí pre programové obdobie po roku 2020.
Riadenie procesu spracovania	- V mesiaci december 2022 začali prípravné práce aktualizácie/tvorby PHRSR obce Henclová a gestorom bol poverený koordinátor prípravných prác a menovaní členovia prípravného tímu. - Prípravný tím mal za úlohu pripraviť podklady na rozhodnutie samosprávy o aktualizácii alebo o spracovaní nového dokumentu PHRSR, o jeho forme, obsahu, rozsahu a rozvojovom smerovaní, ktoré boli súčasťou Vstupnej správy a bol zložený so zástupcov zamestnancov Obecného úradu, organizácií obce a zástupcov občanov obce. Analýzou platného dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2020 – 2025 vzhľadom na aktuálne výzvy, problémy a priority v rozvoji obce v kontexte nových prístupov k rozvoju územia a k definovaniu nových národných priorít implementácie Národnej stratégie regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030, Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027, miestna samospráva rozhodla o vypracovaní nového rozvojového dokumentu obce s platnosťou do roku 2030. - Vstupná správa k vypracovaniu dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030“ bola schválená uznesením Obecného zastupiteľstva v Henclovej č. 25/2/2023 zo dňa 25.02.2023. - Dňa 28.02.2023 bol menovaný koordinátor tvorby stratégie, zriadený riadiaci výbor a tím pre koordináciu tvorby PHRSR pozostávajúci z pracovných skupín zložených zo zamestnancov obce, poslancov OZ a občanov obce k vypracovaniu dokumentu PHRSR podľa jeho obsahu. - Zapojenie verejnosti do procesu tvorby dokumentu prebiehala formou dotazníkového prieskumu a rozhovormi s vedením obce a jej zamestnancami a občanmi obce, - Informovanie prebiehalo prostredníctvom pozvánok na pracovné stretnutia tímu pre koordináciu tvorby PHRSR, verejnej informačnej tabule obce, webovej stránky obce http://www.henclova.sk/, Obecného rozhlasu a zasadaní OZ.
Obdobie spracovania	- Dokument PHRSR bol spracovávaný v období december 2022 – apríl 2023, vid' harmonogram spracovania v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- Financovanie procesu tvorby dokumentu bolo zabezpečené v rámci implementácie projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“; Kód projektu v ITMS2014+: 314011APG4, v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z314011APG4 a z vlastných zdrojov mesta Gelnica vo výške spolufinancovania uvedeného projektu. Nenávratný finančný príspevok je poskytnutý v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa a spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom. Poskytovateľ príspevku : Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030 je strednodobý strategický programový dokument, vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR do roku 2030, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, vypracovaný pri uplatnení partnerstva, určuje hlavné smery jeho vývoja, stanovuje ciele, dôležité potreby a

úlohy vo všetkých oblastiach života k napĺňaniu vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce Henclová. Súčasťou dokumentu je aj určený spôsob monitorovania a hodnotenia, ktorý na základe ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňaný.

Formulár 3 (Ú3) Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR														
	2022		2023											
Termín	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod														
Analytická časť														
Strategická časť														
Programová časť														
Realizačná časť														
Finančná časť														
Záver														

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Potreba tvorby nového strednodobého strategického rozvojového dokumentu obce Henclová vyplynula z realizovanej analýzy potrieb, nových výziev, problémov, zo zistenia, že existujúce PHSR obce Henclová na roky 2020 – 2025 nerieši adekvátne aktuálne výzvy a problémy, ako aj z dôvodu, aby sa naplnili podmienky pre prístup k finančným a iným zdrojom pre ďalší rozvoj obce. Výsledky tejto analýzy boli zapracované do Vstupnej správy k vypracovaniu strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030“, ktorá bola schválená uznesením Obecného zastupiteľstva v Henclovej č. 25/2/2023 zo dňa 25.02.2023.

Vstupná správa k vypracovaniu strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030“ (ďalej len Vstupná správa PHRSR) bola vypracovaná v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválenej Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017¹ zo dňa 26. apríla 2017 a Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja miest a obcí pre programové obdobie po roku 2020.²

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v § 8 upravuje podmienky spracovania dokumentu Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, jeho schvaľovanie a aktualizáciu. Dokument určuje podmienky personálneho a finančného zabezpečenia plnenia opatrení/ aktivít, jeho pravidelné vyhodnocovanie a jeho aktualizáciu a zmenu.³

V rámci celého procesu prípravy a spracovania PHRSR boli používané rôzne metódy zapájania verejnosti, najmä prostredníctvom zverejňovania dôležitých informácií na webovom sídle obce, uskutočnenie dotazníkového prieskumu občanov obce, organizovaním verejných stretnutí s miestnymi obyvateľmi, odbornými poradníkmi a pracovnými skupinami. Dokument v záverečnej fáze jeho spracovania bude verejne pripomienkovaný, prerokovaný a schvaľovaný Obecným zastupiteľstvom.

Formulár 4 (Ú 7) Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHRSR

Metóda zapojenia verejnosti do prípravy PHRSR	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno	áno	áno
Informačné formuláre, tabuľky údajov			
Internetové stránky	áno	áno	áno
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači			
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny			
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	áno
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Odborné poradné skupiny			
Pracovné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja vypracovaných na úrovni miest a obcí, regiónov, samosprávnych krajov a štátu v súlade s programovými dokumentmi Európskej únie pre využitie zdrojov fondov EÚ.

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje procesom plánovania a programovania v súvislosti s dokumentmi vyššej úrovne (Európska úroveň), na ktoré nadväzujú dokumenty nižšej úrovne (národná, regionálna) až po miestnu úroveň.

Formulár 5 (Ú8) Dokumenty súvisiace so spracovávaním PHRSR

Názov dokumentu Postavenie dokumentu/ úroveň	obstaranie/ schvaľovanie dokumentu	Časové zameranie	Relevantnosť k spracováva- nému PHRSR	Zdroj
EURÓPSKA ÚROVEŇ				
Zmluva o fungovaní Európskej únie	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://eur-lex.europa.eu/
Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://eur-lex.europa.eu/
Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027 – Partnerská dohoda	EÚ	Do roku 2027	vysoká miera	www.partnerskadhoda.gov.sk/
Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj	EÚ	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.minzp.sk/agenda-2030/
Európa 2020	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://www.eu2020.gov.sk/europa-2020/
Horizont Európa 2021 - 2027	EÚ	Do roku 2027	vysoká miera	https://www.consilium.europa.eu/

Európska zelená dohoda	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://ec.europa.eu/
Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://ec.europa.eu/
Európsky pilier sociálnych práv (2017)	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://www.consilium.europa.eu/
NÁRODNÁ ÚROVEŇ				
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/01/SLOVENSKO-2030.pdf
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mirri.gov.sk/sekcie/vizi-a-a-strategia-rozvoja-slovenska-do-roku-2030/
Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018 - 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mirri.gov.sk/sekcie/inv-esticie/narodny-investicny-plan/
Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie r. 2020 - 2024	Úrad vlády SR	Do roku 2024	vysoká miera	https://www.mpsr.sk/programove-vyhlasenie-vlady-slovenskej-republiky-na-obdobie-rokov-2020-2024/
Národný program reforiem SR	Úrad vlády SR	aktuálne	vysoká miera	https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/strategicke-materialy/narodny-program-reforiem/
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja	Úrad vlády SR	neurčené	vysoká miera	https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-539
Strategický plán SR pre investície z eurofondov r. 2021 - 2027	Úrad vlády SR	Do roku 2027	vysoká miera	https://www.eurofondy.gov.sk/
Koncepcia územného rozvoja Slovenska	Úrad vlády SR	neurčené	vysoká miera	https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/dokumenty/koncepcia-uzemneho-rozvoja-slovenska-kurs2001
Plán obnovy a odolnosti SR	Úrad vlády SR	neurčené	vysoká miera	https://www.mfsr.sk/sk/verejnost/plan-obnovy-odolnosti/
Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/strategia/strategicky-plan-rozvoja-dopravy-sr-do-roku-2030
Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/cestovny-ruch-7/legislativa-a-koncepcne-dokumenty/
Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do r. 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.minv.sk/?strategia-pre-rovnost-inkluziu-a-participaciju-romov-do-roku-2030
Atlas rómskych komunit na Slovensku 2019	Úrad vlády SR	neurčené	vysoká miera	https://www.minv.sk/?atlas-romskych-komunit-2019
Envirostratégie SR 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.minzp.sk/iep/strategicke-materialy/envirostrategia-2030/
Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.economy.gov.sk/energetika/navrh-integrovaneho-narodneho-energetického-a-klimatickeho-planu
Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 - 2025	Úrad vlády SR	Do roku 2025	vysoká miera	https://www.enviroportal.sk/clanok/mzp-sr-program-odpadoveho-hospodarstva-sr-2021-2025
Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027	Úrad vlády SR	Do roku 2027	vysoká miera	https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/plan-rozvoja-verejnych-vodovodov-verejnych-kanalizacii-pre-uzemie-sr-n

Akčný plán rozvoja okresu Gelnica	Úrad vlády SR	Do roku 2022	vysoká miera	https://www.nro.vicepremier.gov.sk/site/assets/files/1298/akcny_plan_rozvoja_okresu_gelnica.pdf
REGIONÁLNA ÚROVEŇ				
PHRSR Košického samosprávneho kraja na roky 2016 - 2022	KSK	Do roku 2022	vysoká miera	https://web.vucke.sk/sk/uradna-tabula/rozvoj-regionu/program-hosp-socialneho-rozvoja/
Program obnovy krajiny Košického kraja	KSK	aktuálne	stredná miera	https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/program-obnovy-krajiny/
Koncepcia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji	KSK	aktuálne	stredná miera	https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/kultura/aktuality/koncepcia-rozvoja-kultury-košickom-samospravnom-kraji-2020-2025-2030.html
Stratégia MAS HNILEC na roky 2018 - 2023	MAS Hnilec, o.z.,	Do roku 2023	vysoká miera	https://www.mashnilec.sk/
Stratégia rozvoja cestovného ruchu v okrese Gelnica na obdobie rokov 2019 - 2025	MAS Hnilec, o.z.,	Do roku 2025	vysoká miera	Stratégia rozvoja cestovného ruchu v okrese Gelnica na obdobie rokov 2019-2025 (výhľadovo 2030) - turistická destinácia Hnilecká dolina 2030 (webnode.sk)
MIESTNA ÚROVEŇ				
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2020 - 2025	Obec Henclová	2020 - 2025	Vysoká miera	www.henclova.sk
Viacročný rozpočet obce	Obec Henclová	aktuálny	Vysoká miera	www.henclova.sk
Komunitný plán sociálnych služieb na obdobie rokov 2022 - 2027	Obec Henclová	Do roku 2027	Vysoká miera	www.henclova.sk

Zdroj : Vlastné spracovanie

V záverečnej fáze spracovania dokumentu je vstupom do procesu prerokovania (zverejnenie a následne prerokovanie) samotný návrh PHRSR a Správa o hodnotení strategického dokumentu odborne spôsobilou osobou Okresného úradu Gelnica, Odboru starostlivosti o životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.⁴

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na obdobie 2023 – 2030 je kľúčovým strednodobým strategickým dokumentom, ktorý určuje prioritné smerovanie obce a bude pomáhať k všestrannému rozvoju svojho územia, k starostlivosti o kvalitu životného prostredia, k potrebám svojich obyvateľov a k ochrane a zveľaďovaniu kultúrneho a prírodného dedičstva.

Dokument navrhuje trvale udržateľnú rozvojovú stratégiu zameranú na hospodársky a sociálny rozvoj obce za aktívneho dodržiavania princípov ochrany životného prostredia.

Cieľom PHRSR nie je vyriešiť všetky problémy vyskytujúce sa na jeho území, ale ukázať cestu, ktorá umožní vytvoriť vhodné predpoklady pre ich riešenie.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030 obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu vnútorného prostredia, vonkajšieho prostredia a súčasnej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné rizika a ohrozenia v návaznosti na existujúce koncepcie.

Je zameraná na zisťovanie využívania vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja k definovaniu podmienok udržateľného rozvoja, identifikáciu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území s posúdením väzieb na širšie územia.

Analýza vychádza zo získaných informácií databáz, kvantitatívnych a kvalitatívnych dát.

Formulár 7 (A 1) Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Obecný úrad Henclová	www.henclova.sk
	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk
Bývanie	Obecný úrad Henclová	www.henclova.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obecný úrad Henclová	www.henclova.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Zdravotníctvo	Zzz.sk	https://www.zzz.sk/zariadenia/okres-gelnica/
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Sociálna starostlivosť	Obecný úrad Henclová	www.henclova.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
Ekonomická situácia, zamestnanosť	Obecný úrad Henclová	www.henclova.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk
Technická infraštruktúra, dopravná infraštruktúra a vybavenosť obce	FinStat	www.finstat.sk
	Obecný úrad Henclová	www.henclova.sk
	Ministerstvo životného prostredia SR	www.minzp.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Životné prostredie	Železnice Slovenskej republiky	https://www.geocaching.com/
	Obecný úrad Henclová	www.henclova.sk
	Ministerstvo životného prostredia SR	www.minzp.sk
	Ministerstvo životného prostredia SR	Atlas krajiny SR - Webová mapová aplikácia (sazp.sk)
	Ministerstvo zdravotníctva SR	www.mzsr.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Cestovný ruch	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk
	Obecný úrad Henclová	www.henclova.sk
	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

2.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

2.1.1 HISTÓRIA OBCE

Prvá písomná zmienka o obci Štilbach je z roku 1344, kde od roku 1338 bolo celé územie Tichej vody a jej okolie vyhlásené za slobodné banské mesto, pričom v okolitých horách sa ťažila hlavne meď a v rokoch 1489 – 1527 boli v prevádzke v oblasti prevádzky huty na spracovanie medenej rudy. Obyvatelia obce boli tvrdí a húževnatí, ale skromní ľudia obklopení krásnou prírodou, ktorá ich obklopovala. Klčovali lesy a upravovali drsnú a neúrodnú pôdu. Územie bolo vyvraždené v roku 1556 vojakmi Františka Bebeke, pána z Krásnej Hôrky, kedy zhoreli aj všetky archívne dokumenty starého Štilbachu.

Zápisy v matrikách o narodených deťoch v Hanczlovej sa začínajú objavovať až okolo roku 1798 a začalo nové osídľovanie prisťahovalcami zo Zamaguria. Koncom 19. storočia začali ľudia masovo odchádzať za prácou do Ameriky. Ľudia v území pracovali ako uhliari, baníci a pastieri, klčovali okolie dediny, obrábali malé poličky, aby prežili. Celý chotár bol ohradený dreveným plotom, aby im divá zver neničila úrodu zemiakov a ľanu, z ktorého vyrábali odevy. Kostol zasvätený Panny Márii začali dokončiť v roku 1891 s pomocou grófa Andrásyho. Kostol sv. Jozefa robotníka v Štilbachu bol dokončený v roku 1892 po ťažkej práci celej dediny. V roku 1912 bola postavená úzko koľajová železnica na sťahovanie dreva na parnú pílú do Vondrišľa (súčasný Nálepko).⁵

Dedina sa od r. 1925 volá Henclová a vznikla zlúčením Štilbachu – Tichá voda a Henclovej. Súčasná obec Henclová bola do roku 1997 súčasťou územia okresu Spišská Nová Ves a od tohto roku je súčasťou okresu Gelnica a jej poloha je vzhľadom na centrálnu zamestnanosť a vzdelania nevýhodná, miestne pracovné príležitosti nestačia a tým obyvateľstvo v obci ubúda.⁵

2.1.2 PRÍRODNÉ POMERY

Obec Henclová leží v severovýchodnej časti Slovenského rudohoria v doline sútok vodných tokov Tichá voda a Henclová, kde hornatinný až vrchovinový povrch chotára je zalesnený zmiešaným, s prevahou smrekovým lesom. Katastrálne územie patrí do subprovincie Vnútrohorských Západných Karpát, oblasti Slovenského rudohoria, geomorfologického celku Volovské vrchy a polcelku Zlatý stôl. Najvyšším bodom Volovských vrchov je Zlatý stôl (1322 m n. m.). Medzi výrazné vrcholy v katastrálnom území patria Uherčíková (1066 m n. m.), Kačka (1131 m n. m.), Sedlovská skala (970 m n. m.) a v okolí obce sú Skalisko (1293 m n. m.), Volovec (1283 m n. m.), Čertova hoľa (1245 m n. m.), Žobrácka poľana (1219 m n. m.), Ramzová (1255 m n. m.), Hoľa (1266 m n. m.), a ďalšie.

Územie obce je z hľadiska geologickej stavby súčasťou

- staršieho paleozoika gemerika, tvorené metapiepskovcami fylitmi, karbonátmi, lyditmi, zlepenkami, metavulkanitmi (vlachovské súvrstvie); spodný - stredný silúr,
- staršieho paleozoika gemerika, tvorené kyslími vulkanitmi; vrchné kambrium – stredný silúr.

Základné geochemické typy hornín v území sú metapsamity. Vulkanické horniny sú tvorené ignimbritmi.

Z hľadiska vertikálnej členitosti typu reliéfu v území prevláda nižšia hornatina, veľmi silne členitá nižšia hornatina s vysočinovým podhľadným reliéfom a hornatinovým reliéfom kde kvartérny pokryv územia tvoria

- metamorfované kryštallické horniny, ktoré tvoria bridlice, fylity, svory, ruly, migmatity, amfibolity,
- ostatné bližšie geneticky nerozlíšené sedimenty, nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín.

Z pôd v oblasti prevládajú kambizeme, kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre tvorené zo zvetralín kyslých hornín (stredná časť a severná časť katastra). Ďalej v menšom zastúpení pôdny typ tvoria podzoly, podzoly kambizemné, sprievodné rankre a litozeme tvorené z ľahších zvetralín kyslých hornín (západná a južná časť katastra). Zrnitostná trieda pôdy v území je piesčito-hlinitá - stredne kamenitá, štrkovitá pôda (20-50%), so strednou retenčnou schopnosťou priepustnosti a vlhkým vlhkostným režimom pôd.

Územie je odvodňované vodným tokom Tichá voda, prameniaci vo Volovských vrchoch, v geomorfologickom celku Zlatý stôl, na severozápadnom svahu Volovca v nadmorskej výške 1155 m n. m., ktorý meria 12,6 km a po toku od prameňa v katastrálnom území obce priberá - pravostranný prítok Suchý potok, - ľavostranný prítok vodný tok Henclová (dĺžka 5 km) so svojimi nepomenovanými prítokmi, ďalej po toku v k. ú. Nálepko priberá ľavostranný prítok Dubašov jarok, pravostranné prítoky Predný jarok, Stredný jarok, Zadný jarok a ďalšie nepomenované prítoky a je pravostranným prítokom Hnilca, ktorý odvodňuje celú Hnileckú dolinu až k ústiu rieky Hornád pri vodnej nádrži Ružín v obci Margecany.

Celé územie katastra patrí podľa **fytogeografického-vegetačného členenia** do bukovej zóny kryštallicko-druhohornej oblasti Volovské vrchy. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v území tvoria pomerne husto porastené zmiešané, ihličnaté a listnaté lesy, v ktorých prevažujú bukové a jedľovo – bukové lesy, bukové lesy v horských polohách, jedľové lesy a jedľovo-smrekové lesy a smrekové lesy čučoriedkové. V porastoch sa často vyskytuje smrek.⁶ Katastrálne územie obce patrí do najlesnatejšieho okresu Slovenskej republiky, do okresu Gelnica so 74% zalesnosťou, pričom v katastrálnom území obce sa nachádzajú lesné pozemky na rozlohe 1187,67 ha, tvoriace 82,94% podiel rozlohy územia. Prirodzenú vegetáciu v území tvoria lesy, v ktorých prevládajú zmiešané bukov - smrekové a jedľovo - bukov - smrekové lesy.

Územie patrí do mierne chladnej a veľmi vlhkej klimatickej oblasti s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12-16 °C, s priemernou januárovou teplotou -5 až -7 °C a s priemernou ročnou teplotou vzduchu okolo 2-4°C. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje na úrovni cca 800-1000 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 30-50 mm, v júli 100-120 mm. Priemerný počet dní s hmlou v celom katastri v podhorských až horských svahových polohách je 70-300 dní, okrem oblasti severovýchodnej časti hranice katastra, kde počet dní s hmlou je 20-50 dní. Hodnoty teplôt, zrážok, smer vetra a ďalšie klimatické prvky sú prispôbené reliéfom, vegetáciou a činnosťou človeka. K miestnej odlišnosti klímy dochádza v závislosti od nadmorskej výšky. Lesné územia, ktoré v území prevládajú majú chladnejšiu a vlhšiu klímu oproti zvyšnému územiu.⁶

2.1.3 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska územnosprávneho členenia patrí obec Henclová do okresu Gelnica, Košického samosprávneho kraja a nachádza sa v blízkosti obcí Nálepko (9 km) a Švedlár (13,6 km). Územie sa nachádza vo vzdialenosti 32 km od mesta Spišská Nová Ves, 37,8 km od Okresného mesta Gelnica, 40,7 km od diaľnice D1 v obci Spišský Štvrtok a 52,4 km od rýchlostnej cesty R1 v obci Krásnohorské Podhradie.

Tabuľka 1 Administratívne a územné začlenenie

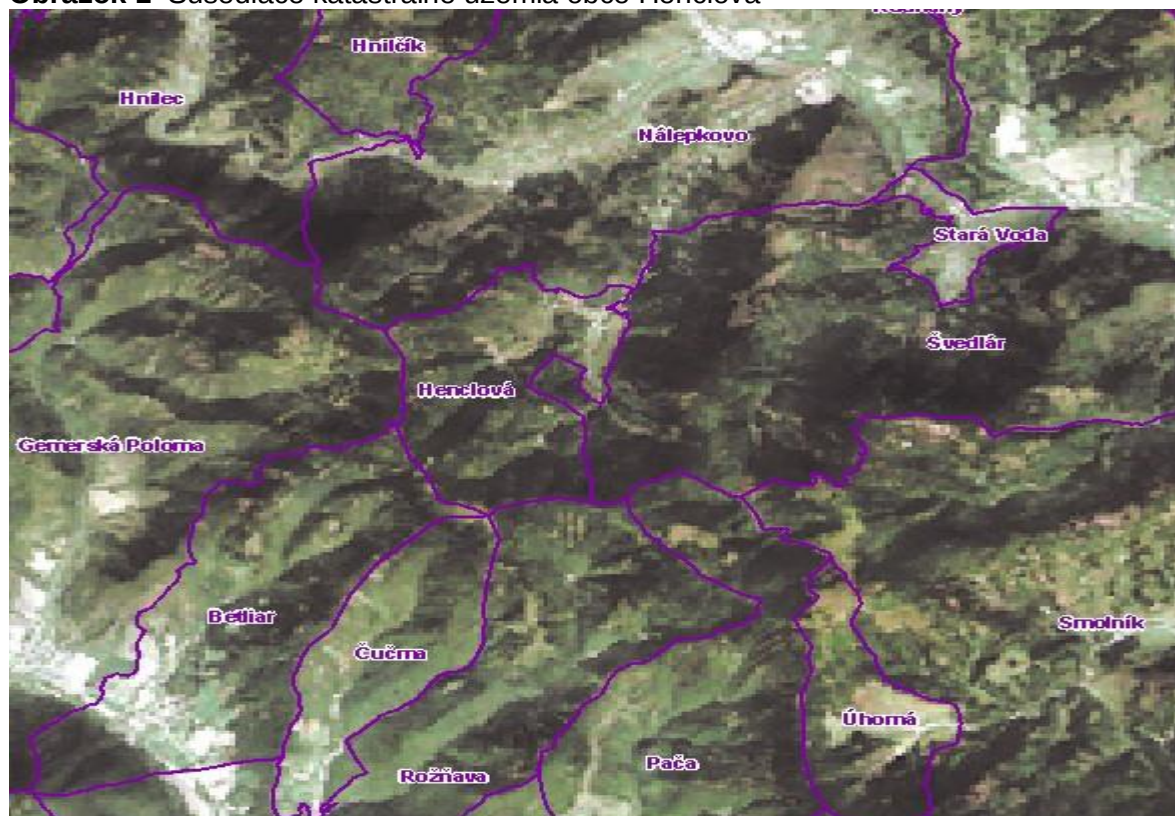
Názov obce	HENCLOVÁ
Názov okresu	Gelnica
Názov kraja	Košický samosprávny kraj
Štatút	obec
Kód obce	526550
Kód katastrálneho územia	816035

Zdroj : Obecný úrad

Susediace katastre obce Henclová

- katastrálne územie obce Nálepko
- katastrálne územie obce Švedlár
- katastrálne územie mesta Rožňava
- katastrálne územie obce Čučma,
- katastrálne územie obce Betliar,
- katastrálne územie obce Gemerská Poloma.

Obrázok 1 Susediace katastrálne územia obce Henclová

Zdroj : <https://app.sazp.sk/atlassr/>

Tabuľka 2 Vzdialenosť najvýznamnejších sídelných štruktúr

Najbližšie významné sídelné štruktúry	Vzdialenosť obce Henclová (km)	Čas (min.)
Nálepkovo	9	10
Švedlár	13,6	14
Mníšek n/H	23,4	23
Prakovce	32	31
Spišská Nová Ves	32	33
Gelnica	37,8	37
Spišský Štvrtok – D1	40,7	44
Krásnohorské Podhradie – I/16 (E58)	52,4	57
Spišské Podhradie – D1	53,4	54
Rožňava	58,4	65
Poprad - letisko	61,5	56
Prešov	75,1	75
Košice – železničná, autobusová stanica	78,5	78
Košice - letisko	85,6	84
Bratislava	360	268

Zdroj : <https://www.google.com/maps>

Obec je dostupná prostredníctvom štátnej cesty č. III/3276 zo štátnej cesty č. II/546 zo smerov susedných obcí Nálepkovo a Švedlár, kde premáva verejná autobusová doprava Košického samosprávneho kraja - Eurobus a. s. Spišská Nová Ves a z hľadiska prejazdnosti je koncovou obcou. Územím neprechádza železničná trať, najbližšie k územiu prechádza jednokoľajová neelektrifikovaná železničná trať so železničnou stanicou pre osobnú dopravu, rýchliky a nákladnú dopravu v susednej obci Nálepkovo na smery Margecany - Červená skala. Najbližšia zastávka rýchlovlakov na hlavnej železničnej trati Slovenska Košice - Žilina - Bratislava prechádza najbližšie k obci Henclová v 32 km vzdialenom meste Spišská Nová Ves, najbližšie letisko je v Poprade vzdialené 61,5 km od obce. Obec nemá vybudovanú infraštruktúru školstva a zdravotníctva, deti navštevujú Materskú školu a Základnú školu v obci Nálepkovo. Najbližší všeobecný lekár, detský lekár, stomatológ a lekárne je v obci Nálepkovo a obci Švedlár.

2.1.4 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Tabuľka 3 Vybavenie obce technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	ÁNO/NIE
Vodovod	NIE
Kanalizácia	NIE
ČOV	NIE
Plyn	NIE
Elektrina, Verejné osvetlenie	ÁNO
Obecný rozhlas	ÁNO
Mobilný operátor	ÁNO
Internet	ÁNO

Zdroj : Obecný úrad

Zásobovanie pitnou vodou

V obci nie je vybudovaný verejný vodovod na zabezpečovanie obyvateľov pitnou vodou, pitnú vodu si občania zabezpečujú prostredníctvom a vybudovaných vlastných studní. Pramene pitnej vody v katastri obce sú vodné toky so svojimi nepomenovanými prítokmi.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd, ČOV

V obci nie je vybudovaná kanalizácia na odvádzanie splaškových vôd, z uvedeného dôvodu ani čistenie odpadových vôd, pričom zo 107 rodinných domov má 86 majiteľov rodinných domov (80,37% podiel všetkých RD) vybudované žumpy, 2 majitelia RD (1,87%) vlastní domácu čističku odpadových vôd a 16 RD v obci je bez kanalizácie (14,95%).

Zásobovanie plynom

Obec nie je napojená na zemný plyn pre nepriaznivú polohu k hlavnej distribučnej sieti aj vzhľadom na hornatosť terénu, problematické technické riešenie distribučnej siete v území a záujem občanov. Zásobovanie teplom obyvatelia využívajú prostredníctvom kúrenia tuhým palivom alebo elektrickou energiou.

Tabuľka 4 Štruktúra domov podľa plynovej prípojky

Domy podľa typu plynovej prípojky k 01.01.2021	POČET	%
Plynová prípojka	1	0,64
Bez plynovej prípojky	152	97,44
Nezistené	3	1,92
SPOLU	156	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je zásobovaná elektrickou energiou prenosovej a distribučnej sústavy spoločnosti Východoslovenská Distribučná a. s. Košice (VSD) 22 kV vzdušným vedením z elektrickej stanice (ES) obce Prakovce cez 2 transformačné stanice 22/0,4kV umiestnené v rôznych častiach obce podľa výkonu napojených odberateľov, následne prostredníctvom vzdušných rozvodov NN k spotrebiteľom a do domácností.

Verejné osvetlenie

Svetelné body verejného osvetlenia sú umiestnené na stĺpoch NN siete elektrického vedenia. Verejné osvetlenie je vo všetkých častiach obce, ktoré je potrebné z dôvodu zastaranosti a vyššej energetickej náročnosti postupne obmieňať za nové s nižšou energetickou náročnosťou.

Obecný rozhlas

Obecný rozhlas je funkčný, jeho technologické vybavenie je už však zastaralé a je potrebná jeho modernizácia.

Telekomunikácie a internet

V obci sa nachádza sieť na pripojenie na pevnú telefónnu linku spoločnosti Slovak Telekom, spolu so službou internetu a televízie, taktiež pokrytie signálom mobilných operátorov s internetovým pripojením na území celej obce je vyhovujúce zo spoločnosti Rupkki s.r.o. Spišská Nová Ves, menej vyhovujúce od spoločnosti Slovak Telekom a.s. Bratislava. Nevyhovujúce pokrytie signálom v obci je od spoločnosti Orange Slovensko a.s. Bratislava a O2 Slovakia, s.r.o. Bratislava.

Kamerový systém

V obci nie je vybudovaný kamerový systém, ale v budúcnosti plánuje obec osadiť minimálne 5 kamery na monitorovanie najkritickejších miest územia k zvýšeniu bezpečnosti, ochrane

zdravia a majetku obyvateľov obce, jej návštevníkov a iných subjektov pôsobiacich na jej území.

2.1.5 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

CESTNÁ DOPRAVA

Územie je prístupné prostredníctvom štátnej cesty III. triedy č. 3276 zo štátnej cesty II. triedy č. 546 (Nálepkovo – Mníšek n/Hnilcom) a z hľadiska prepojenia územia je koncovou obcou.

Miestne komunikácie majú prevažne bezprašnú asfaltovú povrchovú úpravu, ich kvalita sa pomerne rýchlo zhoršuje, nakoľko sú extrémne namáhané nákladnou dopravou prevážajúcou drevnú hmotu. Stav miestnych komunikácií je tohto času v čiastočne vyhovujúcom stave a to hlavne kôli nedostatku finančných prostriedkov, pričom na území obce sa nachádza 1500 m ciest miestnych komunikácií. Katastrálnym územím obce prechádza štátna cesta III/3276 v dĺžke 300 m.

Finančné možnosti samosprávy nedávajú priestor na výstavbu chodníkov popri miestnych komunikáciách a parkovísk. V súvislosti s rozvojom obce je potrebné postupne pristupovať ku komplexnej oprave miestnych komunikácií a ciest v celej obci, ale aj previesť úpravy verejných priestranstiev v obci s vytvorením parkovísk a odpočinkových zón pre obyvateľov, ale aj pre turistov vrátane informačných systémov.

Verejnú prepravu obyvateľov zabezpečuje autobusová doprava Košického samosprávneho kraja - Eurobus a. s. Spišská Nová Ves a v obci sa nachádza 1 autobusová zastávka pre linky verejnej hromadnej dopravy. V súčasnosti denne počas pracovných dní prichádza do obce spolu 5 spojov verejnej autobusovej dopravy a z nej vychádza celkom 5 spojov k zabezpečeniu prímestskej autobusovej dopravy pre občanov, cez víkendy a sviatky iba 2 spoje.

ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Územím obce neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná trať prechádza v 9 km vzdialenej obci Nálepkovo - neelektrifikovaná jednokoľajová železničná trať celoštátnej železničnej dopravy v smere Margecany – Červená Skala (v cestovnom poriadku pre verejnosť označená ako železničná trať číslo 173) so zastávkou pre osobné vlaky, rýchliky a vlaky nákladnej železničnej dopravy a je súčasťou prepojenia celoštátnej železničnej dopravy na trati Košice – Margecany – Banská Bystrica – Zvolen.

Z hľadiska napojenia na rýchlostné železničné dopravné trate – hlavná železničná trať Slovenska v smere Košice - Žilina - Bratislava prechádza najbližšie k obci Henclová v 32 km vzdialenom meste Spišská Nová Ves.

LETECKÁ DOPRAVA

Najbližšie letisko je z obce vzdialené 61,5 km v meste Poprad, väčšie letisko sa nachádza v 85,6 km vzdialenom meste Košice, pričom obidve sú medzinárodného významu.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Cyklistická doprava je podľa Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike definovaná ako samostatný druh dopravy, ktorá sa v obci využíva k zabezpečeniu prepravy hlavne na kratšie vzdialenosti po štátnej ceste č. III/3276 a po miestnych komunikáciách predovšetkým na potreby presunu v rámci obce, za nákupmi a pod., ale aj do susedných obcí za občianskou vybavenosťou. Populárne je jej využívanie v rámci cykloturistiky a trávenia voľného času, pretože výraznou mierou prispieva k fyzickej a psychickej pohode obyvateľov a tým k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva. Nároky

užívateľov cyklodopravy neustále rastú na vyčlenenie priestoru pre cyklistov, na zriadenie cyklotrás nielen v katastri ale aj v širšom území. Vysoká rozdrobenosť pozemkov na území Slovenskej republiky a s tým súvisiace náklady s ich majetkovo-právnym vysporiadaním, rozmanitosť terénu, predovšetkým v horských oblastiach majú za následok zvýšené náklady pri realizácii a budovaní cyklistických komunikácií, pričom uvedomujúc si *absenciu cyklochodníkov v území obce Henclová* a aj širšom okolí v počiatočných rokoch rozvoja cyklistickej infraštruktúry je preto reálnejšie dosiahnuť rozšírenie ponuky cyklokomunikácií realizáciou cyklopruhov a cyklokoridorov na existujúcich komunikáciách spolu s príslušným dopravným značením a doplnkovou cykloinfraštruktúrou.⁷

Cyklistické trasy, chodníky a infraštruktúra cykloturistiky sú v okolí obce vybudované, hlavne v súvislosti s cestovným ruchom Volovské vrchy.

PEŠIA DOPRAVA

Chodníky v obci nie sú vybudované kôli špecifickým územno-technickým pomeroch (úzke ulice), okrem 1 krátkeho chodníka s asfaltovým povrchom popri štátnej ceste od Obecného úradu k multifunkčnej budove v dĺžke 100 m, pričom chodci v iných častiach obce využívajú prechod po krajnici štátnej cesty III/3276 alebo miestnych komunikáciách, čo je z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky rizikové, aj keď je v obci nižšia intenzita dopravy, nakoľko Henclová je koncovou obcou.

STATICKÁ DOPRAVA

V obci nie sú vybudované žiadne parkoviská z dôvodu špecifických územno-technických pomerov spočívajúcich v úzkych uliciach, nedostatku verejného priestranstva pred dôležitými objektami a nedostatku finančných prostriedkov, pričom obec má záujem v ďalšom období riešiť tento problém.

Obyvatelia obce a jej návštevníci parkovanie riešia priamo na svojich pozemkoch, na krajnici a na nespevnených plochách popri štátnej ceste a miestnych komunikácií, pričom je potrebné riešiť parkovanie pred dôležitými objektami v obci.

2.1.6 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Základným predpokladom pre zdravie ľudí je čisté životné prostredie. Na zdravie obyvateľov nepriaznivo vplýva napr. znečistené ovzdušie, hluk, nebezpečné chemické látky, taktiež zmena klímy v podobe extrémnych zmien počasia, povodní, čo môže negatívne vplývať na kvalitné životné podmienky, čím sú ohrozené ekosystémové služby, ako je prístup k vode a výroba potravín. Ľudské zdravie a dobré životné podmienky úzko súvisia so stavom a kvalitou životného prostredia ako sú čistý vzduch, čistá voda, pôda vhodná na výrobu zdravých potravín. V obci nie je žiadna priemyselná výroba, ktorá by priamo vplývala na zhoršovanie životného prostredia zvýšeným znečistením ovzdušia, zvýšeným hlukom, produkovaním nebezpečných chemických látok a pod.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je krajinotvorný program, ktorého úlohou je zvýšenie ekologickej stability od najmenších celkov až po celoeurópske siete. Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je dokumentácia ÚSES dokumentáciou ochrany prírody a krajiny a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability.⁸

ÚSES je taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. ÚSES môže byť nadregionálny (GNÚSES), regionálny (RÚSES) alebo lokálny (MÚSES).

Na území okresu Gelnica bolo vyčlenených 8 biocentier, z toho 4 biocentrá nadregionálneho významu a 4 biocentrá regionálneho významu.

Biocentrá nadregionálneho významu (NRBc) :

- NRBc 1 Branisko,
- NRBc 2 Humenec,
- NRBc 3 Kloptaň – Kojšovská hoľa boli vyčlenené v rámci Aktualizácie GNÚSES SR z roku 2000/2002 (Nariadenie vlády SR. č. 528/2002 Z.z.). Na území okresu Gelnica boli aktualizované a konkretizované hranice týchto biocentier a bolo upravené pôvodné NRBc Kloptaň rozšírením o územie Kojšovskej hole – nový názov NRBc Kloptaň – Kojšovská hoľa, nakoľko pôvodne vyčlenené biocentrum nespĺňalo niektoré kritériá a zásady uvedené vyššie (napr. požiadavky pre trvalý výskyt veľkých šeliem, výskyt kurovitých vtákov). V centrálnej časti Volovských vrchov bolo vyčlenené ešte
- NRBc 4 Zlatý stôl – Volovec ako nové biocentrum, pričom je významnejšou lokalitou výskytu veľkých šeliem a kurovitých vtákov ako pôvodne vyčlenené biocentrum NRBc Kloptaň. Zvažuje sa aj možnosť spojenia biocentier NRBc Kloptaň – Kojšovská hoľa a NRBc Zlatý stôl – Volovec do jedného veľkého biocentra, ktoré zároveň predstavuje aj najvýznamnejšiu časť chráneného vtáčieho územia SKCHVU036 Volovské vrchy s ťažiskovým výskytom lesných a horských druhov vtákov v tejto časti územia.

Zároveň na území okresu Gelnica boli vyčlenené 4 biocentrá regionálneho významu (RBc)

- RBc 1 Roháčka,
 - RBc 2 Folkmarska skala – Murovaná,
 - RBc 3 Bukovec – Korban – Ostrý vrch
- predstavujú biocentrá zachytávajúce veľmi významné lesné oblasti, v ktorých sa vyskytujú aj ďalšie významné lokality nelesných biotopov.
- RBc 4 Hámorské lúky predstavuje lokalitu výskytu najvýznamnejších mokradných biotopov – slatín, rašelinísk, mokrých až podmáčaných lúk a porastov krovitých vrb a horských lužných lesov.

Biokoridory identifikované na území okresu Gelnica :

4 nadregionálneho významu

- **Volovské vrchy, vedúci hrebeňom Volovských vrchov** (terestrický),
- Slovenský kras – Volovské vrchy – Branisko (terestrický)
- Čierna hora – Branisko (terestrický)
- Alúvium rieky Hornád (hydrický)

7 regionálneho významu

- Hnilecké vrchy (terestrický),
- Kojšovská hoľa – Bujanovské vrchy (terestrický),
- Kojšovská hoľa – Hnilecké vrchy (terestrický),
- **Zlatý stôl – Poľana – Palmový vrch – Lieskovec** (terestrický),
- Hoľa – Pálenica (terestrický),
- Alúvium rieky Hnilec (hydrický),
- Alúvium potoka Smolník (hydrický),

1 lokálneho významu

- **Tichá voda, vedúci v smere toku Tichej vody** (hydricko-terestrický).

Tabuľka 5 Územia európskeho významu v okrese Gelnica

Kód územia	Názov	Katastrálne územie	Rozloha (ha)	Správa
SKUEVO344	Starovodské jedliny	Smolník, Švedlár	468,67	NP Slovenský raj
SKUEVO348	Čierna Moldava	Hačava, Smolník, Štós	1894,776	NP Slovenský kras
SKUEVO351	Folkmarska skala	Veľký Folkmar	136,77	NP Slovenský raj
SKUEVO354	Hnilecké rašeliniská	Henclová, Nálepko, Švedlár	54,482	NP Slovenský raj
SKUEVO919	Kloptaň	Prakovce, Smolnícka Huta, Vyšný Medzev	26,270	NP Slovenský kras
SKUEVO924	Zbojnícka dolina	Smolnícka Huta	20,458	NP Slovenský raj
SKUEVO925	Abod'	Kojšov	91,241	NP Slovenský raj
SKUEVO926	Prostredná dolina	Kluknava	102,104	NP Slovenský raj
SKUEVO928	Stredný tok Hornádu	Richnava, Kluknava, Margecany		NP Slovenský raj
SKUEVO929	Helcmanovská bučina	Helcmanovce	23,121	NP Slovenský raj

Zdroj : <https://www.sopsr.sk/natura>

Národný zoznam území európskeho významu bol vydaný Opatrením Ministerstva životného prostredia SR č. 1/2017 zo dňa 07.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004.⁹

Územie katastra obce Henclová sa nachádza 1. stupni ochrany zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.⁸ Katastrálne územie obce (s výnimkou zastavaného územia obce) zasahuje do Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy (hranica sa začína na ceste vedúcej do obce zo severovýchodného smeru, pokračuje smerom na západ okolo zastavaného územia obce súbežne s hranicou lesa. V krátkom úseku pokračuje po ľavostrannom bezmennom prítoku Tichej vody. Tu sa potom otáča do juhovýchodného, respektíve južného smeru a súbežne s hranicou lesa sa vracia späť k východiskovému bodu), ktoré bolo Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 196/2010 vyhlásené Chránené vtáčie územie Volovské vrchy zaradené do Národného zoznamu chránených vtáčích území ako medzinárodne významné územie, ktoré je súčasťou európskej sústavy chránených území **NATURA 2000** na ochranu biotopov vtákov európskeho významu a sťahovavých druhov vtákov za účelom ich prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie Volovské vrchy je svojou výmerou (121 420,65 ha) najväčšie navrhované chránené vtáčie územie Slovenska zasahujúce do Košického a Prešovského kraja v pôsobnosti NP Slovenský raj, Slovenský kras a je tvorené biotopmi ihličnatých, listnatých a zmiešaných lesov.¹⁰

Volovské vrchy sú jedným z najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie včelára lesného (*Pernis apivorus*), ďatľa bieločrptého (*Dendrocopos leucotos*), muchárika malého (*Ficedula parva*), muchárika bieločrptého (*Ficedula albicollis*), aj muchára sivého (*Muscicapa striata*). V CHVÚ Volovské vrchy v rámci sústavy CHVÚ bola zistená druhá najvyššia početnosť bociana čierneho (*Ciconia nigra*), žlny sivej (*Picus canus*) a tesára čierneho (*Dryocopus martius*) v rámci území, kde bol druh predmetom ochrany, tretia najvyššia početnosť v rámci národnej sústavy CHVÚ bola zistená vo Volovských vrchoch u sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*) a strakoša obyčajného (*Lanius collurio*), štvrtá najvyššia početnosť u orla krikľavého (*Aquila pomarina*), a piata najvyššia početnosť pre hniezdenie

orla skalného (*Aquila chrysaetos*), kuvička vrabčieho (*Glaucidium passerinum*), d'ubníka trojprstého (*Picoides tridactylus*), d'atľa prostredného (*Dendrocopos medius*).

V lokalitách Zlatý stôl, Skalisko, Volovec a Čertova hoľa neďaleko obce, v blízkosti ich vrcholových častí sú vyhlásené biotopy tetra hlučáňa na jeho ochranu.¹¹

CHVÚ Volovské vrchy patrí z hľadiska niektorých predmetov ochrany medzi najvýznamnejšie chránené vtáčie územia na Slovensku.

Na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia môžu mať negatívny vplyv

- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezdienia bociana čierneho, kuvika vrabčieho, orla krikľavého, orla skalného, kuvika kapcavého a výra skalnatého, podľa rozhodnutia Odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Gelnica,
- mechanické kosenie a mulčovanie trvalých trávnatých porastov iným spôsobom ako od stredu k okrajom v období od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche nad 0,5 ha.¹⁰

Z národných parkov sa najbližšie k obci nachádza Národný park Slovenský raj, kde sú vyčlenené zóny s 3. až 5. stupňom územnej ochrany prírody.⁸

V katastrálnom území obce Henclová sa nachádza "maloplošné" chránené územie okresu Gelnica **Prírodná rezervácia „Polianske rašelinisko“** o výmere 19,31 ha, vyhlásené v roku 1993 vyhláškou MŽP SR č. 83/1993 Z. z. o štátnych prírodných rezerváciách z 23.03.1993, účinnnej od 01.05.1993 za štátnu PR,¹² 4. stupeň ochrany - vyhláškou KÚŽP Košice č. 7/2004 z 22.09.2004 s účinnosťou od 01.10.2004. Polianske rašelinisko predstavuje zachovalé rozsiahle rašelinisko a komplex hodnotných rastlinných spoločenstiev na priľahlých pasienkoch. Veľká druhová diverzita rastlínstva, výskyt viacerých vzácnych a ohrozených druhov húb. Ekostabilizujúci prvok krajiny.¹¹

Prírodná rezervácia je v správe štátnej ochrany prírody a krajiny Slovenský raj. Nachádza sa vo Volovských vrchoch (podcelok Zlatý stôl) v Tichovodskej doline za obcou Henclová a je súčasťou chráneného územia európskeho významu s názvom **Hnilecké rašeliniská**, zaradené do sústavy **NATURA 2000**, kód územia SKUEV0354, zaberajúce na rozlohe 54,482 ha časť katastrálneho územia obce Henclová, Nálepko a Švedlár.¹³

V katastrálnom území obce Henclová je podľa evidencie Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky evidovaný výskyt **mokradí** národného významu (**významné z celoslovenského hľadiska**) s názvom **Henclová** na ploche 150 m² a regionálneho významu s názvom **Poľana – Henclovská dolina** na ploche 20 000 m².

Za mokrade sú považované všetky biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Ich význam je v zachovaní rozmanitosti živých organizmov, vznikajúcich v závislosti od hladiny podzemnej vody.¹⁴

Podľa evidencie chránených ložiskových území (CHLU) Obvodného banského úradu v Košiciach sa v katastrálnom území Henclová nenachádzajú ložiská nerudných ani rudných surovín. Ložisko nerastu kremeň sa nachádza v susednej obci Švedlár.¹⁵

V katastrálnom území obce Henclová na Informačnom portáli MŽP SR (enviro portál), v informačnom systéme environmentálnych záťaží nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž.¹⁶

Katastrálne územie obce Henclová spadá do stredného (cca. 95% územia) až vysokého **radónového rizika** (cca 5% v severovýchodnej časti na hranici katastrálneho územia), pričom stredné a vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.⁶

PÔDA

Podľa Atlasu krajiny SR v území z hľadiska pôdnej jednotky prevažujú kambizeme, kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre tvorené zo zvetralín kyslých hornín a v menšom zastúpení sa nachádzajú podzoly, podzoly kambizemné, sprievodné rankre a litozeme tvorené z ľahších zvetralín kyslých hornín.

Zrnitostná trieda pôdy v území je piesčito-hlinitá - stredne kamenitá, štrkovitá pôda (20-50%), so strednou retenčnou schopnosťou priepustnosti a vlhkým vlhkostným režimom pôd.⁶

Zrnitostná trieda pôdy v území je piesčito-hlinitá - stredne kamenitá, štrkovitá pôda (20-50%), so strednou retenčnou schopnosťou priepustnosti a vlhkým vlhkostným režimom pôd.

Celková výmera územia je 1 431,95 ha, kde z hľadiska využitia pôdy je 1 239,67 ha nepoľnohospodárska pôda (86,55% podiel celkovej výmery) a 192,62 ha poľnohospodárska pôda (13,45%). Zo zložiek využitia zeme má najväčšie zastúpenie rozlohy lesný pozemok 1 187,67 ha (82,94%), trvalý trávnatý porast 185,82 ha (12,97%), ostatná plocha 38,52 ha (2,69%) zastávaná plocha a nádvoria 10,74 ha (0,75%) a orná pôda 4,82 ha (0,34%).

Tabuľka 6 Výmera pôdy obce Henclová k 31.12.2021

DRUH pôdy	Špecifikácia druhu pôdy	Výmera (ha)
CELKOM		1 431,95
Poľnohospodárska pôda		192,62
	Trvalý trávnatý porast	185,82
	Orná pôda	4,82
	Záhrada	1,97
Nepoľnohospodárska pôda		1 239,33
	Lesný pozemok	1 187,67
	Vodná plocha	2,39
	Zastavaná plocha a nádvorie	10,74
	Ostatná plocha	38,52

Zdroj : <https://mojaobec.statistics.sk/>

VODA

Územie katastra odvodňuje vodný tok Tichá voda, prameniáci vo Volovských vrchoch, v geomorfologickom celku Zlatý stôl, na severozápadnom svahu Volovca v nadmorskej výške 1155 m n. m., ktorý meria 12,6 km a po toku od prameňa v katastrálnom území obce priberá - pravostranný prítok Suchý potok, - ľavostranný prítok vodný tok Henclová (dĺžka 5 km) so svojimi nepomenovanými prítokmi a je pravostranný prítok Hnilca, ktorý odvodňuje celú Hnileckú dolinu.

Zdroje pitnej vody pre obyvateľov obce tvoria pramene vodných tokov prameniáciach vo Volovských vrchoch – vodné toky Tichá Voda, Suchý potok a Henclová so svojimi nepomenovanými prítokmi v katastri obce, studničky a vybudované studne majiteľov rodinných domov.

V obci nie je vybudovaný verejný vodovod, ale zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou je zabezpečované prostredníctvom vybudovaných studní majiteľmi rodinných domov.

Taktiež v obci nie je vybudovaná kanalizácia ani čistička odpadových vôd a majitelia rodinných domov vlastnia žumpy.

Dažďové vody prirodzenou retenciou ostávajú v území, nadbytočná je v zastávanom území obce odvádzaná prostredníctvom miestnych komunikácií a cestných rigolov, z ktorých steká do vodných tokov.

Kvalita podzemných vôd a povrchových vôd je v zastávanom území obce ovplyvnená absenciou kanalizácie a čistenia odpadových vôd, kde zdroj znečistenia podzemných vôd sa môže vyskytovať z nevyhovujúceho stavu žump, prepúšťaním splaškových odpadových vôd, vznikom nelegálnych skládok odpadu v blízkosti zdrojov pitnej vody alebo aj znečisťovanie povrchových vôd vypúšťaním splaškových odpadových vôd do vodných tokov.

OCHRANA PROTI POVODNIAM

Starostlivosť o vodu je vymedzená zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ktorý vytvára podmienky na ochranu povrchových a podzemných vôd, vrátane vodných a krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich hospodárne a účelné využívanie.¹⁷

Ochrana pred povodňami je vymedzená zákonom č. 7/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov.¹⁸

V katastri obce Henclová sa nachádzajú lokality, ktoré sú v čase dlhotrvajúcich zrážok alebo prívateľových dažďov potenciálne ohrozené povodňami – ide o niektoré úseky v intraviláne obce pozdĺž vodných tokov Tichá Voda, Suchý potok a Henclová so svojimi nepomenovanými prítokmi, ktoré v kritických situáciách predstavujú potenciálne riziko z hľadiska ohrozenia života, zdravia a majetku.

RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v území tvoria zmiešané, ihličnaté a listnaté lesy, v ktorých prevažujú bukové a jedľovo – bukové lesy, jedľové a jedľovo smrekové lesy, smrekové lesy čučoriedkové, a jedľovo-smrekové lesy a bukové lesy v horských polohách.⁶

Z hľadiska súčasnej reálnej vegetácie možno konštatovať, že prirodzené spoločenstvá, hlavne lesné, sa zachovali na území okolitých horských masívov, kde tieto lesy dopĺňajú aj rôzne krovinové porasty, významné travinno-bylinné formácie lúk a pasienkov, v okolí vodných tokov a na ich nivách dominujú brehovité porasty, zvyšky lužných lesov a vegetácia mokradí. V zastavanom území je pôvodná vegetácia pozmenená na upravené plochy.

Rastlinstvo v území je pomerne pestré, pričom prevažnú časť rozlohy územia pokrývajú lesné porasty (82,94%), kde rozšírenými drevinami sú smrek, jedľa, buk, smrekovec opadavý, borovica sosna, a ostatné listnaté dreviny ako javor horský, jaseň, breza

previsnutá, lieska obyčajná a ďalšie. Kataster obce patrí do najlesnatejšieho okresu Slovenskej republiky (okres Gelnica so 74% zalesnenosťou).

Brehové porasty tokov sú tvorené spoločenstvami jelše sivej a vrb, zachované hlavne v úsekoch tokov pretekajúcich mimo intravilán obce, pretože v intraviláne sú tieto porasty narušené v dôsledku regulácií alebo inou činnosťou. Výskyt stromov tvorí jelša sivá, vrbá krehká, vo vyšších polohách aj smrek obyčajný.

Z krovín je zastúpená vrbá krehká, čremcha obyčajná, lieska obyčajná, svíb krvavý a baza čierna. Na medziach a v otvorenej poľnohospodárskej krajine sú zastúpené trnkové kriačiny, hloh jednosemenný a vrbá rakytová. Krovinné porasty predstavujú významný krajinný prvok, plnia estetickú a protieróznú funkciu, sú biotopom pre živočíšstvo.

Z bylín, ktoré sa vyznačujú pomerne veľkým počtom druhov je rozšírený deväťlist lekársky, kuklík potočný, kamzičník rakúsky, starček subalpínsky, horec luskáčovitý, ľubovník škvrnitý, kosatec sibírsky, rosička okruhlolistá, prhlava dvojdomá, knôtovka biela, palina obyčajná, náprstník veľkokvetý, lipkavec obyčajný, pakost smradľavý, ostružina ožinová a ďalšie.

Širšie územie uprostred hornatej, lesmi pokrytej krajiny vytvára možnosti pre výskyt početného množstva stavovcov ako je salamandra škvrnitá, mlok vrchovský, v chladnejších severných svahoch mlok karpatský a v okolí zastávaných území sa nachádza potkan obyčajný a myš domová. Plazy reprezentujú napr. jašterica zelená, slepúch lámavý, jašterica múrová, užovka stromová. Zastúpenie vtákov tvorí množstvo typických predstaviteľov, najmä vzácny a chránený bocian čierny, ktorý sa viaže na horské potoky i väčšie rieky v celom území. Z dravcov sa v území vyskytuje orol skalný, orol kriklavý, hadiar krátkoprstý, sokol rároh a včelár obyčajný. Vzácné druhy sov zastupuje výr skalný, výrik obyčajný, kuvičok vrabčí, pôtik kapcavý a aj sova dlhochvostá. V blízkosti vrcholových častí Volovských vrchov neďaleko obce – Zlatý stôl, Skalisko, Volovec a Čertova hoľa bol zaznamenaný výskyt tetra hlucháňa.

Čisté horské potoky sú domovom rybárika obyčajného, vodnára obyčajného, trasochvosta horského a častý výskyt je u krkavca čierneho. Zo spevavcov je významné zastúpenie škovránka stromového, muchárika sivého, muchárika červenohrdlého, muchárika bielokrkeho, žltouchvosta lesného, drozda kolohrivého, sýkorky hôrnej, brhlíka obyčajného, orieška obyčajného. Na sídelnú zeleň sa v území viaže výskyt vtákov ako hrdlička záhradná, drozd čierny žltouchvost domový, straka obyčajná a vrabec domový.

Cicavcov v území zastupuje netopier obyčajný žijúci v štrbinách a podkrovných priestoroch stavieb, ďalej najmenší náš netopier večernica malá. Na pasienkoch je z hlodavcov zastúpený zajac poľný, hraboš poľný, v lesoch typické druhy veverica stromová, jež bledý, plch lieskový, plch lesný alebo plch sivý. Typickým zástupcom lesných druhov hlodavcov je veverica obyčajná. Z bylinožravcov sa v území vyskytuje jeleň lesný, srnec lesný, z čeľade sviňovitých je rozšíreným druhom sviňa divá. Z veľkých mäsožravcov sa vyskytuje medveď hnedý, vlk dravý, rys ostrovid, ďalej z mäsožravcov líška obyčajná, mačka divá, jazvec lesný, aj kuna lesná.¹⁹

OVZDUŠIE

Z hľadiska životného prostredia je kvalita ovzdušia ovplyvnená emisnými záťažami a rozptylovými podmienkami, podmienené orografickými a meteorologickými pomermi, ktoré v Košickom kraji vykazujú značné rozdiely. Kvalita ovzdušia je ovplyvnená najmä činnosťou veľkých priemyselných zdrojov z hutníckeho, chemického, ďalšieho spracovateľského priemyslu, výrobou tepelnej a elektrickej energie a pohyblivé zariadenia so spaľovacími motormi ako sú cestné motorové vozidlá, železničné koľajové vozidlá, plavidlá a lietadlá (mobilné zdroje znečistenia).²⁰

Emisie sú tvorené uvoľnením znečisťujúcich látok, vibrácií, tepla alebo hluku zo zdroja do ovzdušia. Množstvo emisií sa zvyčajne vyhodnocuje ako hmotnosť emisií vypustených zo stacionárneho zdroja za rok. Emisie sú látky, ktoré sa dostávajú do atmosféry z lokálnych zdrojov znečistenia za určitých prírodných podmienok.

Znečisťovanie ovzdušia je vypúšťanie znečisťujúcich látok do atmosféry. Tieto látky priamo, alebo po chemických zmenách, prípadne za spolupôsobenia inej látky nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia. O zdrojoch znečisťovania, zozname znečisťujúcich látok, ich emisných limitoch a podmienkach a požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok pojednáva Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012, ktorou sa vykonávajú niektoré opatrenia zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. o ovzduší.

Limitné hodnoty na ochranu zdravia ľudí a kritické úrovne na ochranu vegetácie znečistenia vonkajšieho ovzdušia pre znečisťujúce látky²¹

- Drobné častice s priemerom menším ako 10 μm (PM_{10}) - priemerná ročná koncentrácia nesmie prekročiť 40 μg . - 1 dňová koncentrácia 50 $\mu\text{g.m}^{-3}$ sa nesmie prekročiť viac ako 35-krát za rok
- Oxid siričitý (SO_2) - 1 hodinová koncentrácia 350 $\mu\text{g.m}^{-3}$ sa nesmie prekročiť viac ako 24x za rok a 1 dňová koncentrácia 125 $\mu\text{g.m}^{-3}$ sa nesmie prekročiť viac ako 3-krát za rok
- Oxid dusíka (NO_2), priemerná ročná koncentrácia nesmie prekročiť 40 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 1 hodinová koncentrácie 200 ng.m^{-3} sa nesmie prekročiť viac ako 18x za rok
- Oxid uhoľnatý (CO) - maximálna 8-hodinová koncentrácia nesmie prekročiť 10 mg.m^{-3}
- Olovo (Pb) - priemerná ročná koncentrácia nesmie prekročiť 0,5 $\mu\text{g.m}^{-3}$.

V obci sa nenachádza žiadna priemyselná prevádzka, ktorá by svojou činnosťou znečisťovala ovzdušie a tým poškodzovala životné prostredie, ale takéto priemyselné prevádzky sa nachádzajú v neďalekých mestách Spišská Nová Ves a Rožňava a v 32 km vzdialenej obci Prakovce.

Rozhodujúci podiel na znečisťovaní ovzdušia má v obci vykurovanie domácností tuhými a nevhodnými palivami. Domácnosti emitujú do ovzdušia až 80 % z celkových emisií PM_{10} na Slovensku a z uvedeného dôvodu je dôležité kúriť palivom, ktoré stanovuje výrobca spaľovacieho zariadenia, prehodnotiť možnosti vykurovania v domácnostiach, ich porovnanie z pohľadu nákladov, komfortu kúrenia a tvorby emisií do ovzdušia, taktiež výmena starého kotla na tuhé palivo za nový moderný, čím sa dá ovplyvniť tvorba emisií pri

vykurovaní tuhým palivom. Znečistené ovzdušie významnou mierou prispieva k zhoršovaniu zdravotného stavu obyvateľstva, k vzniku kardiovaskulárnych a respiračných ochorení.²²

Tabuľka 7 Produkcia emisií základných znečisťujúcich látok v okrese Gelnica (v tonách)

Emisie znečisťujúcich látok (v tonách)	2001	2005	2010	2013	2015	2017	2018	2019	2020
Tuhé emisie	42,0	54,3	10,4	8,3	6,4	5,2	4,6	265,1	269,8
Oxid siričitý	25,2	15,0	2,1	1,8	1,1	1,4	1,4	19,9	18,1
Oxid dusíka	32,9	20,1	8,6	9,5	7,0	7,0	6,9	221,9	196,5
Oxid uhoľnatý	1327,6	1470,3	205,7	31,1	16,9	16,5	12,2	2294,6	2302,8

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Hladina tuhých častíc vo vzduchu predstavuje pre zdravie človeka vážne riziko. Svetová zdravotnícka organizácia zatiaľ nestanovila prah pre tuhé častice, pretože sa predpokladá, že aj minimálne úrovne tuhých častíc vo vzduchu spôsobujú zdravotnú ujmu. EÚ stanovila limit na úrovni 50 µg/m³ ako 24-hodinový priemer pre koncentráciu mikročastíc (veľkosť častíc menšia ako 10 µm – PM10).

Tabuľka 8 Ročné priemery imisií základných znečisťujúcich látok v regióne (monitorovacia stanica Kropachy ul. SNP)

Imisie základných znečisťujúcich látok (Kropachy)	2002	2005	2010	2013	2015	2017	2018	2019	2020	2021
Olovo (ng/m ³)	129,0	96,9	87,6	-	-	-	-	-	-	-
Oxid dusičnatý (microg/m ³)	14,7	9,2	13,6	17,2	12	18,5	18	16,6	13,5	13,6
Oxid uhoľnatý (microg/m ³)	-	-	1995	2497	2239	2033	1884	1908	1892	1574
PM10 (microg/m ³)	17,5	33,0	41,1	34,8	28,8	27,4	24,1	25,2	22,7	25,5

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

HLUK

V zmysle Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR) č. 549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a vo vonkajšom prostredí, v obytnom území sa hodnotí hluk zo zdrojov ako hluk z dopravy na pozemných komunikáciách, hluk z koľajovej dopravy na železničných dráhach, hluk z leteckej dopravy a hluk z iných zdrojov ako je hluk stacionárnych zdrojov, hluk z priemyselnej, stavebnej a výrobnnej činnosti a hluk z mimopracovných aktivít človeka.

Povolené hodnoty hluku zdrojov ciest I. - III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené počas dňa $L_{Aeq,p} = 60$ dB a v noci $L_{Aeq,p} = 50$ dB.²³

Územie je prístupné prostredníctvom štátnej cesty III. triedy č. 3276 zo štátnej cesty II. triedy č. 546 zo smerov susedných obcí Nálepkovo – Švedlár, na ktorú sa v obci napája sieť miestnych komunikácií a z hľadiska prepojenia územia je koncovou obcou.

Obcou neprechádza železničná trať, ale neelektrifikovaná jednokoľajová železničná trať celoštátnej železničnej dopravy v smere Margecany – Červená Skala (v cestovnom poriadku pre verejnosť označená ako železničná trať číslo 173), ktorá je súčasťou prepojenia Zvolen – Banská Bystrica - Margecany – Košice, prechádza susedným katastrálnym územím obce Nálepko so železničnou stanicou pre osobnú, nákladnú železničnú dopravu a rýchliky.

V území nie je zaznamenaný zvýšený hluk z dopravy, taktiež sa v obci nenachádza žiadna priemyselná prevádzka, ktorá by svojou činnosťou spôsobovala tvorbu zvýšeného hluku a tým poškodzovala životné prostredie, ani z neďalekého mesta Spišská Nová Ves a Rožňava, ani z ďalších okolitých obcí nie je zaznamenaná zvýšená intenzita hluku.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov (zákon o odpadoch).²⁴

Základný nástroj hospodárenia s odpadmi je Program odpadového hospodárstva (POH) Slovenskej republiky, ktorý vypracováva Ministerstvo životného prostredia, následne samosprávny kraj, obec a aj pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce sa zostavuje podľa § 1 Vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH Slovenskej republiky a POH Košického kraja, pričom ciele a opatrenia sa realizujú obcou.²⁵

Obec v súčasnosti nemá spracovaný POH, ale nakladanie s komunálnymi odpadmi upravuje schválené Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) obce Henclová č. 1/2023, o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Henclová v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Na zber triedeného odpadu obec využíva vrecový systém na separovaný zber odpadu prostredníctvom farebných plastových vriec na triedený odpad farby modrej – papier, zelenej – sklo a žltej – plasty. Na zber zmesového komunálneho odpadu sa používajú veľkoobjemové kontajnery a na triedený zber papiera, plastov, skla, viacvrstvových kombinovaných materiálov a kovov maloobjemové 1100 l kontajnery (MOK). Na stavebný odpad, alebo zmesový komunálny odpad je možnosť objednania veľkokapacitného kontajnera spoločnosti Brantner Nova, s.r.o. Spišská Nová Ves. Obec zabezpečuje 2 krát ročne zber veľkoobjemového odpadu, nebezpečného odpadu a elektroodpadu. Zber druhotných surovín ako je železný šrot a ostatné kovy od občanov obce Henclová sa vykonáva individuálne prostredníctvom zberných surovín v Nálepke.

Odvoz zmesového komunálneho odpadu a bioodpadu je zabezpečený v intervaloch 1x mesačne, odvoz separovaného odpadu je zabezpečený podľa zvozového kalendára.

V súčasnosti zber, odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu, triedeného odpadu a bioodpadu v obci na základe zmluvy s obcou zabezpečuje firma Brantner Nova, s.r.o. Spišská Nová Ves.

V obci sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne nelegálne skládky odpadu a v prípade vzniku sa ich obec snaží priebežne po zistení likvidovať a predchádzať vzniku nových.

Obec nemá zriadený zberný dvor.

Tabuľka 9 Množstvo komunálneho odpadu podľa druhov odpadu (v tonách) okres Gelnica

Množstvo komunálneho odpadu podľa druhu /ROK	2019	2020	2021
Papier a lepenka	179,13	291,72	386,05
Sklo	320,82	343,73	378,05
Viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky	9,91	9,01	10,39
Obaly z kovu	9,95	14,15	18,77
Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	0,83	0,84	0,27
Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	0,99	12,68	65,10
Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	0,06	0,46	0,62
Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhlíkovodíky	17,76	21,11	19,48
Jedlé oleje a tuky	0,98	2,54	9,90
Farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezp. látky	1,54	2,40	3,49
Batérie a akumulátory, netriedené batérie a akumulátory	0,34	0,73	2,82
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia s obsahom nebezp. častí	22,20	23,65	30,46
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné	66,38	118,59	190,92
Drevo iné ako uvedené v 20 01 37	3,89	5,39	58,82
Plasty	237,21	289,00	342,26
Kovy	2631,20	1831,30	2999,14
Biologicky rozložiteľný odpad	1085,84	704,56	673,76
Zmesový komunálny odpad	5254,13	4843,53	4954,02
Objemný odpad	585,82	699,03	652,52
Drobný stavebný odpad	421,26	328,96	306,81
SPOLU	10 852,20	9 216,20	10 800,21

Zdroj : <https://datacube.statistics.sk/>

Tabuľka 10 Nakladanie s komunálnym odpadom (KO) v Košickom kraji

Košický kraj	2011	2013	2015	2017	2018	2019	2020
Množstvo KO na obyvateľa (kg/obyv.)	256,95	272,31	294,61	320,42	329,24	339,83	360,54
Množstvo zhodnoteného KO na obyvateľa (kg/obyv.)	109,79	131,47	146,18	177,8	202,84	218,38	238,31
Množstvo zneškodneného KO na obyvateľa (kg/obyv.)	147,09	139,94	146,59	142,62	126,4	121,45	120,22
Podiel zhodnocovaného KO z celkového KO (v%)	42,73	48,28	49,62	55,49	61,61	64,26	66,10
Miera recyklácie KO (v%)	8,6	11,75	16,94	25,4	33,8	35,18	38,34
Miera skládkovania KO (v%)	55,29	51,27	49,76	44,51	38,39	35,74	33,34

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

2.1.7 OBYVATEĽSTVO

Demografická štatistika poskytuje rozhodujúci podiel informácií o obyvateľoch obce ako celku, o jeho stave, štruktúre, ako aj charakteristikách v konkrétnom časovom období.

Celkový počet obyvateľov obce Henclová predstavuje podľa údajov Štatistického úradu SR k 31.12.2021 celkom 101 obyvateľov, pričom z uvedeného počtu bolo 46 mužov a 55

žien. Pohlavnú štruktúru v rokoch 2012 - 2021 v obci Henclová možno charakterizovať prevyšujúcim zastúpením ženského pohlavia nad mužským.

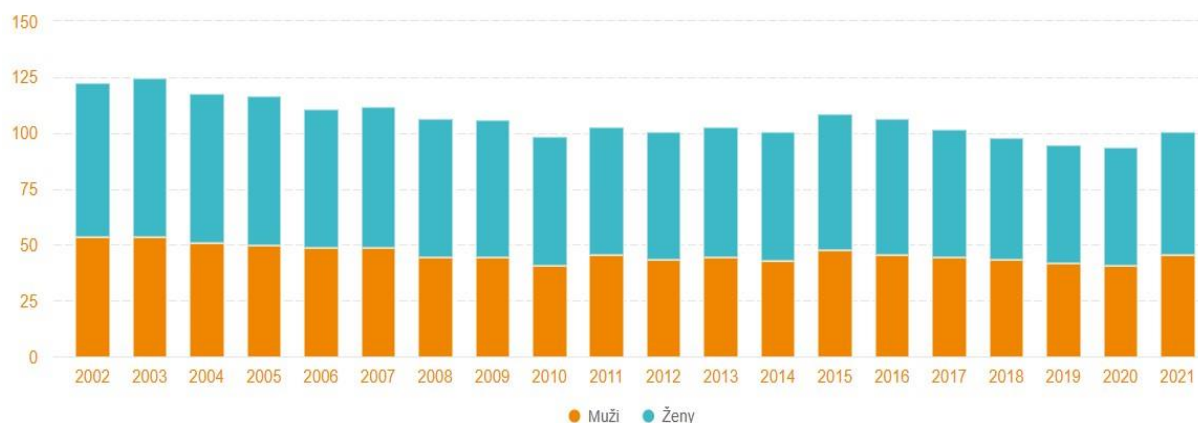
Tabuľka 11 Vývoj počtu a hustota obyvateľov v obci Henclová

HENCLOVÁ	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Muži	44	45	43	48	46	45	44	42	41	46
Ženy	57	58	58	61	61	57	54	53	53	55
SPOLU	101	103	101	109	107	102	98	95	94	101
Hustota obyvateľstva (osoba na km²)	7,12	7,12	7,12	7,33	7,54	7,3	6,98	6,74	6,6	7,02

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>

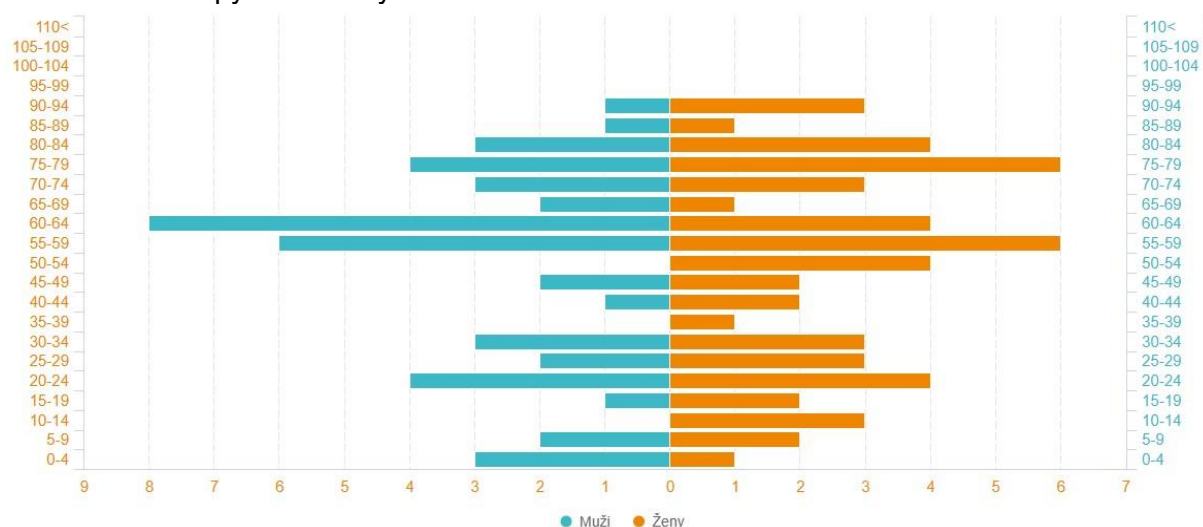
Populačný vývoj v obci možno od r. 2012 charakterizovať ako mierne kolísavý nárastom a úbytkom obyvateľov, pričom počet obyvateľov k 31.12.2021 bol v porovnaní s rokom 2012 na rovnakej úrovni.

Graf 1 Zastúpenie mužov a žien na celkovom počte obyvateľov obce Henclová (vývoj v období rokov 2002-2021)

Zdroj : <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421526509>

Graf 2 Veková pyramída obyvateľov obce Henclová k 31.12.2021

Zdroj : <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421526509>

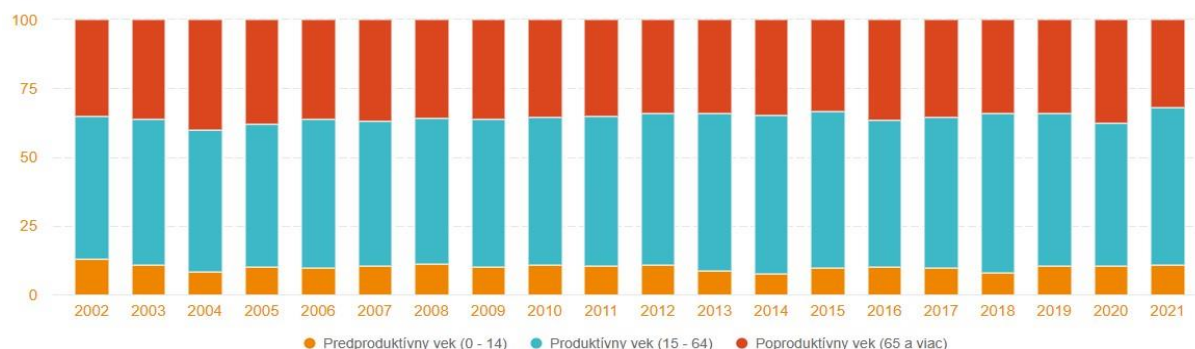
Tabuľka 12 Veková štruktúra obyvateľov obce od r. 1996

ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV / ROK	1996	2000	2005	2010	2015	2020	2021
Predproduktívny vek (0 – 14 rokov) %	11,76	12,3	10,26	11,11	10,09	10,64	10,89
Produktívny vek (15 – 64 rokov) %	53,68	53,28	52,14	53,54	56,88	52,13	57,43
Poproduktívny vek (65 a viac rokov) %	34,56	24,43	37,61	35,35	33,03	37,23	31,68
Index ekonomického zaťaženia osôb %	86,3	87,69	91,8	86,79	75,81	91,84	74,14
Index starnutia %	293,75	280	366,67	318,18	327,27	350	290,91
Priemerný vek	48,77	49,7	51,46	51,15	50,89	52,3	51,3
Počet obyvateľov	136	122	117	99	109	94	101

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>

So stavom a vývojom vekovej štruktúry obyvateľstva bezprostredne súvisí priemerný vek, index starnutia a ekonomická aktivita.

Graf 3 Ekonomická štruktúra obyvateľov z hľadiska veku v obci Henclová od r. 2002 (v %)

Zdroj : <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421526509>

Tabuľka 13 Veková štruktúra obyvateľov v základných vekových kategóriách k 31.12.2021

Veková kategória		0 – 14 rokov	15 – 64 rokov	65 + rokov
Územie/ Počet obyvateľov/ %				
HENCLOVÁ	101	11	58	32
	%	10,89	57,43	31,68
Okres Gelnica	31 683	6 824	20 157	4 702
	%	21,54	63,62	14,84
Košický kraj	781 252	137 422	517 501	126 329
	%	17,59	66,24	16,17
SR	5 441 991	873 984	3 621 645	946 362
	%	16,06	66,55	17,39

Zdroj : <https://www.scitanie.sk/>

K 31.12.2021 bolo v obci Henclová podľa Štatistického úradu SR z celkového počtu 101 obyvateľov :

- v predproduktívnom veku 11 obyvateľov (10,89%),
- v produktívnom veku 58 obyvateľov (57,43%),
- v poproduktívnom veku 32 obyvateľov (31,68%),
- s indexom starnutia 290,91%.

Index starnutia obyvateľov obce vyjadruje percentuálne podiel poproduktívneho obyvateľstva na 100 obyvateľov predproduktívneho veku, ktorý dlhodobo prevyšuje celookresný, celokrajský aj celoslovenský priemer.

Tabuľka 14 Vývoj osôb v poproduktívnom veku od r. 1996 k 31.12.2021

Vývoj osôb v poproduktívnom veku (65+,%) / ROK	1996	2000	2005	2010	2015	2018	2021
HENCLOVÁ	34,56	24,43	37,61	35,35	33,03	33,67	31,68
okres Gelnica	11,41	11,63	11,95	11,93	13,0	14,03	14,84
kraj Košice	10,31	10,71	10,95	11,42	13,26	14,82	16,17
SR	11,09	11,47	11,74	12,38	14,45	16,04	17,39

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>, <https://www.scitanie.sk/>

Slovensko patrí medzi európske krajiny s najrýchlejšie starnúcim obyvateľstvom (podľa populačných prognóz Eurostatu), kde súčasný pomer počtu obyvateľov v poproduktívnom veku oproti produktívnemu veku je 1:4,1, s predpokladom do roku 2030 na úrovni 1:3,0, v dôsledku čoho čelí Slovensko výzvam spojených so znižovaním populácie späťtými s negatívnymi dôsledkami pre systém sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti. Podľa odhadov z okresov východného Slovenska za posledných 10 rokov sa do zahraničia vysťahovalo asi 6% hlavne vysokoškolských vzdelaných mladých ľudí do 30 rokov.²⁶

Prirodzený prírastok, migrácia obyvateľstva

Najviac detí sa od roku 2012 v Henclovej narodilo v rokoch 2015 a 2019, najviac prisťahovaných na trvalý pobyt bolo v roku 2015. Najvyšší celkový prírastok obyvateľstva v obci bol v roku 2015 a najnižší v roku 2017.

Tabuľka 15 Pohyb obyvateľstva v obci Henclová

HENCLOVÁ	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Narodení	1	0	0	2	1	1	0	2	1	1
Zomretí	3	1	2	2	2	4	4	4	1	2
Prirodzený prírastok obyvateľstva	-2	-1	-2	0	-1	-3	-4	-2	0	-1
Prisťahovaní na trvalý pobyt	0	3	0	9	0	0	2	0	2	2
Vysťahovaní z trvalého pobytu	0	0	0	1	1	2	2	1	3	0
Migračné saldo	0	3	0	8	-1	-2	0	-1	-1	2
Celkový prírastok obyvateľstva	-2	2	-2	8	-2	-5	-4	-3	-1	-1
Počet obyvateľov	101	103	101	109	107	102	98	95	94	101

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>

Tabuľka 16 Štruktúra obyvateľov podľa rodinného stavu
v obci Henclová k 01.01.2021

Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	SPOLU muži + ženy	%
Slobodný/slobodná	33	33
Ženatý/vydatá	46	46
Rozvedený/rozvedená	6	6
Vdovec/vdova	15	15
SPOLU	100	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

Početné zastúpenie vekovej skupiny 0 – 4 roky v rokoch 2012 - 2021 v obci Henclová možno charakterizovať do roku 2015 kolísavým vývojom a následne do roku 2021 približne vyrovnaným vývojom.

Tabuľka 17 Vývoj početného zastúpenia vekovej skupiny 0 – 4 rokov v obci Henclová

HENCLOVÁ	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet	3	2	2	4	5	4	3	4	4	4

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>

Národnostná štruktúra obyvateľstva

V obci žijú podľa údajov Štatistického úradu SR (SODB 2021) občania slovenskej národnosti (96%) a u 4 obyvateľov národnosť nebola zistená (4%).

Tabuľka 18 Obyvateľstvo podľa národnosti v obci k 01.01.2021

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA	SPOLU muži + ženy	%
Slovenská	96	96
Nezistená	4	4
SPOLU	100	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

Náboženská štruktúra obyvateľov v obci

Podľa údajov Štatistického úradu SR, SODB 2021 z hľadiska náboženského vyznania obyvateľstva dominujú v obci obyvatelia v počte 91, ktorí sa hlásia k Rímskokatolíckej cirkvi v SR (tvoria 91 % obyvateľstva obce), k Cirkvi adventistov siedmeho dňa sa hlásia 3 obyvatelia (3%), bez vyznania sú 2 obyvatelia (2%) a u 4 obyvateľov (4%) nebolo zistené ich náboženské vyznanie.

Tabuľka 19 Náboženské vyznanie

NÁBOŽENSKÉ VYZNANIE	SPOLU muži + ženy	%
Bez vyznania	2	2
Rímskokatolícka cirkev v SR	91	91
Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie	3	3
Nezistené	4	4
SPOLU	100	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

2.1.8 HOSPODÁRSKE POMERY, PODNIKANIE A ZAMESTNANOSŤ

Na Slovensku sa najvyspelejšie regióny nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá v závislosti od ekonomického využitia územia (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod).

Obec Henclová leží v hornatom prostredí východného Slovenska a jej poloha je z hľadiska pritiahnutia potenciálu investícií nevýhodná. Najväčší potenciál pre pritiahnutie prípadných investícií má obec najmä v oblasti cestovného ruchu, v priemyselnej výrobe by to mohol byť podnik na spracovanie drevnej hmoty, príp. na výrobu výrobkov z dreva, z dôvodu vysokej lesnatosti okolitého územia.

Poloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrámi a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre regionálneho a nadregionálneho významu je nevýhodná. Výraznejšie sídelné štruktúry a ekonomické centrá v blízkosti obce Henclová predstavujú 9 km vzdialená obec Nálepko, 32 km vzdialená obec Prakovce, 32 km vzdialené mesto Spišská Nová Ves, 38 km vzdialené okresné mesto Gelnica, 57 km vzdialené mesto Poprad, 62 km Rožňava a 81 km mesto Košice. Najbližšie napojenie obce k diaľnici D1 je v 42 km vzdialenej obci Spišský Štvrtok, ktoré ďalej napája významnejšie ekonomické sídla.

Poľnohospodárstvo, lesné a pozemkové hospodárstvo, priemysel

V štruktúre špecifikácie druhu pôdy v katastrálnom území obce z poľnohospodárskej pôdy prevládajú trvalé trávnaté porasty zaberajúce rozlohu 185,82 ha (12,97% podiel celkovej rozlohy katastra). Z nepoľnohospodárskej pôdy prevládajú lesné pozemky s rozlohou 1187,67 ha (zaberajú 82,94% podiel rozlohy územia).

V poľnohospodárskej výrobe sú vzhľadom k rozsiahlym plochám trvalých trávnatých porastov priaznivé podmienky pre rastlinnú poľnohospodársku výrobu kombinovanú so živočíšnou poľnohospodárskou výrobou, pričom v katastri obce nehospodári žiadny subjekt poľnohospodárskej veľkovýroby, iba 1 súkromne hospodáriaci roľník so zameraním na chov hovädzieho dobytku a s tým spojenú aj rastlinnú výrobu.

Hospodárenie v lesoch, na lesných pozemkoch, trvalých trávnatých plochách, pasienkoch a ostatných plochách v súčasnosti v území realizujú 2 pozemkové spoločenstvá

- Pasienkové spoločenstvo - Pozemkové spoločenstvo Henclová,
- Pozemkové spoločenstvo urbariátu Henclová – Tichá Voda.

Z hľadiska priemyselnej výroby sa v Henclovej nenachádzajú žiadne priemyselné podniky, ani miestne dielne a ani drobní remeselníci.

Tabuľka 20 Odvetvová štruktúra subjektov pôsobiach v obci

Odvetvie	Počet prevádzok
Služby v lesníctve	8
Ostatné služby	2
Maloobchod, pohostinstvo	2
Pozemkové spoločenstva	2
Obec Henclová	1

Zdroj: <https://www.vsetkyfirmy.sk/>

V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov, hlavne v službách v lesníctve. V obci nie sú v súčasnosti zriadené žiadne stravovacie a ani ubytovacie služby, ale obec v rámci svojich prevádzok prevádzkuje predajňu Zmiešaného tovaru a Pohostinstvo, v ktorých zamestnáva 2 občanov obce.

EKONOMICKÁ AKTIVITA

Tabuľka 21 Počty ekonomicky aktívnych právnických osôb (PO) a fyzických osôb – podnikateľov (FO-P) pôsobiach v obci k 31.12

Typ jednotky/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PO zisková	2	1	0	0	0	0	0	0	0
PO nezisková	1	1	1	1	1	1	1	1	1
FO - podnikatelia	9	10	7	7	4	3	3	4	5
Živnostníci	4	5	4	3	3	2	2	3	4
SPOLU	16	17	12	11	8	6	6	8	10

Zdroj : Štatistický úrad SR

Tabuľka 22 Ekonomická aktivita obyvateľstva obce Henclová k 01.01.2021

Ekonomická aktivita	SPOLU	%
Pracujúci (okrem dôchodcov)	25	25
Pracujúci dôchodca	8	8
Osoba na materskej dovolenke	2	2
Osoba na rodičovskej dovolenke	0	0
Nezamestnaný	4	4
Dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky	6	6
Žiak základnej školy	4	4
Žiak strednej školy	3	3
Študent vysokej školy	2	2
Osoba v domácnosti	7	7
Dôchodca	39	39
Iná	0	0
Nezistené	0	0
SPOLU	100	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

Tabuľka 23 Obyvatelia podľa ekonomickej činnosti v obci Henclová
k 01.01.2021

Obyvatelia podľa odvetvia ekonomickej činnosti	SPOLU	%
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	7	20
Vzdelávanie	5	14,29
Verejná správa a obrana	4	11,43
Administratívne a podporné služby	3	8,57
Doprava a skladovanie	3	8,57
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	2	5,71
Priemyselná výroba	2	5,71
Stavebníctvo	2	5,71
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1	2,86
Dodávka elektriny, plynu ...	1	2,86
Odborné, vedecké a technické činnosti	1	2,86
Umenie, zábava a rekreácia	1	2,86
Nezistené	3	8,57
SPOLU	35	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

MZDY

Priemerná mzda predstavovala v okrese Gelnica k 31.12.2021 sumu 1 030 €, pričom od roku 2016 došlo k jej nárastu o 270 €. Porovnaním s priemernou mzdou za r. 2021 v Košickom kraji, ktorá predstavovala 1333 €, bola v okrese mzda nižšia o 303 € a v rámci Slovenskej republiky bola mzda 1401 €, kde okresný priemer bol o 371 € nižší.

Tabuľka 24 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v €)

MZDA ZAMESTNANCOV	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Okres Gelnica	760	804	858	935	948	1030
Košický kraj	972	1025	1110	1179	1238	1333
Slovenská republika	1034	1095	1171	1266	1324	1401

Zdroj : Štatistický úrad SR

NEZAMESTNANOSŤ

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť, ktorá spôsobuje ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, ale je aj významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zhoršené psychické a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou,

nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby a zhoršenie zdravotného stavu a psychického zdravia. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Tabuľka 25 Celkový počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v obci Henclová k 31.12.2022

HENCLOVÁ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet evidovaných ÚoZ	6	3	10	6	9	4	5	4	3	6
z toho ŽENY	3	1	3	3	5	3	3	2	0	4
z toho dlhodobo nezamestnaní	3	2	2	3	3	1	1	2	2	2
z toho so zdravotným postihnutím	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Zdroj: ÚPSVaR

Vývoj uchádzačov o zamestnanie v Henclovej od r. 2013 je uvedený v prehľadnej tabuľke, pričom k 31.12.2022 je ÚPSVaR evidovaných z obce Henclová celkom 6 nezamestnaných občanov, z toho 4 ženy. Z hľadiska dlhodobej nezamestnanosti boli k uvedenému dátumu v evidencii ÚPSVaR celkom 2 takýto občania z obce. Dlhodobo nezamestnaní občania sú občania v evidencii uchádzačov o zamestnanie ÚPSVaR po dobu dlhšiu ako 12 mesiacov, ktorých charakterizuje hlavne predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia k ponuke voľných pracovných miest, strata pracovných návykov, záujmu a motivácie pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce.²⁷

Tabuľka 26 Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa veku z obce Henclová

Vek / rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
≥19	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
20 – 24	0	1	2	1	1	1	0	1	1	0
25 – 29	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0
30 – 34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
35 – 39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40 – 44	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0
45 – 49	0	0	2	2	2	2	2	0	0	0
50≥	3	2	3	3	3	1	2	2	2	5

Zdroj: ÚPSVaR

Najviac uchádzačov o zamestnanie z obce podľa veku bolo od r. 2013 v evidencii ÚPSVaR v štruktúre 50 a viac rokov.

Tabuľka 27 Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa vzdelania v obci k 31.12.2022

HENCLOVÁ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Neukončené základné vzdelanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Základné vzdelanie	2	2	0	1	1	1	1	1	0	2
Nižšie stredné odborné vzdelanie	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Úplné stredné odborné vzdelanie	1	0	2	2	3	2	2	1	1	3

Úplné stredné všeobecné vzdelanie	1	1	6	3	4	1	2	2	2	1
Vysokoškolské vzdelanie I, II a III. stupeň	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR

Najviac uchádzačov o zamestnanie z obce od roku 2013 v štruktúre podľa vzdelania bolo v evidencii ÚPSVaR s úplne stredným odborným vzdelaním, základným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Tabuľka 28 Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie k 31.12.2022

HENCLOVÁ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-3 mesiacov	1	0	5	2	2	2	0	2	0	1
4-6 mesiacov	1	1	2	0	2	0	2	0	0	1
7-9 mesiacov	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0
10-12 mesiacov	0	0	0	0	1	0	3	0	1	2
13-24 mesiacov	1	0	0	2	1	0	0	2	2	0
25-48 mesiacov	1	2	2	1	1	1	0	0	1	2
Nad 48 mesiacov	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR

Najviac uchádzačov o zamestnanie z obce od r. 2013 v štruktúre podľa dĺžky evidencie ÚPSVaR bolo u uchádzačov od 10-12 mesiacov, 25-48 mesiacov a 4-6 mesiacov.

Tabuľka 29 Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa profesie posledného zamestnania k 31.12.2022

HENCLOVÁ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Príslušníci ozbrojených síl	0	0	0	0	0	0	0	0
Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	0	0	0	0	0	0	0	0
Špecialisti	0	0	0	0	0	0	0	0
Technici a odborní pracovníci	0	0	0	0	0	0	0	0
Administratívni pracovníci	1	1	1	1	1	1	2	1
Pracovníci v službách a obchode	0	0	1	0	1	1	1	1
Kvalif. pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve	0	1	0	0	0	0	0	0
Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	0	0	0	0	0	0	0	0
Operátori a montéri strojov a zariadení	2	1	1	0	0	0	0	0
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3	3	4	3	3	2	0	3
Neurčené	4	0	2	0	0	0	0	1

Zdroj: ÚPSVaR

Najviac UoZ od r. 2015 v štruktúre podľa profesie posledného zamestnania bolo v evidencii ÚPSVaR u pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov, administratívnych pracovníkov a pracovníkov v obchode a službách.

V spolupráci s ÚPSVaR Gelnica, obec v prípade potreby organizuje aktivačnú činnosť (menšie obecné služby) podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, hlavne pre najodkázanejšiu skupinu, dlhodobo nezamestnaných občanov, na podporu a udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Aktivačné práce (menšie obecné služby pre obec) sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, dlhodobo nezamestnaným uchádzačom o zamestnanie, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevku k dávke v hmotnej núdzi podľa § 10 a § 12 zákona č. 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi, podľa v rozsahu a za podmienok určených týmto zákonom, nepretržite najviac počas 6 kalendárnych mesiacov v rozsahu najviac 20 hodín týždenne.²⁸

Na základe príspevku projektov ÚPSVaR k aktívnym opatreniam na trhu práce boli k 31.03.2023 v zmysle § 54 cit. zákona (projekty a programy) do pracovného procesu zapojení 5 občania obce a podľa § 60 cit. zákona (príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancom) jeden občan a ich činnosť sa týka aktivít v obci pri údržbe verejných priestranstiev, zberu odpadkov v obci a pomocných prácach v obci.

Cieľom verejnoprospešných prác je zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku. Obec má záujem pomôcť svojim občanom, pretože u dlhodobo nezamestnaných postupom času klesá sebavedomie a aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

2.1.9 CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch je odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, zameraných na cestovanie, pobyt a stravovanie vo voľnom čase, delí sa na základe destinácií, medzi ktoré patria more, zážitkový turizmus, športový turizmus, hory, náboženský turizmus, ale aj kúpele, rekondičné pobyty, a rôzne zariadenia navštevované klientmi, ktorých pobyt je pre nich súčasťou liečby.²⁹

Obec Henclová má členitý horský a podhorský charakter, patrí do oblasti Slovenského rudohoria, celku Volovské vrchy, podcelku Zlatý stôl s najvyšším vrchom Volovských vrchov Zlatý stôl (1322 m n. m).

Pre rozvoj cestovného ruchu má v území vysoký potenciál história baníctva, kultúra a krásna okolitá príroda obklopená lesmi, ktorá vytvára vhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu s možnosťami pešej turistiky a cykloturistiky. Obec má ambície pokračovať v rozvoji cestovného ruchu v území a vytvárať nové produkty cestovného ruchu využitím územia.

V zozname kultúrnych pamiatok Pamiatkového úradu Slovenskej republiky (PÚSR) sú v obci Henclová evidované kultúrne pamiatky

- Pomník padlým vojakom v SNP,
- Hrob spoločný (dvojhrob sovietskych a slovenských partizánov).

Zoznam bol vytvorený na základe zoznamu, ktorý bol zverejnený na webovej stránke Pamiatkového úradu SR. Podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná upravuje zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a obec prostredníctvom projektov zabezpečuje aj ochranu, rekonštrukciu a obnovu kultúrnych pamiatok.³⁰

Ďalšie kultúrne pamiatky v obci

- Rímskokatolícky Kostol Narodenia Panny Márie,
- Rímskokatolícky Kostol sv. Jozefa.

Územím a jeho okolím prechádzajú turisticky značené chodníky

- Červený TZCH - **turistická magistrála - Cesta hrdinov SNP**, v dĺžke 770 km naprieč Slovenskom od Bratislavy – Volovské vrchy (po trase Sedlo Súľova, Pod Hoľou, Sedlo Volovec, Skalisko) – Košice – Prešov – Bardejov Svidník na Duklu. Zahŕňa aj kratší TZCH 0901 „Sedlo Súľová – Osadník“. Je súčasťou Medzinárodnej diaľkovej turistickej trasy E8 vedúcej z Írska, cez Holandsko, Nemecko, Rakúsko, Slovensko do Poľska.
- Zelený TZCH 5720 – Nálepko – Rožňava, stanice (29 km) – chodník Pavla Jozefa Šafárika, začína v Nálepke s orientačnými bodmi obec Henclová a sedlo Volovec.
- Žltý TZCH 8749 - Rožňava – Grexa (26 km) s orientačnými bodmi Rožňava, kaštieľ Betliar, Sedlo Volovec, chata Volovec, Grexa.³¹

Významná cyklotrasa prechádzajúca susednou obcou Nálepko s možnosťou napojenia z obce Henclová je

- **Hnilecká cyklomagistrála č. CM021** (dĺžka 69 km) s orientačnými bodmi obcí Dedinky, Mlynky, Rakovec Hnilčík, Nálepko, Švedlár, Helcmanovce, Prakovce, Gelnica, Jaklovce a Margecany.³²

V obci z hľadiska zabezpečenia služieb pre miestnych obyvateľov a návštevníkov obce sa nachádza predajňa Potravín a zmiešaného tovaru a Pohostinstvo.

Pre územie charakteristická krásna okolitá príroda a turisti majú možnosť v katastri obce Henclová a v jej bezprostrednom okolí jej spoznávanie formou turistiky, cykloturistiky v smere na najvyššie vrchy Volovských vrchov :

- Zlatý stôl (1322 m n. m.), ktorý sa vypína nad obcami Henclová a Stará Voda,
- Vrch Skalisko (1293 m n. m.) nachádzajúci sa v k. ú. Čučma (okr. Rožňava), je prístupný turistickými trasami aj z obce Henclová, pričom vo vzdialenosti asi 700 m sa nachádza ďalší vrch Volovec (1284 m n. m.) a spolu tvoria dvojvrchol Skalisko – Volovec.
- Čertova hoľa (1245 m n. m.),
- Kačka (1131 m n. m.),

- Uherčíková (1066 m n. m.),
- Sedlovská skala (970 m n. m.),

Možnosti trávenia voľného času v blízkosti obce

- **v letnom období** možnosť kúpania na letnom kúpalisku alebo krytej plavárni v Spišskej Novej Vsi (32 km), na Vodnej nádrži Palcmanová Maša v k. ú. Dedinky (36 km), neďalekých prírodných jazerách Úhorná (38 km) a Turzov Gelnica (39 km),
- **v zimnom období** možnosť lyžovania v zimnom lyžiarskom stredisku Krečno v obci Nálepko (9 km), taktiež v blízkych zimných strediskách Hnilčík - Mraznica (13 km) a Mlynky (34 km).

Ďalšie vybrané turisticky atraktívne miesta v okolí :

- V blízkosti obce Stará Voda (11 km) sa nachádza rekreačné zariadenie Frukona Košice, a.s., ktoré vytvára ideálne predpoklady, detský tábor, školy v prírode a usporiadanie spoločenských podujatí, kurzov a školení. Poskytuje ubytovanie v murovanej chate pre 35 osôb, v zrubových chatách pre 70 osôb a chata Dolina pre 44 osôb a stravovanie pre 100 osôb s príjemným prostredím areálu s možnosťou využitia k športovým a spoločenským hrám. V prípade nepriaznivého počasia návštevníci môžu využiť telocvičňu a spoločenskú miestnosť.
- V obci Hnilčík (13 km) je možnosť navštíviť Banský skanzen pozostávajúci z múzejnej expozície umiestnenej v priestoroch bývalej školy v blízkosti Obecného úradu, zo štôlne Ľudmila sprístupnenej verejnosti a zo 4 náučných chodníkov (trasa A - Roztoky, trasa B - Bindt, trasa C - Grétla a trasa D - Údolím Železného potoka).
- Pred obcou Závadka (14 km) sa nachádza prírodná pamiatka Závadské skalky v správe štátnej ochrany prírody Slovenský raj. Predmetom ochrany je prírodná pamiatka na rozlohe 3,8851 ha vyhlásená na ochranu erodovaného skalného útvaru budovaného fyllitmi s polohami bázických hornín a detritických metamorfík, výrazne sa uplatňujúceho v okolitom reliéfe, vo voloveckom pásme Slovenského Rudohoria.
- Izba tradícií – Heimatstube Smolnícka Huta (30 km) – pripomína kultúru, náboženstvo, architektúru i tradície v obci.
- ZOO Spišská Nová Ves (32 km),
- Múzeum Smolník (33 km) – príbeh medi – Smolník,
- Banícke múzeum v Gelnici (vzdialenosť od obce 38 km) nachádza sa v historickom centre mesta Gelnica, v architektonickej budove starej radnice s barokovou vežou
- Zámčisko Gelnica (vzdialenosť od obce 38 km) miesto starého hradu z 13. storočia, dnes vidieť na mieste len ruiny veže.
- Úhorná (39 km) - každoročne sa pri kaplnke nad obcou koná diecézna púť k Panne Márii Snežnej prvý augustový víkend,
- Hrad Krásna Hôrka (51 km) je hrad zo 14. storočia, ktorý sa nachádza nad obcou Krásnohorské Podhradie, od roku 1961 je národnou kultúrnou pamiatkou a od 10. marca 2012 je z dôvodu rekonštrukčných prác zatvorený.
- súbor národných kultúrno- historických pamiatok zapísaných od r. 1993 v zozname svetového dedičstva UNESCO pod názvom „Spišský hrad a pamiatky okolia“ (54 km), do ktorého patrí Spišský hrad, Spišská Kapitula, Spišské Podhradie a kostol sv. Ducha v Žehre. V okolí uvedených pamiatok UNESCO sa nachádzajú pamiatkové rezervácie Spišskej Kapitulky (komplex cirkevných budov) a v Levoči (námestie).

- Kaštieľ Betliar (57 km) – s množstvom vzácného nábytku, umeleckých maliarskych diel z 19. storočia a zbierok, ktoré tvoria poľovnícke trofeje,
- Banícke múzeum v Rožňave (58 km) - významnú kultúrna inštitúcia pôsobiaca v Rožňave od roku 1902 a prezentuje banícku históriu Gemerského regiónu formou niekoľkých expozícií (Rožňavský živý banícky orloj).
- územie obce sa nachádza neďaleko najatraktívnejšieho turistického regiónu Slovenska Vysokých Tatier a Slovenského raja.³³

Obec Henclová sa nachádza neďaleko najatraktívnejšieho turistického regiónu Slovenska Vysokých Tatier a Slovenského raja (ťažko očakávať, že turista, ktorý by chcel navštíviť TANAP alebo Slovenský raj, by sa ubytoval práve v Henclovej, keďže priamo v týchto NP ležia obce s lepšou ponukou ubytovacích a stravovacích kapacít ako aj lepšou dostupnosťou turistických chodníkov).

Projektové zámery obce v oblasti cestovného ruchu sú zamerané na zatraktívnenie obce, podporu propagácie CR v obci, podporou podnikania v oblasti CR, na tvorbu nových produktov cestovného ruchu využitím krásnej okolitej prírody územia v synergii s bohatou banskou históriou obce so zameraním na jednoduchú turistiku.

Pre dosiahnutie úspešného a dlhodobého rozvoja cestového ruchu v obci je potrebné zabezpečiť mnoho faktorov týkajúcich sa neustáleho skvalitňovania služieb a samotnej propagácie obce využitím histórie, kultúry a všetkých prírodných daností územia.

2.1.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE

V Henclovej sa žiadna škola ani školské zariadenie nenachádza. Najbližšia Materská škola a Základná škola sa nachádza v obci Nálepko (9 km), s ktorou má obec Henclová zriadený spoločný školský obvod. Najbližšie stredné školy, ktoré môžu študenti z obce navštevovať, sa nachádzajú v Spišskej Novej Vsi, Prakovciach, Gelnici, Košiciach, Prešove a pod..

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne je podľa údajov Štatistického úradu SR (SODB 2021) bolo k 01.01.2021 v obci najviac zastúpené obyvateľstvo so stredným odborným (učňovským) vzdelaním (bez maturity) v počte 33 obyvateľov (33%), s úplným stredným vzdelaním (s maturitou) v počte 24 obyvateľov (24%), 20 obyvateľov so základným vzdelaním (20%), 8 bez ukončeného vzdelania vo veku 0-14 rokov (8%), 7 s vysokoškolským vzdelaním (7%), 4 s vyšším odborným vzdelaním (4%) a u 4 obyvateľov vzdelanie nebolo zistené (4%).

Tabuľka 30 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie obyvateľov obce Henclová k 01.01.2021

NAJVIŠŠIE DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	SPOLU MUŽI + ŽENY	%
Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0 – 14 rokov	8	8
Základné	20	20
Stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	33	33
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	24	24
Vyššie odborné vzdelanie	4	4
Vysokoškolské vzdelanie	7	7
Bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	0	0

Nezistené	4	4
SPOLU	100	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021

Úroveň vzdelania obyvateľov priamo ovplyvňuje tvorbu spoločenských hodnôt v obci. Vzdelanejší obyvateľia sa aktívnejšie zapájajú do jej rozvojového procesu prostredníctvom napr. členstva v Obecnom zastupiteľstve.

2.1.11 ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť je obyvateľom obce Henclová poskytovaná najmä v ambulanciách základnej zdravotnej starostlivosti pre deti, dorast a dospelých nachádzajúcich sa v susedných obciach Nálepko, alebo Švedlár, kde sú pre obyvateľov dostupné aj lekáreň. V Nálepke sídli záchranná zdravotná služba s územnou pôsobnosťou aj pre obec Henclová. Najdostupnejšie špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najmä v Gelnici a Spišskej Novej Vsi, kde je lokalizovaná aj nemocnica.

Tabuľka 31 Zdravotnícka infraštruktúra v obci

Praktický lekár pre dospelých	NIE
Praktický lekár pre deti a dorast	NIE
Stomatologická ambulancia	NIE
Gynekologická ambulancia	NIE
Lekáreň	NIE
Záchranná zdravotná služba	NIE

Zdroj : Obecný úrad

2.1.12 SOCIÁLNA OBLASŤ

Obec v rámci svojich prevádzok prevádzkuje Predajňu zmiešaného tovaru k zásobovaniu občanov základnými potravinami a základným spotrebným tovarom. Základné služby obchodu a služieb môžu obyvateľia obce využiť aj v susednej obci Nálepko alebo Švedlár.

Obec v súčasnosti prevádzkuje a Pohostinstvo, ale nie sú zriadené žiadne stravovacie a ani ubytovacie služby.

V obci je vybudovaná požiarňa zbrojnica, ale obec má funkčný dobrovoľný hasičský zbor. Najbližšia pobočka banky a zdravotnej poisťovne sa nachádza v Spišskej Novej Vsi a Gelnici.

Tabuľka 32 Sociálna infraštruktúra v obci

Predajňa potravín a zmiešaného tovaru	ÁNO
Pohostinstvo	ÁNO
Reštaurácia, penzión, jedáleň	NIE
Ambulancie základnej zdravotnej starostlivosti	NIE
Materská škola, Základná škola	NIE
Zariadenie sociálnych služieb	NIE
Pošta	NIE
Požiarňa zbrojnica	ÁNO
Dobrovoľný hasičský zbor obce	ÁNO
Bankomat	NIE

Zdroj : Obecný úrad

Sociálna infraštruktúra v obci je nastavená k potrebám obyvateľstva podľa finančných možností obce.

Poskytovanie **sociálnych služieb** upravuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje podmienky, postupy a formy poskytovania rôznych druhov sociálnych služieb ako aj povinnosti poskytovateľov s cieľom podpory, sociálneho začlenenia občanov a uspokojovania sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. **Nepriaznivá sociálna situácia** podľa zákona o sociálnych službách je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z dôvodov, že osoba :

- nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- z dôvodu zlého spôsobu života, životných návykov, závislosť na návykových látkach alebo návykových škodlivých činností,
- pre ohrozenie jej vývoja v dôsledku jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do 7 rokov veku,
- je ťažko zdravotne postihnutá alebo má nepriaznivý zdravotný stav,
- dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- vykonáva opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo sa stala obeťou správania iných fyzických osôb,
- zotrváva v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- stratila bývanie alebo je stratou bývania ohrozená.³⁴

Tabuľka 33 Poberatelia dávky v hmotnej núdzi (DvHN) obce Henclová

Počet poberateľov	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DvHN - počet posudzovaných osôb	10	8	14	13	7	4	5	4	2	4
DvHN - Počet poberateľov	9	7	9	7	6	4	5	4	2	4
Náhradné výživné – počet detí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj : ÚPSVaR

Sociálne služby sa podľa zákona o sociálnych službách poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť. Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené.

V obci nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu občanom odkázaným v zariadení a pobytové sociálne služby sú najbližšie v Nálepkove, Spišskej Novej Vsi, Prakovciach a Gelnici, kde je možnosť zabezpečiť sociálnu službu v zariadení.

Opatrovateľská služba nie je v prevádzkovaná obcou a na koordináciu sociálnych služieb v obci nie je vytvorená funkcia sociálneho pracovníka k poskytovaní základného sociálneho poradenstva, mapovanie občanov, ktorý potrebujú sociálne služby, posudzovanie problémov fyzickej osoby alebo rodiny, odporúčanie a sprostredkovanie odbornej sociálnej pomoci.

Tabuľka 34 Veková štruktúra osôb uznaných za ŤZP – stav k 31.12.2022

Počet fyzických osôb s ŤZP	Muži	Ženy	Spolu
vo veku do 7 rokov	0	0	0
vo veku od 7 do 18 rokov	1	0	1
vo veku od 19 do 65 rokov	4	3	7
vo veku od 66 do 80 rokov	3	7	10
vo veku nad 80 rokov	1	3	4
SPOLU	9	13	22

Zdroj: ÚPSVaR SR

Tabuľka 35 Veková štruktúra držiteľov preukazu ŤZP– stav k 31.12.2022

Počet preukazov celkom	Preukaz FO s ŤZP			Preukaz FO s ŤZP-S		
	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
vo veku do 7 rokov	0	0	0	0	0	0
vo veku od 7 do 18 rokov	1	0	1	0	0	0
vo veku od 19 do 65 rokov	3	2	5	1	1	2
vo veku od 66 do 80 rokov	1	4	5	1	2	3
vo veku nad 80 rokov	0	0	0	0	2	2
SPOLU	5	6	11	2	5	7

Zdroj: ÚPSVaR SR

V obci Henclová bolo k 31.12.2022 uznaných spolu 22 osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej iba ŤZP) a bolo ÚPSVaR vydaných 11 preukazov osobám s ťažkým zdravotným postihnutím a 7 preukazov osobám s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej iba ŤZP-S).

Tabuľka 36 Počet poberateľov - peňažné príspevky (PP) na kompenzáciu podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu (PPnK) s trvalým pobytom v obci Henclová

PRÍSPEVOK	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PP na opatrovanie	6	6	6	4	2	2	3	4	4	5
PPnK zvýšených výdavkov - dieťa	3	3	3	3	2	2	2	4	3	3
PPnK zvýšených výdavkov – hygiena alebo opotrebovanie	7	6	7	7	5	5	7	9	9	9
PPnK zvýšených výdavkov – prevádzka OMV	24	23	22	19	17	17	18	18	18	17
PP na úpravu rodinného domu	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1

Zdroj: ÚPSVaR

Pre sociálne skupiny seniorov a ťažko zdravotne postihnuté osoby sa opatrovateľská služba v súčasnosti zabezpečuje hlavne rodinnými príslušníkmi v domácom prostredí s využitím systému sociálneho zabezpečenia a pomoci formou peňažného príspevku na opatrovanie z ÚPSVaR a k 31.12.2022 bola takáto sociálna služba poskytovaná 5 občanom obce. V obci nepôsobí neverejný poskytovateľ opatrovateľskej služby.

Vzhľadom na demografický vývoj v obci, s nárastom občanov poproduktívneho veku je potrebné doplniť vhodné formy poskytovania sociálnych služieb v obci, kde vhodnou alternatívou môže byť zabezpečenie opatrovateľskej služby a stravovania s cieľom zotrvania prijímateľov sociálnych služieb v domácom prostredí, vytvorením podmienok na kvalitný a plnohodnotný život a ich spoločenský a kultúrny rozvoj.

Obec má obmedzené finančné možnosti, ale podporuje snahu subjektov, ktoré poskytujú sociálne služby potrebné v obci pre občanov, pričom obec poskytuje tieto sociálne služby :

- základné sociálne poradenstvo,
- pomoc pri zabezpečovaní stravovania odkázaných osôb,
- pomoc pri zamestnávaní dlhodobo nezamestnaných občanov v spolupráci s ÚPSVaR,
- pomoc rodinám v krízových situáciách napr. živelná pohroma, rodinná tragédia a pod..

Tabuľka 37 Vybraté špecializované sociálne poradenstvá v okolí

Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania	Cieľová skupina
Spišská katolícka charita	Spišská Nová Ves, ul. Slovenská č. 30 Tel. 0902095817	Osamelí rodičia, matky v núdzi, mladí dospelí končiaci pobyt v detskom domove, občania po výkone trestu, jednotlivci a skupiny z MRK, jednotlivci a rodiny v krízovej situácii, ŽPZ osoby, občania vo vyššom veku, ľudia bez domova, osoby závislé na návykovej látke, osoby s nelátkovou závislosťou.
Úsmev ako dar	Spišská Nová Ves, ul. Zimná č. 61 Tel. 0911747030	Rodiny a osamelí rodičia v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorým hrozí sociálne vylúčenie. Mladí dospelí bez podpory po ukončení poskytovania starostlivosti v detskom domove.
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Spišská Nová Ves, ul. Fabiniho č. 9 Tel. 0911636423	Občania so zrakovým postihnutím, rodinní príslušníci občanov so zrakovým postihnutím.
Deti slnka	Gelnica, Športová 14 Tel. 0918717325	Občania, ktorí nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojenie základných životných potrieb, občania na ktorých je páchané násilie, alebo sú ohrození domácim násilím, občania dlhodobo nezamestnaní, občania s nádorovým ochorením alebo iným závažným zdravotným postihnutím, občania po výkone trestu, odchovanci detských domovov a drogovu závislí.

Zdroj : vlastné spracovanie

V sociálnej oblasti má obec Henclová vypracovaný a schválený „Komunitný plán sociálnych služieb na obdobie rokov 2022 - 2027“ slúžiaci k zabezpečeniu pomoci občanom, ktorí sú odkázaní alebo potrebujú sociálne služby.³⁵

2.1.13 KULTÚRA

Obec Henclová o dianí v obci informuje obyvateľstvo a širokú verejnosť prostredníctvom obecného rozhlasu a internetovej stránky www.henclova.sk, pričom kultúrny život v obci počas roka nie je veľmi bohatý.

V obci na spoločensko-kultúrne aktivity je vybudované kultúrno-spoločenské centrum, ktorého súčasťou je spoločenská sála s kapacitou pre 70 ľudí s kuchynkou a sociálnym zariadením, kde s bočnej strany budovy je Predajňa zmiešaného tovaru, prevádzkovaná obcou, ktorá je stavebnou súčasťou multifunkčnej budovy (tá si však vyžaduje rekonštrukciu). V obci v ďalšej obecnej budove pri štátnej ceste sa nachádza Pohostinstvo a z bočnej strany budovy je zriadená Obecná knižnica.

Tabuľka 38 Infraštruktúra kultúry obce Henclová

Kultúrny dom	ÁNO
Kino	NIE
Knižnica	ÁNO
Ochotnícky divadelný súbor	NIE
Sobášna sieň	NIE
2 kostoly rímskokatolíckej cirkvi	ÁNO
2 cintoríny	ÁNO
Dom smútku	NIE
Divadelný súbor	NIE
Kultúrno – spoločenské centrum	ÁNO
Folklórny súbor	NIE

Zdroj : Obecný úrad

Podobne ako v iných vidieckych obciach, aj v Henclovej má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci sa nachádzajú 2 rímskokatolícke kostoly, a to Kostol narodenia Panny Márie a Kostol sv. Jozefa (nachádzajúci sa v časti Tichá voda). Príslušníci rímskokatolíckeho vierovyznania obce patria pod farnosť Nálepkovo.

Kultúrny život v obci nie je počas roka veľmi bohatý (čo je však vzhľadom na veľkosť obce prirodzené). Počas letných mesiacov sa tu koná jedno spoločenské podujatie – country večer.

Tabuľka 39 Kultúrne aktivity v obci počas roka

Mesiac	Kultúrna aktivita
marec	Medzinárodný deň žien
máj	Deň matiek
jún	Jánske ohne
júl	Country večer
december	Mikuláš
december	Vianočný koláčikový trh

Zdroj : Obecný úrad

2.1.14 ŠPORT

V obci nie je aktívny žiadny športový klub, obec pomáha pri organizovaní športových voľnočasových aktivít, pričom o voľnočasových športových aktivitách informuje obyvateľov obce prostredníctvom Obecného rozhlasu a internetovej stránky www.henclova.sk.

Tabuľka 40 Infraštruktúra športu obce Henclová

Telocvičňa	NIE
Športové ihrisko prírodné	NIE
Športové ihrisko multifunkčné	ÁNO
Športový klub	NIE
Detské ihrisko	NIE
Turistická trasa	ÁNO
Posilňovňa	NIE

Zdroj : Obecný úrad

V súčasnosti sa v obci nenachádza športové prírodné ihrisko, detské ihrisko, telocvičňa, ani posilňovňa a nie je ani aktívny žiadny športový klub.

Počas roka sa v obci organizuje iba 1 športová aktivita – turistický výstup na Baracku skalu.

Športovo-rekreačné zariadenia a aktivity – športové multifunkčné ihrisko, cykloturistika, možnosti turistiky a zámerom obce v ďalšom období je dobudovanie náučného turistického chodníka, možnosti pre poľovníctvo...

2.1.15 BÝVANIE

Obyvatelia obce bývajú v rodinných domoch s napojením na elektrinu. Obec nemá vybudovaný verejný vodovod, kanalizáciu, čističku odpadových vôd a pripojenie plynom, pričom vykurovanie RD je riešené prevažne na tuhé palivo.

Podľa ŠODB 2021 Štatistického úradu SR je v obci k 1.1.2021 celkom 107 domov, z toho podľa typu domov najviac rodinných domov v počte 75 (70,09%), podľa obdobia výstavby najviac vybudovaných v období 1919 - 1945 v počte 51 (47,66%), podľa formy vlastníctva najviac majiteľov je z radu fyzických osôb - 94 (87,85%), 84 domov (78,5%) má vlastné studne, pri absencii verejného vodovodu, verejnej kanalizácie a ČOV, kde 86 domov (80,37%) má vybudovanú vlastnú žumpu/septik.

Tabuľka 41 Domy v obci podľa typu

DOMY V OBCI PODĽA TYPU	POČET	%
Rodinný dom	75	70,09
Ostatné budovy na bývanie	29	27,1
Ostatné	3	2,8
SPOLU	107	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, ŠODB 2021

Tabuľka 42 Štruktúra domov podľa obdobia výstavby

ŠTRUKTÚRA DOMOV PODĽA OBDOBIA VÝSTAVBY	POČET	%
Pred rokom 1919	33	30,84
1919 - 1945	51	47,66
1946 - 1960	8	7,48
1961 - 1980	9	8,41
1981 - 2000	4	3,74

2001 a neskôr	1	0,93
Nezistené	1	0,93
SPOLU	107	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

Tabuľka 43 Domy podľa formy vlastníctva

DOMY PODĽA FORMY VLASTNÍCTVA	POČET	%
Fyzická osoba	94	87,85
Zahraničný vlastník	1	0,93
Kombinácia vlastníkov	4	3,74
Nezistený	8	7,48
SPOLU	107	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

Tabuľka 44 Domy podľa typu vodovodnej prípojky

DOMY PODĽA TYPU VODOVODNEJ PRÍPOJKY	POČET	%
V dome - z verejnej siete	2	1,87
Vlastná v dome	84	78,5
Mimo domu - vlastná	4	3,74
Bez prípojky	15	14,02
Nezistený	2	1,87
SPOLU	107	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

Tabuľka 45 Domy podľa typu kanalizačného systému

DOMY PODĽA TYPU KANALIZAČNÉHO SYSTÉMU	POČET	%
Septik, žumpa	86	80,37
Prípojka na kanalizačnú sieť	2	1,87
Domáca čistička odpadových vôd	2	1,87
Bez kanalizácie	16	14,95
Nezistený	1	0,93
SPOLU	107	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

V obci nie je vybudovaná infraštruktúra na výstavbu nových rodinných domov, bytová otázka sa rieši odkupovaním voľných stavebných pozemkov alebo odkúpením starších rodinných domov s ich následnou rekonštrukciou.

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva, pretože ich dostupnosť (nízka časová a vzdialenosťná náročnosť na dochádzku za danými službami) patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva obce.

Tabuľka 46 Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo Matričného úradu	Nálepko
Sídlo Daňového úradu	Spišská Nová Ves
Sídlo Obvodného oddelenia Policajného zboru	Nálepko
Sídlo Okresného súdu	Spišská Nová Ves
Sídlo Okresného úradu	Gelnica
Sídlo územnej Vojenskej Správy	Košice
Sídlo pobočky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica

Zdroj: vlastné spracovanie

2.1.16 SAMOSPRÁVA A JEJ FINANČNÉ ZDRAVIE

Obec Henclová je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorá vykonáva svoje samosprávne kompetencie samostatne v zmysle zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári so svojím majetkom a vlastnými príjmami. Základná úloha obce pri výkone svojej samosprávnej funkcie je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obecný úrad je výkonným orgánom Obecného zastupiteľstva a starostky obce Henclová, nemá právnu subjektivitu a vykonáva odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh samosprávy. Obecné zastupiteľstvo má 5 poslancov.

Oficiálna verejná webová stránka obce Henclová je www.henclova.sk, s aktuálnymi informáciami o obci a živote v obci.

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, ktorý je základným nástrojom hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, zostavovaného podľa § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka.³⁶ Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce sú upravené zákonom č. 583/2004 Z. z.

o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba zákon o rozpočtových pravidlách), kde v § 5 uvedeného zákona sú definované príjmy obce ako výnosy miestnych daní a poplatkov, nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií, úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce, sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou, dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce, podiely na daniach dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu, účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce, prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel a iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Výdavky rozpočtu obce sa uhrádzajú podľa § 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách. Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

Podľa § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec zostavuje viacročný rozpočet, ktorý je ekonomický nástroj finančnej politiky obce a vyjadruje zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.³⁷

Obrázok 2 Finančné zdravie obce Henclová k 31.12.2021 podľa INEKO

Hodnotenie finančného hospodárenia obce Henclová za rok 2021 vykonané spoločnosťou FinStat je uvedené v prehľade.

Obrázok 3 Finančné hospodárenie obce Henclová za rok 2021 (podľa FinStat)

Obec Henclová, Henclová v roku 2021 znížila náklady o 26 % na 89 925 € a výnosy jej klesli o 26 % na 89 925 €.

IČO 00329118

DIČ 2020717655

IČ DPH SK2020717655,
registrácia od
1.10.2005 ⓘ

Sídlo

Obec Henclová
Henclová 50 05333 Henclová

Deň vzniku v ŽRSR

pondelok, 23. októbra 1995

Deň vzniku v ŠÚ SR

nedeľa, 1. júla 1973

SK NACE

podľa Štatistického úradu SR:
84110 Všeobecná verejná správa

Zápis

Okresný úrad Spišská Nová Ves, Číslo
živnostenského registra: 801-1492

Právna forma

Obec, mesto (o.,m.úrad)

Druh vlastníctva

Vlastníctvo územnej samosprávy

Počet zamestnancov

2022: 5-9 zamestnancov (Zdroj: Štatistický
úrad)

Rok	2021
Aktíva	61 066 € ▼
Náklady celkom	89 925 € ▼
Výnosy celkom	89 925 € ▼
Výsledok hospodárenia	-
Závazky	16 197 €
Osobné náklady	18 535 € ▲
Tržby	70 742 € ▲
Celková zadlženosť	ⓘ 26,5 % ▲

Náklady

Obec Henclová

FinStat.sk

Výnosy

Obec Henclová

FinStat.sk

Dôležité udalosti ⓘ

Platobné rozkazy	🔒
Dlhy a nedoplatky	✓ NIE
Pohľadávky štátu	✓ NIE
Konkurzy a reštrukturalizácie	✓ NIE
DPH zoznamy	🔒
Dočasná ochrana	✓ NIE
Poverenia exekúcií	🔒

Zdroj : <https://finstat.sk/00329665>

Tabuľka 47 Analýza ekonomického hospodárenia obce Henclová (na základe záverečného účtu r. 2020 – 2022 a rozpočtov na roky 2023 – 2024)

Príjmy/výdaje	2020	2021	2022	2023 rozp.	2024 rozp.
Bežné príjmy obec	48929,82	58717,96	47826,77	49900,00	49900,00
Bežné výdaje obec	47825,43	28991,62	47201,91	49900,00	49900,00
rozdiel	1104,39	29726,34	624,86	0	0
Kapitálové príjmy	0	0	0	0	0
Kapitálové výdaje	0	0	0	0	0
rozdiel	0	0	0	0	0
Príjmy z fin. operácií	0	0	0	0	0
Výdaje z fin. operácií	0	0	0	0	0
rozdiel	0	0	0	0	0
Total príjmy	48929,82	58717,96	47826,77	49900,00	49900,00
Total výdaje	47825,43	28991,62	47201,91	49900,00	49900,00
Total rozdiel	1104,39	29726,34	624,86	0	0

Zdroj : Obecný úrad

Tabuľka 48 Aktuálna zadlženosť obce

ROK	2020	2021	2022	2023 predpoklad	2024 predpoklad
Zadlženosť (úvery/bežné príjmy predch. roka – max. 60 %)	0	0	0	Podľa potreby	Podľa potreby
Dlhová služba (dlhová služba/ bežné príjmy predch. roka – max. 25 %)	0	0	0	0	0

Zdroj : Obecný úrad

Zákonná hranica celkového dlhu obce na úrovni maximálne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a taktiež zákonná hranica výšky ročných splátok návratných zdrojov financovania na úrovni maximálne 25 % zo skutočných bežných príjmov znížených o zákonné výnimky **je dodržaná** a bola **splnená** zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) a b) zákona č.583/2004 Z.z..

Obec v súčasnosti nespláca žiaden úver a nemá žiadny dlh.

2.1.17 BEZPEČNOSŤ A VEREJNÝ PORIADOK

Bezpečnosť a verejný poriadok v obci zabezpečuje miestne príslušný základný útvar Policajného zboru - Obvodné oddelenie Policajného zboru v Nálepkove počas hliadkových a obchôdzkových služieb, ktorého činnosť je upravená Zákonom č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore³⁸ a nariadením prezidenta Policajného zboru č. 80/2018 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru³⁹, zameraná na

- ochranu základných práv a slobôd občanov, najmä pri ochrane života, zdravia a majetku,
- odhaľovanie trestnej činnosti a vedie trestné konanie,
- odhaľovanie priestupkov, ich objasňovanie a prejednávanie,
- dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky,
- pátranie po osobách a veciach.

Pri svojej činnosti spolupracuje so štátnymi orgánmi, obcami, právnickými a fyzickými osobami mimovládnyimi organizáciami a záujmovými občianskymi združeniami a upozorňuje ich na nedostatky, ktoré sa dotýkajú týchto subjektov a môžu viesť k ohrozeniu alebo narušeniu verejného poriadku.

V Henclovej nie je vybudovaný kamerový systém.

2.1.18 VYHODNOTENIE REALIZÁCIE OPATRENÍ A AKTIVÍT PHSR OBCE HENCLOVÁ NA ROKY 2020 až 2025

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2020 až 2025 (ďalej len PHSR) bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Henclovej č. 3/1/2020 zo dňa 03.01.2020. V zmysle § 12 písm. b) zákona o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z.z. obec zabezpečovala pravidelne monitorovanie a vyhodnocovanie realizácie opatrení/aktivít PHSR a k 31.03.2023 vyhodnotenie je nasledovné :

Tabuľka 49 Vyhodnotenie realizácie aktivít PHSR obce Henclová na roky 2020 – 2025 od roku 2020

Aktivita	Prioritná oblasť A. HOSPODÁRSKA - názov aktivity	ZREALIZOVANÁ - A ČIASTOČNE – Č NEZREALIZOVANÁ - N	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Poznámka
1.1.1	Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	Č	A	Aktivita sa plní priebežne
1.2.1	Rozvoj turistickej infraštruktúry v okolí obce Henclovej	Č	A	Pokračovanie v budovaní Náučného turistického chodníka
1.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Č	A	Potreba pokračovania
1.3.2	Rekonštrukcia chodníka	N	A	Nedostatok finančných prostriedkov
1.4.1	Výstavba kanalizácie v obci	N	A	Nedostatok finančných prostriedkov
1.4.2	Vybudovanie bezdrôtového obecného rozhlasu	N	A	Nedostatok finančných prostriedkov
1.4.3	Postupná rekonštrukcia verejného osvetlenia	N	A	Nedostatok finančných prostriedkov
1.5.1	Rozvoj partnerskej spolupráce	A	A	Potreba ďalšej spolupráce
Aktivita	Prioritná oblasť B. SOCIÁLNA - názov aktivity	ZREALIZOVANÁ - A ČIASTOČNE – Č NEZREALIZOVANÁ - N	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Poznámka
2.1.1	Vybudovanie oddychovej zóny na začiatku obce + detské ihrisko	N	A	Nedostatok finančných prostriedkov
2.2.1	Stavebné úpravy multifunkčnej budovy	Č	A	Potreba pokračovania v rekonštrukcii
2.2.2	Stavebné úpravy kultúrneho domu	Č	A	Potreba pokračovania v rekonštrukcii
2.3.1	Realizácia projektu terénnej sociálnej práce (TSP)	A	A	Potreba pokračovania pri realizácii TSP
2.3.2	Zapájanie sa do projektov AOTP	A	A	Potreba pokračovania pri realizácii AOTP
2.4.1	Podpora kultúrnych a športových podujatí	A	A	Potreba ďalšej podpory
Aktivita	Prioritná oblasť C. ENVIRONMENTÁLNA - názov aktivity	ZREALIZOVANÁ - A ČIASTOČNE – Č NEZREALIZOVANÁ - N	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Poznámka
3.1.1	Vodozádržné opatrenia v extraviláne obce	Č	A	Realizácia pripravená pre Pasienkové spoločenstvo

Zdroj : Obecný úrad

2.1.19 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho obdobia je vyhodnotením najvýznamnejších doposiaľ zrealizovaných projektov/aktivít Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2020 – 2025 (od začiatku roka 2020 – doposiaľ).

Formulár 8 (Ú 9) Ex - post hodnotenie predchádzajúceho obdobia

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho obdobia																			v tis. EUR
P. č.	Názov investície - projektu	Číslo a názov aktivity v predchádzajúcom PHSR	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem finančných prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkromné zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Oprava strechy a komína budovy OcÚ		1220 Budovy pre administratívu	2020		22	22	2020	22	22	20		2						
				2020															
2	Rekonštrukcia fasády budovy OcÚ		1220 Budovy pre administratívu	2020		5,5	5,5	2020	5,5	5,5	5		0,5						
				2020															
3																			
4																			
5																			

Zdroj: Obecný úrad

2.1.20 EX-ANTE HODNOTENIE STAVU PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI

Ex – ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií analyzuje súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. V nasledujúcom formulári sú uvedené investičné zámery, ktoré obec realizuje v súčasnosti, má spracovanú príslušnú dokumentáciu resp. už požiadala o nenávratné finančné prostriedky (NFP).

Formulár 9 (A 4) Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHRSR																		
v tis. EUR																		
Politika - oblasť	Poradové číslo	Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia plánu	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov							
				Rok dokončenia plánu	ÚR:	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Finančné prostriedky celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet Samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje
					SP:													
					PD:													
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	1	Vybudovanie náučného chodníka	2412 Ostatné športové a rekreačné stavby	2022	2021	39	39	2022										
								2023	8,9	8,9								
				2024	2021			2024										
	2																	
	3																	
	4																	

Zdroj: Obecný úrad

2.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Analýza vonkajšieho prostredia obsahuje identifikáciu hlavných vonkajších faktorov územia, analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území.

2.2.1 ANALÝZA VÄZIEB ÚZEMIA

Obec Henclová je situovaná juhozápadnej časti okresu Gelnica a západnej časti Košického kraja v atraktívnom vidieckom prostredí. Katastrálne územie obce susedí s obcami okresu Gelnica a Rožňava.

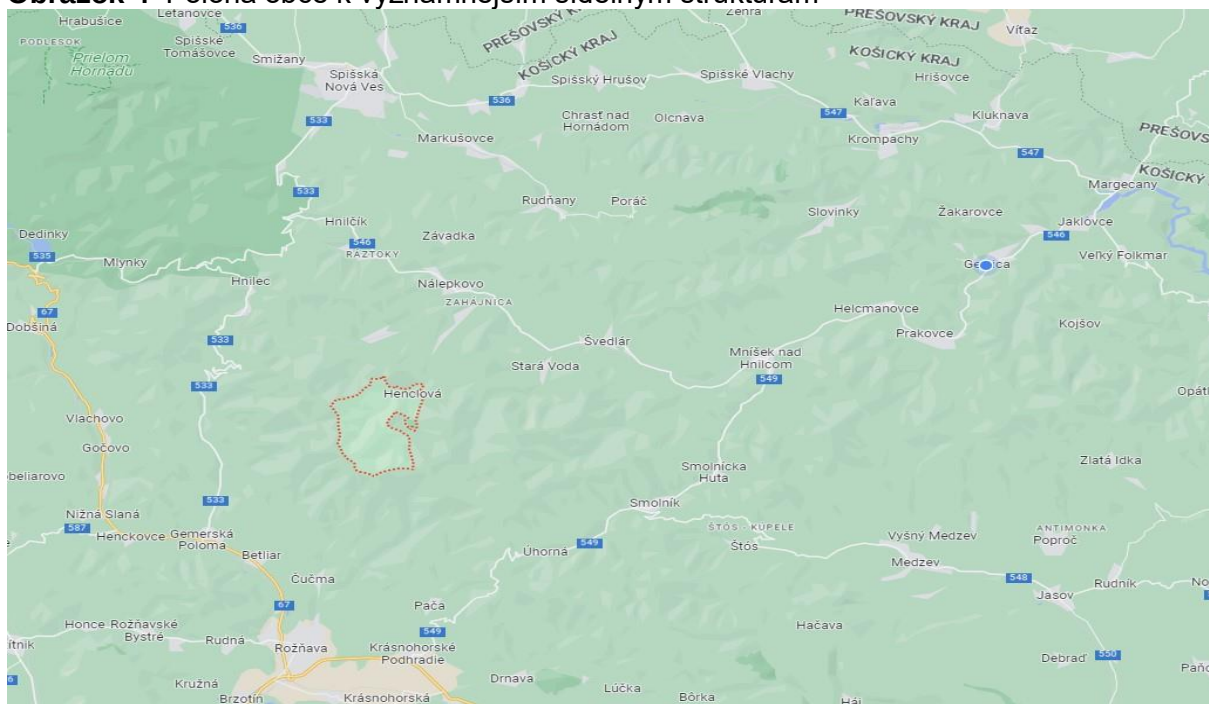
Tabuľka 50 Územné členenie

Územie	Rozloha katastrálneho územia (v km ²)	Počet obyvateľov k 31.12.2021	Hustota obyvateľov (obyv./km ²)
Obec Henclová	14,32	101	7,05
Okres Gelnica	584,43	31668	54,19
Košický kraj	6754	782216	115,82

Zdroj : vlastné spracovanie

Obec je dostupná prostredníctvom štátnej cesty č. III/3276 zo štátnej cesty č. II/546 zo smerov susedných obcí Nálepkovo a Švedlár

Obrázok 4 Poloha obce k významnejším sídelným štruktúram

Zdroj : <https://www.google.com/maps>

Významní zamestnávateľia v okolí pre občanov obce sa nachádzajú predovšetkým v meste Spišská Nová Ves (32 km), kde je vybudovaná sieť priemyslu, obchodov a služieb so sieťou štátnych inštitúcií a najbližšia nemocnica. Obec Henclová je súčasťou okresu Gelnica, pričom okresné mesto Gelnica sa nachádza vo vzdialenosti 38 km. Železničná stanica so zástavkami pre osobnú a nákladnú dopravu a rýchliky je vo vzdialenosti 9 km v obci Nálepkovo

a železničná stanica vnútroštátneho a medzinárodného významu na hlavnej elektrifikovanej železničnej trati v meste Spišská Nová Ves je vo vzdialenosti 32 km, diaľnica D1 v obci Spišský Štvrtok - 41 km a rýchlostná cesta I/16 (E58) v obci Krásnohorské Podhradie - 52 km, k rýchlejšej dostupnosti k významnejším sídelným štruktúram.

Okres Gelnica tzv. Hnilecká dolina sa nachádza v severozápadnej časti Košického samosprávneho kraja, kde charakter krajiny je členitý podhorský a horský a takmer celé územie okresu leží v oblasti Slovenské rudohorie, celku Volovské vrchy, na východe do územia okresu zasahujú geomorfologické celky Čierna hora, Branisko a Hornádska kotlina. Najvyšším bodom okresu je Zlatý stôl vo Volovských vrchoch v 1322 m n. m., ktorý sa vypína medzi obcami Stará Voda, Henclová, Úhorná a Smolník, taktiež v blízkosti obce vrchy Volovských vrchov Hekerová (1260 m n. m.), Pipitka (1225 m n. m.), Skalisko – Volovec (1293 m n. m.), Čertova hoľa (1245 m n. m.) a Kojšovská Hoľa (1246 m n. m.), pričom najnižší bod je vodná nádrž Ružín v nadmorskej výške 330 m n. m.

Územie okresu Gelnica patrí do povodia Hornádu, ale je odvodňovaný hlavne riekou Hnilec po dĺžke 52,5 km so svojimi prítokmi významnejšími prítokmi, ktorý sa vlieva do rieky Hornád pri obci Margecany a tieto sú prítokmi priehrady Ružín.

Územím okresu neprechádza cesta I. triedy, cesty II. triedy sú v dĺžke 89,940 km a cesty III. triedy v dĺžke 41,537 km.

Okres je najlesnatejší okres v rámci SR s viac ako 74% lesnatosťou o rozlohe asi 436 km², kde hlavné dreviny sú smrek obyčajný, jedľa biela, buk lesný a borovica lesná. Vzácný výskyt aj borovice horskej – kosodreviny a borovice limby.⁴⁰

Obec Henclová patrí do okresu Gelnica (aj keď územie leží vzdialenosťou - vzdušnou čiarou najbližšie k Okresnému mestu Rožňava (nedostatočne vybudovaná cestná sieť prepojenia územia), bližšie k ďalšiemu Okresnému mestu Spišská Nová Ves (s dobrou dostupnosťou), kde v Okresnom meste Gelnica sa nachádzajú sídla orgánov štátnej správy a to Okresný úrad Gelnica so zastúpením Organizačného odboru, Odboru krízového riadenia, Odboru starostlivosti o životné prostredie a katastrálny odbor a Okresného úradu Spišská Nová Ves pracoviská Gelnica - Odbor všeobecnej a vnútornej správy, Odbor živnostenského podnikania a Pozemkový a lesný odbor a miestnej samosprávy i pobočky viacerých verejnoprávnych a komerčných inštitúcií a organizácií poskytujúcich služby obyvateľom celého okresu – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Gelnica, Hasičský a záchranný zbor Gelnica, Obvodné oddelenie Policajného zboru Slovenskej republiky Gelnica (pracoviská Okresného riaditeľstva PZ SR - občianske preukazy, cestovné doklady, vodičské preukazy, evidencia vozidiel), Sociálna poisťovňa – vysunuté pracovisko Gelnica (pre výkon nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia, garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti, lekárskej posudkovej činnosti), pobočka Všeobecnej zdravotnej poisťovne, pobočka Zdravotnej poisťovne Dôvera, Daňový úrad Košice – kontaktné miesto Gelnica, pobočka Slovenskej pošty s filiálkou Poštovej banky, pobočky Slovenskej sporiteľne a Prima banky a pobočka poisťovne Allianz, Komunálna poisťovňa, Kooperativa, Gymnázium Gelnica a ďalšie inštitúcie.

Postavenie okresu Gelnica v rámci Košického samosprávneho kraja (ďalej iba KSK) v mnohých ukazovateľoch nezodpovedá celkovému postaveniu a hodnoteniu KSK, kde po

transformácii sa spolu s niektorými okresmi východného a južného Slovenska okres Gelnica ocitol na okraji strategických záujmov krajiny. Po reštrukturalizácii ťažkého priemyslu, konverzii zbrojárskeho priemyslu najmä v obci Prakovce, útlme banskej činnosti a nerealizovanej transformácii poľnohospodárstva došlo k prehĺbovaniu regionálnych rozdielov a zaostávania.

Okres Gelnica bol Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR s platnosťou od 30. júna 2017 zaradený medzi najmenej rozvinuté okresy. Miera evidovanej nezamestnanosti bola podľa zákonom stanovených kritérií vyššia ako 1,6 násobok priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v Slovenskej republike za rovnaké obdobie. Akčný plán rozvoja okresu Gelnica bol schválený vládou SR na výjazdovom rokovaní dňa 05. apríla 2018 uznesením vlády č. 140/2018. V súlade s akčným plánom v priebehu 5 rokov od jeho schválenia bude môcť okres Gelnica využívať zvýhodnenia pri čerpaní európskych štrukturálnych a investičných fondov, výhodnejšie podmienky pre získanie investičných stimulov, či možnosť čerpania regionálneho príspevku. Všetky tieto opatrenia majú viesť k tvorbe pracovných miest.⁴¹

Okresom Gelnica prechádza hlavná elektrifikovaná dvojkolažová železničná trať zo smeru Košice – Bratislava a vedľajšia neelektrifikovaná jednokolažová železničná trať v smere Margecany – Červená skala prechádzajúca obcou Mníšek nad Hnilcom so železničnou stanicou so zastávkou pre rýchliky, osobné a nákladné vlaky.

Okres Gelnica, ktorého súčasťou je obec Henclová patrí do Košického samosprávneho kraja (KSK), ktorý je vidiecky, pomaly sa rozvíjajúci región SR, s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti. Na juhu hraničí s Maďarskou republikou a na východe s Ukrajinou. Hodnotením vnútorného potenciálu regiónu Košický kraj je druhým najväčším obývaným krajom s 14,7% podielom celkového počtu obyvateľov SR s hustotou zaľudnenia 119 obyvateľov na km a rozlohou je štvrtým najväčším krajom SR s 13,8% podielom územia SR.

Aj v území KSK sa začína prejavovať proces starnutia obyvateľstva, kopíruje celoslovenský trend a podiel detskej zložky klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku, pričom obec Henclová je k 31.12.2021 nad celoslovenským priemerom, priemerom Košického kraja a okresu Gelnica.

Východiskovým dokumentom na riešenie územnej koncentrácie pre rozhodovanie o umiestňovaní Európskych štrukturálnych a investičných fondov je rozvoj územia sídelnej štruktúry definovanej v Koncepcii územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS) v znení zmien a doplnkov č.1 KURS 2011, s definíciou centier a ťažísk osídlenia. Závazná časť KURS v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č.1 KURS 2001, vyhodnotila dodržiavanie zásad a regulatív, schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033/2001. V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry týkajúcich sa okresu Gelnica, sa jedná o podporovanie rozvoja centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu, medzi ktorými je zaradený aj okres Gelnica.⁴²

Najvyšší bod Košického kraja je vrch Stolica vysoký 1476 m nachádza sa v Slovenskom rudohorí, najnižšie miesto je 94 m n. m. pri vyústení rieky Bodrog. Najväčšou riekou je Bodrog, ktorý spolu so sútokmi odvodňuje najvýchodnejšiu časť kraja. Hornádsku a košickú

kotlinu odvodňuje rieka Hornád s prítokmi, západnú časť rieka Slaná a juhovýchodnú časť rieka Tisa. Hospodársky a rekreačný význam majú vodné nádrže Zemplínska Šírava, Ružín, Palcmanská Maša, Bukovec a Dobšiná.

Na území kraja sa nachádzajú 2 národné parky a to Národný park Slovenský raj a Národný park Slovenský kras, 2 chránené krajinné oblasti – Latorica a Vihorlatský prales, 29 národných prírodných rezervácií, 40 prírodných rezervácií, 23 národných prírodných pamiatok, 24, prírodných pamiatok, 11 chránených areálov a 10 chránených vtáčích území. Prírodným unikátom európskeho významu je Dobšinská ľadová jaskyňa, Herliansky gejzír, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Gombasecká jaskyňa a jaskyňa Domica.

Priemerné ročné teploty sa v kraji podľa vybraných meteorologických staníc pohybujú okolo 10 °C., pričom severnejšie časti kraja sú chladnejšie, južnejšie dosahujú až teploty vnútrozemských subtrópov.

Lesy v kraji pokrývajú až 2/5 územia kraja, najviac v najzalesnenejšom okrese Slovenska - Gelnica až 3/4 územia okresu a nachádzajú sa najmä v horských a podhorských oblastiach kraja v severnej a juhozápadnej časti kraja. Poľnohospodárska pôda zaberá 333 tisíc ha pôdy, čo je asi polovica výmery kraja, hlavne v okresoch Trebišov a Michalovce.

Na území KSK sa nachádzajú rudné (železné a strieborné rudy v okresoch Rožňava a Spišská Nová Ves), nerudné (kamenná soľ v okrese Michalovce a mastenec a sadrovec v okrese Rožňava a Spišská Nová Ves) aj energetické suroviny (ropa a zemný plyn na území okresov Michalovce a Trebišov).

Priemysel v roku 2019 sa najviac, až 24,6% podieľal na tvorbe pridanej hodnoty kraja, následne s 19% sa podieľali obchod, doprava, ubytovanie a stravovanie a s 13,7% verejná správa, zdravotníctvo a sociálna pomoc.

V roku 2020 na území KSK vzdelávanie prebiehalo na 455 materských školách, 303 základných školách, 34 gymnáziách, 61 stredných odborných školách a 4 vysokých školách.

Zdravotná starostlivosť v roku 2020 na území KSK zabezpečovalo 1 890 zdravotníckych zariadení, medzi ktoré patrilo 17 nemocníc, 1 490 zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti a 11 liečební. Kúpeľná liečba prebiehala v klimatických kúpeľoch Štós - ochorenia dýchacích ciest.

Cestovný ruch na území KSK má veľmi priaznivé predpoklady na rozvoj, v roku 2020 sa v 369 ubytovacích zariadeniach ubytovalo 227 tisíc návštevníkov.

V kraji je 440 obcí, z toho 17 získalo štatút mesta.⁴³

Obec Henclová je členom združení, prostredníctvom ktorých sa obec snaží uplatňovať a presadzovať svoje záujmy

- Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) ul. Bezručova 9, 811 09 Bratislava – organizácia zastupujúca záujmy samospráv na celoslovenskej úrovni,

- Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu (ZMOHR) ul. Banícke námestie 4, Gelnica – združenie obcí Hnileckého regiónu, presadzujúce záujmy členských obcí,
- Miestna akčná skupina (MAS) HNILEC, ul. Obchodná 7, 055 01 Margecany – verejno-súkromné partnerstvo rôznych organizácií (obcí, podnikateľov, občianskych združení, neziskových organizácií a pod.), vytvorené za účelom zlepšovania kvality života v území združenia (územie obcí, ktoré sú členmi združenia), s podporou trvalo udržateľného rozvoja,
- Združenie SEZO – Spiš ul. Sadová 13, 052 01 Spišská Nová Ves.– združenie obcí z okresov Spišská Nová Ves, Gelnica a Levoča, s cieľom vytvorenia podmienok v regióne k efektívnej a trvalo udržateľnej realizácii zberu triedených odpadov.

2.2.2 VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Vonkajšie prostredie reaguje na legislatívu, normy a odporúčania z úrovne EÚ, cestou legislatívy SR, regionálnej a miestnej úrovni. Vplyv vonkajšieho prostredia na úroveň samosprávy uvádza STEEP analýza.

STEEP analýza obce zahŕňa posúdenie všetkých možných existujúcich vonkajších faktorov dotýkajúcich sa oblastí rozvoja vo vzťahu ku konkrétnemu územiu zameraná na :

- vplyvy sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických, politických a hodnotových faktorov vonkajšieho prostredia vplývajú na schopnosť územia naplňať svoju víziu a hlavné ciele.
- analýzu známych a očakávaných udalostí
- dopad udalostí, trendov a plánovaného rozvoja na územie
- možný budúci vývoj územia vývoja pre územie obce (dôsledky sú čiastočne identifikované vo SWOT analýze - príležitosti a ohrozenia.

Vonkajšie faktory sú rozdelené podľa analyzovaných oblastí s využívaním vplyvu **hodnôt** vonkajšieho prostredia :

S – sociálne,

T – technologické,

E – ekonomické,

E – ekologické,

P – politické.

Sociálne - analýza dát týkajúca sa obyvateľstva, demografického vývoja, pracovnej aktivity a trhu práce, životného štýlu, postojov a hodnôt, vzdelania, zdravia, kriminality a pod.

Technologické - analýza dát k novým technológiám, vede a výskumu.

Ekonomické - analýza národných, regionálnych a miestnych ekonomík týkajúca možnosti využitia finančných prostriedkov, investícií do rozvoja infraštruktúry, trhu práce a zamestnanosti, ekonomicky aktívneho obyvateľstva a pod.

Ekologické analýza k ochrane vody, ovzdušia, možné environmentálne riziká, energetické zdroje, odpadové hospodárstvo

Politické – dáta oblasti štátnej politiky a verejných politík, legislatívy, možných štátnych zásahov, politických a súdnych rozhodnutí a pod.

Hodnoty – analýza hodnotových postojov k vonkajšiemu prostrediu.⁴⁴

Formulár 12 (A 6) STEEP analýza obce Henclová

SOCIÁLNE	TECHNOLOGICKÉ	EKONOMICKÉ	Ekologické	POLITICKÉ	HODNOTY
Demograficky vývoj obyvateľstva	Digitalizácia verejných služieb a verejnej správy	Verejné zdroje k podpore rozvoja obce	Podpora ochrany životného prostredia	Politika vlády a legislatívne zmeny	Zmeny postojov k miestnemu a regionálnemu rozvoju
Migrácia ekonomicky aktívnych ľudí za prácou	Dostupnosť technológií a možnosť ich využívania	Príležitosť pre rozvoj cestovného ruchu	Podpora znižovania environmentálnych záťaží	Podpora regionálneho rozvoja dotačnými programmi	Spolupráca so sociálno-ekonomickými partnermi
Vzdelanostná štruktúra obyvateľov	Zavádzanie mobilných aplikácií k využívaniu verejných služieb	Trendy v prístupe investorov	Zvyšovanie povedomia ľudí a tlak na environmentálnu zodpovednosť	Limitovaná možnosť čerpania financií z fondov EÚ	Rozvoj komunit, dobrovoľníctvo
Mobilita obyvateľov	Nové ekologické technológie v službách, cestovnom ruchu	Daňová politika	Vplyv rôznych subjektov na životné prostredie	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobnostné hodnoty
Zmeny trhu práce ovplyvnené inováciami		Pandémia Covid 19	Rozvoj nových ekologických služieb		
Zmeny životného štýlu ľudí		Vojna na Ukrajine	Trendy k ekologickému zhodnocovaniu prírodných zdrojov územia	Politická a bezpečnostná situácia v krajine	
			Ekologizácia dopravy a rozvoj cyklodopravy	Uplatňovanie partnerstva pri realizácii miestnej politiky	

Zdroj : Vlastné spracovanie

2.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry a využívania územia predstavuje hlavný prírodný potenciál obce najmä hospodárske využívanie lesov, poľnohospodárskej výroby a rozvoj produktov zameraných na cestovný ruch. Problémom územia je okrem dopravnej dostupnosti je aj rozdrobenosť pozemkov a nevysporiadanie vlastníckych vzťahov.

Negatívnou skutočnosťou vo vybavení technickej infraštruktúry obce Henclová je absencia verejného vodovodu, verejnej kanalizácie a ČOV, plynofikácie obce a absencia zberného dvora, čo je aj záťažou pre životné prostredie.

V samotnej obci Henclová je na nedostatočnej úrovni vybudovaná infraštruktúra služieb, nedostatočne rozvinuté podnikateľské prostredie a chýbajú príležitosti k uplatneniu sa na trhu práce v obci, čím obyvatelia obce dochádzajú za zamestnaním mimo obce.

2.3.1 SWOT ANALÝZA

Základným nástrojom na vyhodnotenie súčasného stavu obce z hľadiska silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození je SWOT analýza. Zároveň predpokladá budúci vývoj, možnosti na ich využitie, prípadne ich riešenie. Je východiskom pre formulovanie stratégie a formuláciu špecifických cieľov.

Cieľom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov obce k uskutočneniu určitého podnikateľského zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované trhom.

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy, ktorá bola vypracovaná na základe vyhodnotenia rozvojových možností obce.

Formulár 13 (A 5) SWOT analýza obce Henclová

Silné stránky	Slabé stránky
- Atraktivita územia v krásnej okolitej prírode, - zachovalé životné prostredie v území a blízkom okolí, - existencia chránených území (CHVÚ Volovské vrchy), - dobré finančné zdravie obce, - prírodný a ľudský potenciál na rozvoj cestovného ruchu (Volovské vrchy s možnosťou pre turistiku a cykloturistiku), - pripravenosť obce na získanie financií z dotačných zdrojov na realizáciu investičných aktivít, - dostatok obecných budov, - funkčné služby k zásobovaniu občanov potravinami a tovarom bežnej potreby, taktiež pohostinské zariadenie zabezpečované obcou, - zriadená obecná knižnica, - dostatočné prírodné zdroje drevnej hmoty k rozvoju podnikania, - v katastri obce chránená krajinná oblasť -	- Vysoká nezamestnanosť a nedostatok pracovných príležitostí v obci, - migrácia mladej generácie za prácou, školou a bývaním, - absencia infraštruktúry služieb pre turistov v obci (stravovanie, ubytovanie), - slabo rozvinuté a nedostatočne podporované podnikateľské prostredie, - nevybudovaná technická infraštruktúra – verejný vodovod, kanalizácia a ČOV a plyn, - nedostatok finančných prostriedkov na vybudovanie, dobudovanie a údržbu dopravnej infraštruktúry, - nevýhodná poloha prístupu k diaľnici D1 a k rýchlostnej ceste I/16,, - rozdrobenosť pozemkov a vlastníckych vzťahov v obci, - absencia školského zariadenia (MŠ, ZŠ), zdravotníckeho zariadenia a zariadenia sociálnych služieb v obci,

- Polianske rašelinisko, - dostatok starších domov k bývaní, - existencia Kultúrno-spoločenského centra, - existencia multifunkčného ihriska a infraštruktúry na voľnočasové aktivity, - existencia turistických trás a cyklotrás v okolí obce, - vybudovaná Hasičská zbrojnica a existencia dobrovoľného hasičského zboru v obci, - blízkosť obce Nálepko s vybudovanou infraštruktúrou základných služieb, - blízkosť mesta Spišská Nová Ves s vyššou dostupnosťou pracovných príležitostí a vybudovanou infraštruktúrou služieb a cestovného ruchu, - blízkosť atraktívneho miesta cestovného ruchu Slovenský raj.	- chýbajúca infraštruktúra k IBV rodinných domov pre mladé rodiny, - absencia infraštruktúry voľnočasových aktivít (prírodného futbalového ihriska, detského ihriska, posilňovne, telocvičňa a oddych. zóny), - absencia športového klubu a súboru v oblasti kultúry, - nedostatočne vybudované aktivity k propagácii a rozvoju CR, - nedostatočná ponuka kultúrno-spoločenských a športových aktivít v obci počas roka, - absencia parkovísk a infraštruktúry cyklo dopravy v obci, - absencia kamerového systému v obci, - chýbajúce bezbariérové vstupy obecných budov.
Príležitosti	Ohrozenia
- Možnosti využitia Európskych investičných fondov na financovanie rozvojových aktivít obce, - možnosti k budovaniu základnej technickej infraštruktúry v obci – verejný vodovod, kanalizácia a ČOV, - možnosti modernizácií miestnych komunikácií mostov, lávok a autobusových zastávok - možnosti modernizácie a zníženia energetickej náročnosti obecných budov, - možnosti k vybudovaniu chodníkov a parkovísk, - modernizácia obecného rozhlasu, - modernizácia verejného osvetlenia, - možnosť nadobudnutia nových nehnuteľností pri realizácii niektorých opatrení PHRSR, - rozvoj podnikania a miestnych služieb, - tvorba nových produktov CR, - revitalizácia verejných priestranstiev, - možnosti pre prípravu lokalít k rozvoju IBV, - možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci projektov AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...), - zvyšovanie povedomia občanov k ochrane životného prostredia, - skvalitnenie triedeného zberu odpadov, - možnosti pre využívanie obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie, - možnosti pre rozvoj ekologickej mobility, - možnosti rozvoja dobrovoľníctva v obci, - budovanie partnerstva a rozširovanie spolupráce na regionálnej a miestnej úrovni.	- Pokles populácie, starnutie obyvateľstva a neschopnosť tento proces zastaviť, - odliv mladých ľudí za prácou a bývaním, - zvyšovanie administratívy a ďalších kompetencií k získaniu financií z EŠIF bez kompenzácie finančných a personálnych zdrojov, - nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ, - zhoršovanie technického stavu miestnych komunikácií vplyvom ťažkej dopravy, a narastajúcim počtom motorových vozidiel - zvyšujúce sa náklady na údržbu ciest a chodníkov, náklady na stavebné materiály, služby a ceny práce, - zhoršujúci sa stav Obecných budov, - konkurencia okolitých obcí a miest z hľadiska prilákania turistov, - zhoršenie sociálnej situácie niektorých skupín obyvateľstva, - malá miera podpory obce zo strany štátu, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby a rozvoja územia a tým aj zhoršenie dopadov na zdravotný stav obyvateľstva, - zníženie kvality životného prostredia absenciou kanalizačnej siete a ČOV, - nárast množstva produkovaných odpadov, - neriešenie vznikajúcich čiernych skládok, - nezáujem občanov o ochranu ŽP, - zhoršujúca sa sociálna situácia súvisiaca s pandémiou COVID 19, - vojna na Ukrajine.

Zdroj: vlastné spracovanie

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja

- možnosť využitia zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov,
- krásna a zachovalá okolitá príroda, atraktivita územia,
- existencia chránených území (CHVÚ Volovské vrchy),
- dobré finančné zdravie obce,
- prírodný a ľudský potenciál na rozvoj cestovného ruchu (Volovské vrchy, možnosti pre turistiku a cykloturistiku)
- rozvoj podnikania a miestnych služieb,
- dostatok obecných budov,
- tvorba nových produktov CR,
- modernizácia miestnych komunikácií, mostov a autobusovej zastávky,
- dostatok starších domov k bývaniu,
- dostatočné prírodné zdroje drevnej hmoty k rozvoju podnikania,
- existencia Kultúrno spoločenského centra,
- blízkosť obce Nálepkovo s vybudovanou infraštruktúrou základných služieb,
- možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci projektov AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...),
- blízkosť mesta Spišská Nová Ves s vyššou dostupnosťou pracovných príležitostí pre občanov, s vybudovanou infraštruktúrou služieb a cestovného ruchu,
- aktivita obce k modernizácii a znižovaniu energetickej náročnosti obecných budov,
- možnosti pre využívanie obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie,
- zvyšovanie povedomia obyvateľstva k ochrane životného prostredia.

Hlavné disparity ohrozujúce miestny rozvoj :

- Administratívna náročnosť pre získanie finančných prostriedkov z EŠIF bez kompenzácie finančných a personálnych zdrojov,
- nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ,
- takmer žiadna ponuka pracovných príležitostí – obec nedokáže ponúknuť dostatočný počet pracovných príležitostí pre svojich obyvateľov,
- migrácia obyvateľstva – z obce sa sťahujú do väčších miest za prácou a bývaním mladí a ekonomicky aktívni obyvatelia,
- nevýhodná poloha prístupu k diaľnici D1 a k rýchlostnej ceste I/16,
- slabo rozvinuté a nedostatočne podporované podnikateľské prostredie,
- nedostatočne vybudované aktivity k propagácii a rozvoju CR,
- nevybudovaná technická infraštruktúra – verejný vodovod, kanalizácia a ČOV a plyn,
- nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a údržbu dopravnej infraštruktúry,
- zhoršujúci sa stav komunikácií v obci,
- absencia infraštruktúry služieb v obci (ubytovanie a stravovanie),
- absencia chodníkov, parkovísk a infraštruktúry cyklopravy v obci,
- rozdrobenosť pozemkov a vlastníckych vzťahov v obci,
- absencia školského zariadenia (MŠ, ZŠ), zdravotníckeho zariadenia a zariadenia sociálnych služieb v obci,
- chýbajúca infraštruktúra k IBV rodinných domov pre mladé rodiny,
- absencia infraštruktúry voľnočasových aktivít (prírodného futbalového ihriska, detského ihriska, posilňovne, telocvičňa a oddychovej zóny),
- absencia športového klubu a súboru v oblasti kultúry,
- nedostatočná ponuka kultúrno – spoločenských a športových aktivít v obci,

- absencia kamerového systému v obci,
- zhoršujúci sa stav obecných budov a chýbajúce bezbariérové vstupy,
- zvyšujúce sa náklady pre zdražovanie stavebných materiálov a zvyšovania ceny práce,
- hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby a rozvoja územia a tým aj zhoršenie dopadov na zdravotný stav obyvateľstva,
- konkurencia okolitých miest a obcí.

2.3.2 IDENTIFIKÁCIA POTRIEB A ODHAD BUDÚCEHO VÝVOJA OBCE

Prioritné potreby územia boli identifikované z analýzy vnútorného prostredia, z dotazníkového prieskumu, SWOT analýzy a analýzy vonkajšieho prostredia. Výber kľúčových potrieb predstavuje najdôležitejší krok v strategickom plánovaní a zostavení samotnej stratégie PHRSR. Prioritné oblasti stratégie PHRSR vychádzajú z identifikovaných základných problémov a potrieb a predstavujú oblasti rozvoja, do ktorých je potrebné plánovať financovanie, personálne a materiálne zdroje. Základné problémy súčasnej situácie územia boli identifikované vykonanými analýzami počas pracovných stretnutí.

Pri definovaní problémov a potrieb sa vychádzalo z názorov všetkých cieľových skupín obyvateľstva, ktorí boli aktívne zapojení pri tvorbe dokumentu, taktiež obyvatelia obce mali možnosť vyjadriť svoje názory formou dotazníkového prieskumu prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke obce ako aj v tlačenej verzii dostupnej na obecnom úrade v období od 10.01.2023 – 27.01.2023, do ktorého sa zapojilo celkom 31 občanov (v niektorých otázkach bola možnosť označiť aj viac odpovedí) :

- Zúčastnení respondenti podľa pohlavia - 14 mužov (45%) a 17 žien (55%).
- Zúčastnení respondenti podľa veku – 15-19 rokov 0 (0%), 20-29 rokov 2 (6%), 30-39 rokov 6 (19%), 40-49 rokov 0 (0%), 50-64 rokov 12 (39%), 65 a viac rokov 11 (36%).
- Zúčastnení respondenti podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania – základné 5 (16%), vyučení 9 (28%), vyučení s maturitou 6 (19%), stredné všeobecné 4 (12%), stredné odborné 5 (16%), vysokoškolské I., II. stupeň 1 (3%) a iné 1 (3%).
- Ekonomická aktivity respondentov – zamestnaní 7 (23%), súkromní podnikatelia 0 (0%), dôchodcovia 18 (58%), študenti 1 (3%), materská dovolenka 2 (6%) a nezamestnaní 3 (10%).
- Bydlisko respondentov – trvalé bydlisko 31 (100%) a prechodné bydlisko 0 (0%).
- Spokojnosť s kvalitou života v obci - veľmi spokojní 0 (0%), spokojní 14 (45%), menej spokojní 14 (45%) a 3 nespokojní (10%).
- Hodnotenie rozvoja a napredovania obce v posledných 5 rokoch – pozitívne 2 (7%), priemerne 24 (77%), negatívne 4 (13%) a 1 nevedel posúdiť (3%).
- Zdroje informácií respondentov o obci – internet 0 (0%), rozhlas/televízia 2 (6%), úradná tabuľa 7 (23%), rodina/priatelia 18 (58%), iné 4 (13%).
- Vyjadrenie respondentov, či poznajú rozvojové aktivity obce – áno 3 (10%), čiastočne 15 (48%), nie 13 (42%).
- Oblasť verejného života, ktoré je potrebné čo najskôr riešiť a rozvíjať (s možnosťou označenia 3 najdôležitejších) – ochrana životného prostredia 13, propagácia obce 12, rozvoj kultúry a kultúrnych činností 12, rozvoj odpadového hospodárstva 10, ekonomický rozvoj 6, rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnych služieb 6, rozvoj a skvalitnenie dopravy 6, zlepšenie technickej infraštruktúry 3, rozvoj cestovného ruchu

- 2, využívanie obnoviteľných zdrojov energie 2, rozvoj ľudských zdrojov 2, rozvoj športových aktivít 2 a iné odpovedali 2 respondenti.
- Prioritné oblasti rozvoja technickej a dopravnej infraštruktúry (s možnosťou označenia 3 najdôležitejších) – vodovod, voda 15, kanalizačná sieť a ČOV 14, verejné osvetlenie 11, verejne prístupný internet 8, kamerový systém 6, chodníky 5, autobusové zastávky 4, výstavba odvodňovacích rigolov a priekop 4, obecný rozhlas 3, miestne komunikácie 2, parkoviská 1, plyn 1 a iné odpovedali 3 respondenti.
 - Priority rozvoja kultúry (s možnosťou označenia 2 najdôležitejších) – spoločenské posedenia s kultúrnym programom 16, podpora tradícií 15, hudobné programy, tanečné akcie 10, kultúrno-spoločenské centrum 8, súťaže 5, knižnica, knižné aktivity 2 a 1 respondent odpovedal iné.
 - Priority rozvoja voľnočasových aktivít (s možnosťou označenia 3 najdôležitejších) – kultúrne, spoločenské podujatia 21, centrum na stretávanie sa rôznych skupín občanov 16, detské ihrisko 11, turistika 6, multifunkčné športové ihrisko 4, športové podujatia 4, cyklotrasy 3, doplnkové vzdelávanie občanov 3 a voľnočasové športové aktivity v interiéri označil 1 respondent.
 - Priority v oblasti životného prostredia (s možnosťou označenia 2 najdôležitejších) – úprava verejných priestranstiev 16, úprava zelene, parkov, oddychových zón 14, protipovodňové opatrenia 13, opatrenia proti čiernym skládkam 10, , úprava okolia vodných plôch 5, znižovanie energetickej zaťaženia obecných budov 3, opatrenia k ochrane ovzdušia 1 a 1 respondent odpovedal iné.
 - Priority rozvoja odpadového hospodárstva (s možnosťou označenia 2 najdôležitejších) – skvalitnenie triedenia odpadov 18, častejšie služby zberu odpadu veľkokapacitnými kontajnermi 13, umiestnenie košov na odpadky 10, likvidácia nelegálnych skládok odpadu 8, zberný dvor 4 a iné uviedol 1 respondent.
 - Najväčšie problémy, nedostatky obce (vyhodnotenie) – (vyjadrilo sa 16 respondentov s určením aj viacerých oblastí a vyhodnotenie je zosumarizované a zoradené podľa počtu odpovedí identifikovaných oblastí) – pokrytie mobilných sietí – 7, verejné osvetlenie 3, úprava obce, úprava potokov a studničiek – 3, odpadové hospodárstvo, zvýšenie poplatkov za odpad pre chatárov – 3, pitná voda – 2, zimná údržba miestnych komunikácií – 2, voľnočasová infraštruktúra – 2, propagácia obce – 1, kultúrne využitie – 1 a dopravná dostupnosť obce – 1. Odpovede respondentov sú uvedené v prehľade otázky č. 12, prílohy č. 7.
 - Prednostné využitie verejných financií občanmi obce, ak by mali rozhodovaciu možnosť (vyjadrilo sa 13 respondentov s určením aj viacerých oblastí a vyhodnotenie je zosumarizované do oblastí a zoradené podľa počtu odpovedí) – úprava verejných priestranstiev, výsadba zelene, poriadok – 6, úprava budov 3, verejné osvetlenie – 3, autobusová zastávka – 3, internet a kvalitná mobilná sieť – 2, informácie o obci 2. Ďalšie odpovede sú uvedené v prehľade otázky č. 13, prílohy č. 7.
 - Iné pripomienky, návrhy a odporúčania k rozvoju obce – (vyjadrilo sa 10 respondentov a vyhodnotenie je zosumarizované do oblastí a zoradené podľa počtu odpovedí) – úprava parku – 2, verejné osvetlenie – 2, zimná údržba – 2, nátery mostov, oprava plotov – 2, rozvoj kultúry, knižnica – 2, čierne skládky – 2. Ďalšie odpovede sú uvedené v prehľade otázky č. 14, prílohy č. 7.

Okrem dotazníkového prieskumu boli vykonané rozhovory s obyvateľmi obce a taktiež občania sa mali možnosť zúčastniť na organizovaných pracovných stretnutiach. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy (slabé stránky + ohrozenia) členovia pracovných skupín pomenovali kľúčové problémy obce a jej územia nasledovne :

- Potreba zvyšovania atraktivity územia,
- nedostatočné využívanie možností zabezpečenia služieb v obci,
- nedostatočná podpora miestnych podnikateľov a živnostníkov,
- nutné skvalitnenie IT infraštruktúry,
- nutné vybudovanie, dobudovanie a modernizácia technickej a dopravnej infraštruktúry,
- nedostatočné využívanie možností pre rozvoj cestovného ruchu,
- nedostatočná občianska vybavenosť,
- nedostatok pracovných príležitostí,
- nutnosť dochádzania za prácou,
- migrácia mladých a kvalifikovaných ľudí za prácou,
- potreba skvalitnenia poskytovania sociálnych služieb,
- nedostatočná dostupnosť bývania,
- nedostatočná motivácia mladých ľudí k zapájaniu sa do vecí verejných a do spoločensko – kultúrneho a športového života v obci,
- nutnosť znižovania energetickej záťaže verejných budov a ich modernizácia,
- podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie,
- potreba zabezpečiť účinné opatrenia k ochrane životného prostredia,
- potreba skvalitnenia a zefektívnenia nakladania s odpadmi,
- realizácia účinných opatrení proti vzniku a likvidácii čiernych skládok.

Neriešením problémov a potrieb obce sa znižuje kvalita života miestnych obyvateľov, spomaľuje rozvoj obce a znižuje sa jej konkurencieschopnosť.

Príležitosťou k rozvoju ekonomiky obce Henclová sa javí v efektívnejšom zhodnotení jestvujúcich kapacít, pričom najväčší potenciál je v oblasti cestovného ruchu, lesníctva a využitia drevnej hmoty k rozvoju podnikania.

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 - 2030 nadväzuje na komplexnú analýzu územia vypracovanú v analytickej časti a obsahuje stratégiu udržateľného rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká, rešpektovaním princípov európskej, národnej a regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia. Obsahuje rozvojovú víziu, formuláciu a návrh stratégie rozvoja, taktiež aj formuláciu cieľov v oblastiach hospodárskej, sociálnej a životného prostredia.

3.1 NÁDVÄZNOSŤ NA STRATÉGIE VYŠŠEJ ÚROVNE

Pri realizácii stratégie je kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu spolupráce medzi hlavnými oblastami hospodárskou, sociálnou a životným prostredím, definovanými v dokumente.

Pri formulácii stratégie v dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030“ boli zohľadnené priority SR definované v dokumentoch EÚ.

Jednotlivé členské štáty EÚ majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR zakotvuje **Partnerská dohoda** Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej PD SR), uzatvorená s Európskou komisiou a je základným strategickým dokumentom vypracovaný Slovenskou republikou za účasti partnerov, ktorým sa stanovuje stratégia, priority a opatrenia na účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov Európskej únie. Je základom pre čerpanie fondov Európskej únie na území Slovenskej republiky.⁴⁵

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného financovania EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027, ktorá má podporovať dva hlavné ciele

- investovanie do rastu a zamestnanosti,
- európska územná spolupráca.

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti :

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom.

Napĺňanie rozvojových cieľov a priorít s možnosťou čerpania mimorozpočtových zdrojov vychádza podľa stanovených cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na koordinovaný postup pri riešení najzávažnejších výziev súčasnosti.⁴⁶ Obec Henclová reaguje na nové rozvojové možnosti nadradených dokumentov národnej úrovne vymedzených v stratégii *Slovensko 2030*, ktorá stojí na šiestich národných prioritách Agendy 2030, ktoré boli schválené uznesením vlády SR č. 273/2018

- vzdelanie pre dôstojný život,
- smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,
- znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,
- udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,
- právny štát, demokracia a bezpečnosť,
- dobré zdravie.

integrované do troch rozvojových programov (stratégia pre Partnerskú dohodu), ktoré tvoria ochrana a rozvoj zdrojov, udržateľné využívanie prírodných zdrojov a rozvoj komunít.

Základom stratégie Európskej komisie pre implementáciu Agendy 2030 je *Európska zelená dohoda* so zvýšením ambícií EÚ v oblasti klímy na roky 2030 – 2050 nasledovne :

- bezpečné dodávky čistej a cenovo dostupnej energie
- mobilizácia priemyslu v záujme čistého a obehového hospodárstva
- výstavba a renovácia efektívne využívajúca energiu a zdroje
- ambícia nulového znečistenia pre netoxické prostredie udržanie a zlepšenie kvality ovzdušia
- zachovanie a obnova ekosystémov a biodiverzity
- z farmy na stôl : spravodlivý, zdravý a ekologický potravinový systém
- urýchlenie prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu
- začleňovanie hľadiska udržateľnosti do všetkých politík EÚ.

Európska únia zabezpečuje rôznymi spôsobmi spolupráce medzi európskymi a národnými politikami, jednotnými politikami využívanie finančných nástrojov. Stratégia Slovensko 2030 je východiskovým dokumentom na prípravu *Partnerskej dohody na roky 2021 – 2027* a jej implementáciu prostredníctvom integrovaného Operačného programu Slovensko.⁴⁷

Vízia stratégie Slovensko 2030

„Slovensko je krajina s vysokou životnou úrovňou, kvalitnými verejnými službami a zdravým životným prostredím pre všetkých obyvateľov.“

Ekonomický rozvoj sa opiera o inovácie a odvetvia s vysokou pridanou hodnotou, čo vedie k rastu životnej úrovne obyvateľov pri vyváženom pomere pracovného a rodinného života.

Ako hlavné oblasti pre národnú stratégiu rozvoja Slovenska 2030 boli identifikované oblasti

- Ochrana a rozvoj ľudských, prírodných a ľudských zdrojov
- Rozvoj hospodárstva na inovačne a udržateľné hospodárstvo
- Zhodnotenie vnútorných zdrojov a potenciálov regiónov
- Environmentálna a sociálna udržateľnosť ekonomiky
- Kvalita prostredia pre zdravý a plnohodnotný život jednotlivca a komunít
- Princípy otvoreného vládnutia
- Efektívnosť a transparentnosť verejnej správy a verejných politík

- Strategické plánovanie a riadenie a efektívnosť riadenia investícií
- Efektívne a udržateľné financovanie rozvoja

Priority a ciele regionálneho rozvoja

- udržateľná konkurencieschopná, environmentálne a inovačne orientovaná ekonomika,
- zvýšenie kvality života a využitie prírodného a ľudského kapitálu,
- integrovaný regionálny a územný rozvoj.⁴⁷

Pre formuláciu vízie a návrh stratégie obce Henclová je nevyhnutné vychádzať z návrhov a smerovaní zapracovaných z dokumentov na národnej a regionálnej úrovni.

3.2 VÍZIE A CIELE STANOVENÉ NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI

Základným regionálnym rozvojovým dokumentom je *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022*, ktorý spolu s Územným plánom vyššieho územného celku Košického kraja sú základnými a kľúčovými dokumentmi pre riadenie samosprávy územia košického kraja v oblasti regionálneho rozvoja. Regionálny rozvoj na miestnej úrovni musí byť zosúladený a vychádzať nielen z princípov národného ale i regionálneho plánovaného rozvoja.

Vízia Košického samosprávneho kraja v regionálnom rozvoji je

„Vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja“.

Základné poslanie regionálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja spočíva v intenzívnej podpore tvorby nových pracovných miest a iniciatív vedúcich k rastu miezd cestou budovania regionálnej identity v Košickom kraji.⁴⁸

Formulár 14 Prehľad cieľov stanovených v PHSR KSK 2016 - 2022

HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Strategický cieľ	1. Posilňovanie regionálnej identity zastavením vytlačania pracovnej sily z trhu práce
Špecifické ciele	1.1 Tvorba nových pracovných miest v IT sektore 1.2 Tvorba nových pracovných miest v oblasti znalostnej ekonomiky 1.3 Tvorba nových pracovných miest v oblasti kreatívneho priemyslu 1.4 Tvorba nových pracovných miest v oblasti logistického priemyslu 1.5 Tvorba nových pracovných miest v oblasti cestovného ruchu
Strategický cieľ	2. Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja vidieka
Špecifický cieľ	2.1 Tvorba nových pracovných miest podporou vzniku miestnych distribučných a spracovateľských sietí
Strategický cieľ	3. Posilňovanie regionálnej identity hľadaním alternatív k trhu práce pre pracovnú silu, ktorá bola z trhu práce vytlačená
Špecifický cieľ	3.1 Podpora rozvoja komunitného spôsobu života
SOCIÁLNA OBLASŤ	
Strategický cieľ	4. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja občianskej spoločnosti
Špecifické ciele	4.1 Podpora rozvoja spoločenskej zodpovednosti podnikania 4.2 Podpora zvyšovania občianskej participácie podporou združovania obyvateľov a vzniku záujmových skupín
Strategický cieľ	5. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja sociálnych ľudských práv
Špecifické ciele	5.1 Skvalitňovanie poskytovania sociálnych služieb 5.2 Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva 5.3 Skvalitnenie systému vzdelávania 5.4 Riadená migrácia
Strategický cieľ	6. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja dobrovoľníctva
Špecifické ciele	6.1 Podpora vzniku a činnosti Regionálneho centra 6.2 Podpora budovania infraštruktúry dobrovoľníctva
Strategický cieľ	7. Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja kultúrneho dedičstva
Špecifický cieľ	7.1 Zachovanie kultúrneho dedičstva
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Strategický cieľ	8. Posilňovanie regionálnej identity cestou ochrany prírodného dedičstva a zvyšovania kvality života obyvateľov
Špecifické ciele	8.1 Budovanie technickej a sociálnej infraštruktúry 8.2 Zlepšenie kvality povrchových a podzemných vôd 8.3 Zvýšenie kvality ovzdušia, vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie 8.4 Zvýšenie objemu materiálového zhodnocovania odpadov 8.5 Uchovanie, ochrana a zveľaďovanie prírodného dedičstva

Zdroj: vlastné spracovanie, PHSR KSK 2016 - 2022

Ciele a priority stanovené na úrovni MAS Hnilec na roky 2018 - 2023

Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) predstavuje inovatívny prístup na rozvoj vidieka, na základe partnerstva verejného a súkromného sektora s organizovanou občianskou spoločnosťou a obyvateľmi regiónu, pričom cieľom stratégie CLLD územia MAS HNILEC, ktorého členom je aj obec Henclová, je naštartovať rast kvality a atraktivity územia Hnileckého regiónu, na základe vypracovanej spoločnej rozvojovej stratégie k získaniu finančných prostriedkov z EÚ s cieľom zlepšenia kvality života a životného prostredia v Hnileckej doline.

Spoločná vízia stanovená obyvateľmi územia MAS HNILEC :

Zmena Hnileckej „hladovej“ doliny na konkurencieschopný Hnilecký región s rozvinutým podnikateľským prostredím predovšetkým v oblasti lesníctva, poľnohospodárstva, vidieckeho cestovného ruchu a s prítiažlivými podmienkami pre život všetkých obyvateľov.

Strategické ciele, priority a špecifické ciele sú uvedené v nasledovnej tabuľke.⁴⁹

Formulár 15 Prehľad cieľov a priorít stratégie CLLD územia MAS HNILEC na roky 2018 – 2023

STRATEGICKÝ CIEĽ	
Rast kvality a atraktivity územia Hnileckého regiónu prostredníctvom využitia prírodného, kultúrneho a ľudského potenciálu územia, dobudovaním infraštruktúry, podporou zamestnanosti, rozvojom podnikateľského prostredia a informovanosti obyvateľov na území MAS HNILEC	
PRIORITA 1 - Infraštruktúra obcí a ochrana životného prostredia	
Špecifický cieľ 1.1	<i>Do roku 2023 rozšíriť a skvalitniť občiansku vybavenosť, technickú, rekreačnú a dopravnú infraštruktúru a zlepšiť stav životného prostredia s pozitívnym dopadom na tvorbu nových pracovných miest.</i>
PRIORITA 2 - Zamestnanosť a inovatívny rozvoj podnikateľského prostredia	
Špecifický cieľ 2.1	<i>Do roku 2023 vytvoriť minimálne 23 nových pracovných miest a podporiť zachovanie existujúcich pracovných miest prostredníctvom investícií do podnikania a inovácií, predovšetkým v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a vidieckeho cestovného ruchu</i>
PRIORITA 3 - Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra	
Špecifický cieľ 3.1	<i>Do roku 2023 podporiť vytvorenie nových a skvalitnenie existujúcich služieb v oblasti budovania ľudských zdrojov, vzdelávania, sociálnej inklúzie, informovanosti obyvateľov, prevencie kriminality a poskytovania komunitných a sociálnych služieb.</i>
PRIORITA 4 - Efektívna činnosť MAS a projekty spolupráce	
Špecifický cieľ 4.1	<i>Efektívna implementácia stratégie CLLD, animácie a projekty spolupráce.</i>

Zdroj: vlastné spracovanie, MAS HNILEC

3.3 VÍZIA A HLAVNÝ CIEĽ OBCE HENCLOVÁ

Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doposiaľ realizovaných a plánovaných aktivít a analýzou hlavných faktorov rozvoja bola sformulovaná **rozvojová vízia obce Henclová do roku 2030** :

„HENCLOVÁ JE OBEC S ATRAKTÍVNYM PROSTREDÍM PRE ŽIVOT, KTORÁ VŠESTRANNÝM ROZVOJOM A VYUŽÍVANÍM VNÚTORNÉHO POTENCIÁLU PODPORUJE INOVATÍVNE, EKOLOGICKEJŠIE RIEŠENIA A POSKYTOVANIE KVALITNÝCH SLUŽIEB, ČÍM VYTVÁRA PODMIENKY K ZVYŠOVANIU SVOJEJ ATRAKTIVITY A KVALITY ŽIVOTA“.

Vízia je predstava obyvateľov o budúcnosti, ako by mala obec vyzerat' v roku 2030. Je motiváciu k dosiahnutiu ideálneho stavu, ktorý by občania obce chceli v budúcnosti dosiahnuť, stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít v strednodobom časovom horizonte.

Hlavný cieľ, prioritné ciele prioritných oblastí a špecifické ciele jednotlivých priorít PHRSR vychádzajú z § 3 ods. 1) Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ktorý definuje ciele podpory regionálneho rozvoja (ďalej zákon), kde hlavný cieľ podpory regionálneho rozvoja spočíva v odstraňovaní alebo zmierňovaní nežiaducich rozdielov na úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja regiónov, zvyšovaní ekonomickej výkonnosti, konkurencieschopnosti regiónov a rozvoji inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovaní zamestnanosti a životnej úrovne obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, na podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie regiónu, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšenia jeho produktivity, vytváranie nových pracovných miest so stabilizáciou ohrozených pracovných miest, rozvoj ľudských zdrojov, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na úseku ochrany životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie, zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne, zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia.³

K napĺňaniu rozvojovej vízie obce na základe analýzy terajšieho stavu a predpokladov ďalšieho rozvoja obce bol navrhnutý **hlavný cieľ** rozvoja obce Henclová do roku 2030

„VYTVORIŤ PODMIENKY PRE ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA JEJ OBYVATEĽOV AKTÍVNYM PRÍSTUPOM K PODPORE HOSPODÁRSKEJ A SOCIÁLNEJ OBLASTI PRI DODRŽANÍ ZÁSAD OCHRANY A ZLEPŠOVANÍ KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA“.

Cieľom strategickej časti dokumentu PHRSR je navrhnuť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Stratégia rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz.

Základom definovania rozvojovej stratégie je stanovenie základnej hierarchickej štruktúry, ktorá v dokumente je tvorená :

- Prioritnými oblasťami s prioritnými cieľmi,
- prioritami s ich špecifickými cieľmi,
- opatreniami,
- aktivitami.

Špecifické ciele naplňajú prioritné ciele a predstavujú charakteristiku vízie a hlavného cieľa a pozostávajú z opatrení a aktivít. Obsahom opatrení sú aktivity pomáhajúce realizovať jednotlivé programy a tieto priority stratégie. Aktivita je súhrn činností, ktoré sa bude snažiť obec realizovať a tým naplňať svoj rozvojový program.

Rozvojovú stratégiu obce Henclová vypracovanej v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 predstavuje vízia a hlavný cieľ, ktorý pozostáva z troch prioritných cieľov vychádzajúcich z identifikovaných potrieb územia a určujú tri základné prioritné rozvojové oblasti s prioritnými cieľmi (PC):

- **Hospodárska oblasť**
PC1 – *Vytvoriť podmienky pre inovatívny, konkurencieschopný a trvale udržateľný rozvoj obce rozvojom podnikania, založený na podpore miestneho hospodárstva, modernizácii a dobudovaní technickej a dopravnej infraštruktúry a rozvoji cestovného ruchu.*
- **Sociálna oblasť**
PC2 - *Podporovať skvalitňovanie systémov občianskej vybavenosti a zabezpečiť pre obyvateľov dôstojné životné podmienky.*
- **Oblasť životné prostredie**
PC3 - *Zabezpečiť pre obyvateľov obce a jej návštevníkov kvalitné životné prostredie realizovaním opatrení smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a zdravia občanov.*

Každú z týchto prioritných oblastí tvoria priority, z ktorých každá má svoj špecifický cieľ, ktorých napĺňanie bude zo strednodobého hľadiska prispievať k napĺňaniu hlavného cieľa rozvojovej stratégie obce.

Výber a popis cieľov bol realizovaný v súlade s nadradenými programovými dokumentmi na národnej (tieto spracované v súlade s programovými dokumentmi Európskej únie) a regionálnej úrovni (PHSR Košického samosprávneho kraja na roky 2016 - 2022, MAS HNILEC na roky 2018 - 2023).

Formulár 16 (S 1) Prehľad cieľov stanovených v PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030

VÍZIA „HENCLOVÁ JE OBEC S ATRAKTÍVNYM PROSTREDÍM PRE ŽIVOT, KTORÁ VŠESTRANNÝM ROZVOJOM A VYUŽÍVANÍM VNÚTORNÉHO POTENCIÁLU PODPORUJE INOVATÍVNE, EKOLOGICKEJŠIE RIEŠENIA A POSKYTOVANIE KVALITNÝCH SLUŽIEB, ČÍM VYTVÁRA PODMIENKY K ZVYŠOVANIU SVOJEJ ATRAKTIVITY A KVALITY ŽIVOTA“.			
HLAVNÝ CIEĽ „VYTVORIŤ PODMIENKY PRE ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA JEJ OBYVATEĽOV AKTÍVNYM PRÍSTUPOM K PODPORE HOSPODÁRSKEJ A SOCIÁLNEJ OBLASTI PRI DODRŽANÍ ZÁSAD OCHRANY A ZLEPŠOVANÍ KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA“.			
PRIORITNÁ OBLASŤ	HOSPODÁRSKA	SOCIÁLNA	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
PRIORITNÉ CIELE	VYTVORIŤ PODMIENKY PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ OBCE ROZVOJOM PODNIKANIA, ZALOŽENÝ NA PODPORE MIESTNEHO HOSPODÁRSTVA, MODERNIZÁCIÍ A DOBUDOVANÍ TECHNICKÉJ A DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ROZVOJI CESTOVNÉHO RUCHU.	PODPOROVAŤ SKVALITŇOVANIE SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI A ZABEZPEČIŤ PRE OBYVATEĽOV DÔSTOJNÉ ŽIVOTNÉ PODMIENKY.	ZABEZPEČIŤ PRE OBYVATEĽOV OBCE A JEJ NÁVŠTEVNÍKOV KVALITNÉ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE REALIZOVANÍM OPATRENÍ SMERUJÚCICH K OCHRANE A ZLEPŠOVANIU KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA OBČANOV.
ŠPECIFICKÉ CIELE	1/ VYTVARAŤ PODMIENKY PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ PRI ZVYŠOVANÍ ATRAKTIVITY ÚZEMIA.	5/ MODERNIZÁCIA A ZVÝŠENIE KVALITY A ÚČINNOSTI SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI.	9/ PODPORA AKTIVÍT A PROCESOV K ZABEZPEČOVANIU EKOLOGICKEJ STABILITY ÚZEMIA.
	2/ DOBUDOVANIE A MODERNIZÁCIA TECHNICKÉJ INFRAŠTRUKTÚRY.	6/ ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI A PODPORA OBČANOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM.	10/ SKVALITNENIE SYSTÉMU NAKLADANIA S ODPADMI
	3/ VYTVORIŤ PODMIENKY K SKVALITNENIU A MODERNIZÁCIÍ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY.	7/ VYTVÁRANIE PODMIENOK K ZVYŠOVANIU DOSTUPNOSTI BÝVANIA.	
	4/ ÚČINNÁ PROPAGÁCIA, PODPORA A ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU.	8/ VYTVÁRANIE PODMIENOK K ZVYŠOVANIU BEZPEČNOSTI.	

Zdroj : vlastné spracovanie

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení a aktivít, bude obec napĺňať definovanú rozvojovú víziu rozvoja. Plnením jednotlivých cieľov podľa stanovených opatrení a aktivít bude obec zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 17 Prehľad priorit a opatrení stanovených v PHRSR obce Henclová na roky 2023 - 2030

PRIORITNÁ OBLASŤ		
HOSPODÁRSKA	SOCIÁLNA	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
PRIORITY		
PRIORITA 1 VYTVORENIE PODMIENOK PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	PRIORITA 5 ROZVOJ SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYVAVENOSTI	PRIORITA 9 OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA OBYVATEĽOV
PRIORITA 2 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY	PRIORITA 6 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PODPORA OBČANOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM	PRIORITA 10 KVALITNÉ A EFEKTÍVNE ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
PRIORITA 3 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	PRIORITA 7 ZVYŠOVANIE DOSTUPNOSTI BÝVANIA	
PRIORITA 4 ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU	PRIORITA 8 BEZPEČNÁ OBEC	
OPATRENIA		
1.1 REALIZÁCIA AKTIVÍT K ZLEPŠENIU EKONOMICKEJ KONDÍCIE OBCE 1.2 PODPORA ROZVOJA ÚZEMIA 1.3 PODPORA PODNIKANIA A ZAMESTNANOSTI 1.4 ROZŠÍRENIE INOVAČNÝCH KAPACÍT INFORMAČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY 2.1 ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY 3.1 ZABEZPEČOVANIE SKVALITNENIA A MODERNIZÁCIE DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY OBCE A ZVYŠOVANIE JEJ DOSTUPNOSTI 4.1 PODPORA ROZVOJA VŠETKÝCH FORIEM CESTOVNÉHO RUCHU 4.2 ZATRAKTÍVNENIE ÚZEMIA SKVALITNENÍM A MODERNIZÁCIOU INFRAŠTRUKTÚRY CR	5.1 MODERNIZÁCIA OBJEKTOV A BUDOVANIE PRVKOV SOCIÁLNEJ VYBAVENOSTI 5.2 ROZVOJ INFRAŠTRUKTÚRY VZDELÁVANIA 5.3 ROZVOJ DOSTUPNOSTI ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI 5.4 PODPORA ROZVOJA ŠPORTU 5.5 PODPORA ROZVOJA KULTÚRY 5.6 PODPORA KOMUNITNEJ SPOLUPRÁCE 6.1 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PODPORA OBYVATEĽOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM 6.2 PODPORA AKTIVÍT K ZNIŽOVANIU NEZAMESTNANOSTI V OBCI 7.1 REALIZÁCIA AKTIVÍT K ZABEZPEČOVANIU DOSTUPNOSTI BÝVANIA 8.1 REALIZÁCIA OPATRENÍ K ZVYŠOVANIU BEZPEČNOSTI V OBCI	9.1 REALIZÁCIA PREVENTÍVNYCH AKTIVÍT K OCHRANE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA 9.2 PODPORA AKTIVÍT K OCHRANE VÔD A OPATRENIA NA OCHRANU PRED POVODŇAMI VIAZANÉ NA VODNÝ TOK 9.3 PODPORA AKTIVÍT K ZLEPŠENIU KVALITY VÔD A STAVU V ZÁSOBOVANÍ VODOU A ČISTENÍ ODPADOVÝCH VÔD 9.4 REALIZÁCIA OPATRENÍ V OBLASTI OCHRANY OVZDUŠIA 9.5 PODPORA ZNIŽOVANIA ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI OBECNÝCH BUDOV ICH REKONŠTRUKCIOU 9.6 PODPORA VYUŽÍVANIA OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV ENERGIE (OZE) 9.7 ROZVOJ INFRAŠTRUKTÚRY EKOLOGICKEJ MOBILITY 10.1 ZABEZPEČENIE EFEKTÍVNEHO SYSTÉMU NAKLADANIA S ODPADMI 10.2 ÚČINNÉ OPATRENIA K VZNIKU A LIKVIDÁCIÍ ČIERNYCH SKLÁDK

Zdroj : Vlastné spracovanie

4 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHRSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje popis opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, spolu s priradenými špecifickými cieľmi s prioritami a prioritnými cieľmi s prioritnými oblasťami k napĺňaniu hlavného cieľa a rozvojovej vízie obce. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v oblastiach hospodárskej, sociálnej a oblasti životné prostredie na úroveň opatrení a aktivít.

Táto časť obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom, prioritným oblastiam a prioritám.

Formulár 18 (P1) Rozvojová stratégia obce Henclová na roky 2023 – 2030

I. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

PRIORITY – 1 - 4

OPATRENIA – 1.1 – 4.2

AKTIVITY – 1.1.1 – 4.2.4

1 VYTVORENIE PODMIENOK PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

ŠC 1 : Vytvárať podmienky pre inovatívny, konkurencieschopný a trvale udržateľný ekonomický rozvoj pri zvyšovaní atraktivity územia.

1.1 Realizácia aktivít k zlepšeniu ekonomickej kondície obce

1.1.1 Hľadanie možností na zníženie výdavkov obce

1.1.2 Prenájom obecných pozemkov a budov

1.2 Podpora rozvoja územia

1.2.1 Zabezpečenie nadobudnutia nových pozemkov obce za účelom realizácie niektorých opatrení PHRSR

1.2.2 Vypracovanie štúdie a projektovej dokumentácie k rozvojovým projektom obce

1.2.3 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni

1.2.4 Rozvoj partnerstva s podnikateľmi pri prezentovaní aktivít a pri realizácii projektov

1.3 Podpora podnikania a zamestnanosti

1.3.1 Podpora posilnenia služieb pre investorov

1.3.2 Podpora podnikania v obci so zameraním na prevádzky obchodu, služieb a lesného hospodárstva

1.4 Rozšírenie inovačných kapacít informačnej infraštruktúry

1.4.1 Modernizácia informačných systémov samosprávy

1.4.2 Elektronizácia verejných služieb

2 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

ŠC 2 : Dobudovanie a modernizácia technickej infraštruktúry

2.1 Rozvoj technickej infraštruktúry

2.1.1 Podpora modernizácie verejného osvetlenia

2.1.2 Modernizácia Obecného rozhlasu

3 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

ŠC 3 : Vytvoriť podmienky k skvalitneniu a modernizácii dopravnej infraštruktúry

3.1 Zabezpečovanie skvalitnenia a modernizácie dopravnej infraštruktúry obce a zvyšovanie jej dostupnosti

- 3.1.1 Modernizácia miestnych komunikácií
- 3.1.2 Vybudovanie parkovísk
- 3.1.3 Rekonštrukcia chodníka a vybudovanie nových k dôležitým miestam v obci
- 3.1.4 Podpora obnovy povrchu cesty KSK
- 3.1.5 Podpora modernizácie mostov a vybudovania lávok
- 3.1.6 Modernizácia autobusovej zastávky
- 3.1.7 Zabezpečenie dopravného značenia a bezpečnostných dopravných prvkov
- 3.1.8 Podpora zvýšenia dopravnej dostupnosti územia

4 ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU

ŠC 4 : Účinná propagácia, podpora a rozvoj cestovného ruchu

4.1 Podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu

- 4.1.1 Podpora podnikania v cestovnom ruchu
- 4.1.2 Propagácia cestovného ruchu, obce a jej historických koreňov
- 4.1.3 Vytváranie nových produktov cestovného ruchu
- 4.1.4 Rozšírenie aktivít v rámci regionálnych produktov cestovného ruchu a účinná regionálna spolupráca

4.2 Zatraktívnenie územia skvalitnením a modernizáciou infraštruktúry CR

- 4.2.1 Dobudovanie náučného turistického chodníka s príslušnou infraštruktúrou
- 4.2.2 Údržba turistických chodníkov v k.ú. obce s budovaním príslušnej infraštruktúry
- 4.2.3 Vybudovanie oddychových zón
- 4.2.4 Podpora budovania cyklotrasy (najmä k napojeniu na regionálne cyklotrasy v okolí obce)

II. SOCIÁLNA OBLASŤ

PRIORITY – 5 - 8

OPATRENIA – 5.1 – 8.1

AKTIVITY – 5.1.1 – 8.1.2

5 ROZVOJ SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

ŠC 5. : Modernizácia a zvýšenie kvality a účinnosti systémov občianskej vybavenosti

5.1 Modernizácia objektov a budovanie prvkov sociálnej vybavenosti

- 5.1.1 Modernizácia Kultúrno-spoločenského centra a jeho vybavenia
- 5.1.2 Vybudovanie bezbariérových vstupov do obecných budov
- 5.1.3 Inštalácia a modernizácia prvkov drobnej architektúry v obci a jej okolí (odpadkové koše, lavičky ...)
- 5.1.4 Modernizácia oporného múru a oplotenia pozemkov okolo kostolov
- 5.1.5 Modernizácia oplotenia cintorínov v obci
- 5.1.6 Revitalizácia priestranstva cintorínov

5.2 Rozvoj infraštruktúry vzdelávania

- 5.2.1 Podpora dostupnosti školskej výchovy a vzdelávania
- 5.2.2 Podpora vzdelávacích aktivít v obci pre všetky kategórie občanov

5.3 Rozvoj dostupnosti zdravotnej starostlivosti

- 5.3.1 Podpora dostupnosti kvalitnej zdravotnej starostlivosti

5.4 Podpora rozvoja športu

- 5.4.1 Vybudovanie detského ihriska
- 5.4.2 Podpora a rozšírenie ponuky športových podujatí

5.5 Podpora rozvoja kultúry

- 5.5.1 Podpora a rozšírenie ponuky kultúrnych podujatí
- 5.5.2 Modernizácia technického a materiálového vybavenia Obecnej knižnice a obnova knižného fondu

5.6 Podpora komunitnej spolupráce

- 5.6.1 Podpora dobrovoľníctva v obci

6 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PODPORA OBČANOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM

ŠC : Rozvoj sociálnych služieb v obci a podpora občanov so sociálnym znevýhodnením

6.1 Poskytovanie sociálnych služieb a podpora obyvateľov so sociálnym znevýhodnením

- 6.1.1 Poskytovanie základného sociálneho poradenstva
- 6.1.2 Zvyšovanie povedomia znevýhodnených skupín v sociálnej oblasti
- 6.1.3 Podpora opatrovateľskej služby
- 6.1.4 Podpora terénnej sociálnej práce
- 6.1.5 Podpora verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb
- 6.1.6 Podpora zabezpečenia pobytovej služby v registrovanom zariadení VÚC
- 6.1.7 Podpora ohrozených rodín v kríze

6.2 Podpora aktivít k znižovaniu nezamestnanosti v obci

- 6.2.1 Spolupráca s ÚPSVaR a zapájanie sa do projektov na úseku aktívnych opatrení trhu práce (AOTP)

7 ZVYŠOVANIE DOSTUPNOSTI BÝVANIA

ŠC 7 : Vytváranie podmienok k zvyšovaniu dostupnosti bývania

7.1 Realizácia aktivít k zabezpečovaniu dostupnosti bývania

- 7.1.1 Vysporiadanie pozemkov k IBV s vybudovaním infraštruktúry
- 7.1.2 Rekonštrukcia obecných budov za účelom bývania

8 BEZPEČNÁ OBEC

ŠC 8 : Vytváranie podmienok k zvyšovaniu bezpečnosti

8.1 Realizácia opatrení k zvyšovaniu bezpečnosti v obci

- 8.1.1 Vybudovanie kamerového systému obce
- 8.1.2 Preventívne aktivity k zabezpečeniu bezpečnosti v obci

III. OBLASŤ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

PRIORITY – 9 - 10

OPATRENIA – 9.1 – 10.2

AKTIVITY – 9.1.1 – 10.2.2

9 OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA OBYVATEĽOV

ŠC 9 : Podpora aktivít a procesov k zabezpečovaniu ekologickej stability územia

9.1 Realizácia preventívnych aktivít k ochrane životného prostredia

- 9.1.1 Vzdelávanie detí, mládeže (aj pri mimoškolských aktivitách) a dospelých v oblasti ochrany životného prostredia
- 9.1.2 Podpora modernizácie a údržby lesných ciest

9.2 Podpora aktivít k ochrane vôd a opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok

- 9.2.1 Podpora aktivít k ochrane vodných tokov pred znečistením
- 9.2.2 Úprava koryt vodných tokov a ich revitalizácia
- 9.2.3 Podpora realizácie preventívnych protipovodňových vodozádržných opatrení
- 9.2.4 Rekonštrukcia priepustov a cestných priekop

9.3 Podpora aktivít k zlepšeniu kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd

- 9.3.1 Podpora vybudovania verejného vodovodu v obci
- 9.3.2 Podpora vybudovania verejnej kanalizácie v obci
- 9.3.3 Podpora vybudovania ČOV

9.4 Realizácia opatrení v oblasti ochrany ovzdušia

- 9.4.1 Revitalizácia verejných priestranstiev a starostlivosť o zeleň v obci
- 9.4.2 Zabezpečenie materiálového a technického vybavenia k starostlivosti o verejné priestranstvá

9.5 Podpora znižovania energetickej náročnosti obecných budov ich rekonštrukciou

- 9.5.1 Rekonštrukcia a zateplenie multifunkčnej budovy (Kultúrno-spoločenské centrum, Predajňa zmiešaného tovaru)
- 9.5.2 Rekonštrukcia a zateplenie spoločnej budovy Obecnej knižnice a Pohostinstva
- 9.5.3 Rekonštrukcia a zateplenie budovy Obecného úradu

9.6 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE)

- 9.6.1 Využívanie OZE pri prevádzke multifunkčnej budovy (Kultúrno-spoločenské centrum, Predajňa zmiešaného tovaru)
- 9.6.2 Využívanie OZE pri prevádzke spoločnej budovy Obecnej knižnice a Pohostinstva
- 9.6.3 Využívanie OZE pri prevádzke budovy Obecného úradu

9.7 Rozvoj infraštruktúry ekologickej mobility

- 9.7.1 Podpora budovania infraštruktúry ekologickej mobility (nabíjacia stanica (NS) pre automobily, NS pre elektrobicykle, stojany bicyklov, prístrešky, lavičky, koše ...)

10 KVALITNÉ A EFEKTÍVNE ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

ŠC 10 : Skvalitnenie systému nakladania s odpadmi

10.1 Zabezpečenie efektívneho systému nakladania s odpadmi

- 10.1.1 Zabezpečenie aktivít k zvyšovaniu povedomia občanov k separovaniu odpadov a k ich efektívnemu zhodnocovaniu
- 10.1.2 Podpora zabezpečenia efektívnej separácie odpadov

10.2 Účinné opatrenia k vzniku a likvidácii čiernych skládok

- 10.2.1 Realizácia opatrení k predchádzaniu vzniku nelegálnych skládok a vykonávanie opatrení k postihu za ich založenie
- 10.2.2 Zabezpečovanie odstraňovania odpadov v intraviláne a extraviláne obce

5 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce so stanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Realizačná časť obsahuje :

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHRSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR,
- komunikačnú stratégiu PHRSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR,
- Akčný plán PHRSR na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) – vecný a časový harmonogram realizácie s určením ukazovateľov a výstupov.

5.1 SPOLUPRÁCA S PARTNERMI

Obec Henclová využívala rôzne formy partnerskej spolupráce od prípravy PHRSR, pri zbere údajov, analytickom hodnotení stavu obce, SWOT analýze, pri stanovení vízie a cieľov rozvojovej stratégie, následne pri návrhu programovej a strategickej časti. Podľa § 2 písm. g) zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov partnerstvo je forma spolupráce sociálno – ekonomických partnerov k zabezpečeniu hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja územia s ohľadom na udržateľný rozvoj.³ Jednotliví partneri majú rôznu časovú, personálnu a kvalitatívnu kapacitu k zapojeniu sa do procesov tvorby a samotnej realizácie (implementácie) PHRSR, od poskytnutia informácií, priameho vstupu do procesu tvorby dokumentu, koordinácií čiastkových úloh, poskytnutia zdrojov (materiálnych, priestorových, personálnych, finančných a iných) až po konštruktívnu kritiku. Cieľom partnerstva spočíva v osvojení filozofie stratégie PHRSR, k získaniu ich podpory v procese implementácie PHRSR v praxi.

Partnerská spolupráca počas realizácie rozvojového programu bude zameraná na

- informačnú spoluprácu zameranú na zber údajov, informácií a poznatkov k problémom a potrebám partnera, možnostiach spolupráce spočívajúce v odbornej pomoci, poradenstve, inštitucionálnom a organizačnom zabezpečení plnenia niektorých aktivít a na realizáciu jednotlivých aktivít,
- finančnú spoluprácu spočívajúcu v spolufinancovaní spoločných projektov, realizácií a financovaní rozvojových projektov v súlade s rozvojovou stratégiou obce, sponzorských príspevkov a dotácií k realizácii vybraných aktivít obce a pod.,
- materiálnu spoluprácu a spoluprácu pri zabezpečovaní personálnych zdrojov zameranú na nefinančnú pomoc, na materiálne, technické zabezpečenie realizácie projektových aktivít obce, odbornú pomoc, poradenstvo, organizáciu vzdelávacích aktivít k úspešnej realizácii PHRSR,
- mediálnu spoluprácu zameranú na propagačné a mediálne aktivity a spolupráca pri zabezpečovaní komunikačných a informačných aktivít v súlade s komunikačnou stratégiou PHRSR.²

PHRSR je otvorený dokument počas celej doby platnosti, pričom identifikácia partnerov prebieha nielen v rámci spracovania dokumentu, ale aj počas celej doby jeho realizácie, kde partnerom sa priradí hlavná motivácia zapojenia sa do participatívneho procesu.

Partnerská spolupráca bude prebiehať na základe podpísaných partnerských dohôd.

5.2 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR

Orgánom koordinácie implementácie PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030 pri realizácii aktivít, napĺňaní cieľov, monitorovaní, hodnotení a finančnom zabezpečení bude Obecný úrad Henclová, ktorý prostredníctvom Akčného plánu bude vytvárať podmienky pre vznik a rozvoj územnej spolupráce k napĺňaniu stanovených cieľov. Implementácia jednotlivých aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí k ich realizácii a aj k zodpovednosti za ich plnenie. Vzhľadom na chýbajúce personálne kapacity obce sa predpokladá, že niektoré aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými odborníkmi.

Riadiacim orgánom v systéme implementácie PHRSR na úrovni obce je Obecný úrad prostredníctvom starostu obce, ktorá zodpovedá za systém plnenia PHRSR a aj jeho financovania prostredníctvom vlastných zdrojov obce, získaných dotácií, úverových zdrojov príp. iného financovania.

Monitorovacím orgánom je Obecné zastupiteľstvo (OZ), prípadne príslušná určená komisia OZ, ak je zriadená.

Kontrolným orgánom je kontrolór obce resp. príslušná komisia OZ, ak bola zriadená, resp. poverený zamestnanec obce alebo poslanec OZ. Z uvedeného dôvodu sa odporúča zriadenie komisie miestneho rozvoja pri OZ, ktorá by zodpovedala za každoročné vyhodnocovanie plnenia aktivít akčného plánu, jeho prehodnocovania s možnosťou doplnenia potrebných opatrení a aktivít, vyňatia splnených a pod. Vyhodnocovanie sa bude vykonávať každoročne na základe získavania pripomienok poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti a ich spracovania **do 30. apríla**, kedy bude Obecnému zastupiteľstvu predložené vyhodnotenie PHRSR za predchádzajúci rok a aj prípadný návrh aktualizácie. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k vypracovaniu a realizácii PHRSR berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHRSR, každoročne schvaľuje vyhodnotenie monitorovania a hodnotenia jeho plnenia (do 30.04.), schvaľuje spolufinancovanie pripravovaných projektových aktivít k realizácii a schvaľuje prípadné aktualizácie dokumentu.

5.3 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA PHRSR

Významným komunikačným kanálom k informovaniu verejnosti o pripravovaných a realizovaných aktivitách je v podmienkach obce osobným kontaktom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami, cestou pozvánky na verejné zasadania Obecného zastupiteľstva, pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov

komunikácia prebieha hlavne prostredníctvom webovej stránky obce, starší občania obce preferujú obecný rozhlas, osobné stretnutie a verejnú úradnú tabuľu umiestnenú na vhodnom verejne prístupnom mieste.

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných aktivít PHRSR budú z dôvodu povinného informovania verejnosti, najmä pri investičných aktivitách využitia verejných zdrojov (EŠIF, zo štátneho rozpočtu z operačných programov jednotlivých ministerstiev a vlastných zdrojov ...) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami a partnermi pri príprave a realizácii aktivít, budú rôzne formy komunikácie prostredníctvom verejných informačných tabúľ, organizovaním informačných, pracovných seminárov a stretnutí.

Cestou uvedených komunikačných kanálov bude prebiehať pravidelná komunikácia s občanmi obce týkajúca sa prípravy a realizácie aktivít PHRSR k napĺňaniu vízie a strategického cieľa k zabezpečovaniu zvyšovania kvality života svojich obyvateľov.

5.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE PHRSR

Monitorovanie a hodnotenie patria medzi kľúčové činnosti pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR, ktorého cieľom je získavanie informácií o plnení PHRSR a aj o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dobrým nastavením systému monitorovania a hodnotenia bude reagované na prípadné zmeny spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijímanie nových opatrení, za aktívnej účasti významných sociálno ekonomických subjektov pôsobiacimi na území obce (partnerov).

Úlohou samosprávy v rámci monitorovania bude minimálne raz ročne (do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti, pričom monitorovanie sa bude vykonávať priebežne počas celej doby realizácie PHRSR. Pripomienky získané v rámci monitorovania sa vyhodnotia a zapracujú do monitorovacej správy a budú predložené OZ s vyhodnotením PHRSR za predchádzajúci rok, aj s jeho prípadnou aktualizáciou.

Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov PHRSR a aktivít s využitím systému merateľných ukazovateľov. Za prípravu monitorovacej správy PHRSR bude zodpovedať samospráva obce – starosta obce a s jeho poverením poslanci OZ, zriadená komisia OZ k tomuto účelu, zamestnanci obecného úradu, príp. iné poverené osoby.

Monitorovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa bude vykonávať podľa akčného plánu na základe ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých aktivít a výsledkom monitorovania PHRSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, s prílohami monitorovacích správ zrealizovaných aktivít v príslušnom hodnotenom roku. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho aktivity bude zodpovedať jeho garant resp. ďalšia poverená osoba OZ.

Formulár 19 (R 5) Plán monitorovania a hodnotenia PHRSR

PLÁN PRIEBEŽNÝCH HODNOTENÍ PHRSR OBCE HENCLOVÁ NA ROKY 2023-2030		
TYP HODNOTENIA	VYKONAŤ PRVÝKRÁT	DÔVOD VYKONANIA/ PERIODICITA
STRATEGICKÉ HODNOTENIE	Najskôr v roku 2026	Podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby.
OPERATÍVNE HODNOTENIE	V prípade potreby podľa rozhodnutia samosprávy, minimálne na ročnej báze	Kontrola súladu programu s reálnou situáciou hodnotenie jednotlivých projektových aktivít a ich vplyv na samotné riešené územie, vykonáva sa pravidelnejšie, aj niekoľkokrát ročne, určené minimálne k 30. aprílu za predchádzajúci rok.
TEMATICKÉ HODNOTENIE ČASTI PHRSR	2025 2027 2029	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
AD HOC MIMORIADNE HODNOTENIE	V prípade potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov a pri zistení potreby revízie PHRSR.
AD HOC HODNOTENIE CELÉHO PHRSR ALEBO JEHO ČASTI	2023-2030 - podľa potreby - na konci obdobia platnosti	Na základe rozhodnutia starostu obce, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu, protokolu NKÚ SR a pod..

Zdroj: Príloha k metodike na vypracovanie PHRSR, vlastné spracovanie

5.5 AKČNÝ PLÁN PHRSR

Akčný plán (AP) predstavuje konkrétny harmonogram aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno ekonomického rozvoja. Vychádza zo stratégie rozvoja obce, spracováva na rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych aktivít, pričom samospráva plán priebežne monitoruje a **každoročne do 30. apríla vyhodnocuje** za predchádzajúci rok a **aktualizuje** na nasledujúci rozpočtový rok s výhľadom na ďalšie 2 roky a následne vyhodnotenie prejednáva v Obecnom zastupiteľstve (OZ). Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam zodpovedných subjektov za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov s určenou mernou jednotkou hodnotenia príslušnej aktivity, vrátane východiskových a cieľových hodnôt. Východiskové merateľné hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHRSR obce boli stanovené ako nulové (resp. východiskové podľa aktuálneho rozpracovaného stavu) v roku 2023, priebežná hodnota určená na rok 2026 a cieľová hodnota bola stanovená na rok 2030.

Akčný plán je spracovaný na rok 2023 s výhľadom do roku 2025.

Po každoročnom vyhodnotení PHRSR obce (k 30.aprílu) v zmysle § 12 zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov je povinnosťou obce pre účely regionálneho rozvoja každoročne **do 31. mája zasielať Košickému samosprávnemu kraju správu o plnení PHRSR.**³

Formulár 20 (R 6) AKČNÝ PLÁN (AP) implementácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce HENCLOVÁ na roky 2023 – 2030 s určením personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných a monitorovacích a hodnotiacich podmienok realizácie.

AKČNÝ PLÁN (na roky 2023 – 2025)											
Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce HENCLOVÁ											
na obdobie rokov 2023 – 2030											
PRIORITA, Opatrenie Aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie		Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková/priebežná/ cieľová hodnota			Každoročné vyhodnotenie AP
			Zdroje	Výška v €				2023	2026	2030	
PRIORITNÁ OBLASŤ	I. HOSPODÁRSKA OBLASŤ PC : Vytvoriť podmienky pre inovatívny, konkurencieschopný a trvale udržateľný rozvoj obce rozvojom podnikania, založený na podpore miestneho hospodárstva, modernizácii a dobudovaní technickej a dopravnej infraštruktúry a rozvoji cestovného ruchu.										
PRIORITA	1 VYTVORENIE PODMIENOK PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE										
Opatrenie	1.1 Realizácia aktivít k zlepšeniu ekonomickej kondície obce										
1.1.1 Hľadanie možností na zníženie výdavkov obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
1.1.2 Prenájom obecných pozemkov a budov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	2	4	
Opatrenie	1.2 Podpora rozvoja územia										
1.2.1 Zabezpečenie nadobudnutia nových pozemkov obce za účelom realizácie niektorých opatrení PHRSR	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	2	4	
1.2.2	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

Vypracovanie štúdie a projektovej dokumentácie k rozvojovým projektom obce			granty								
1.2.3 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
1.2.4 Rozvoj partnerstva s podnikateľmi pri prezentovaní aktivít a pri realizácii projektov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
Opatrenie	1.3 Podpora podnikania a zamestnanosti										
1.3.1 Podpora posilnenia služieb pre investorov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
1.3.2 Podpora podnikania v obci so zameraním na prevádzky obchodu, služieb a lesného hospodárstva	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	1.4 Rozšírenie inovačných kapacít informačnej infraštruktúry										
1.4.1 Modernizácia informačných systémov samosprávy	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
1.4.2 Elektronizácia verejných služieb	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	2 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY										
Opatrenie	2.1 Rozvoj technickej infraštruktúry										
2.1.1 Podpora modernizácie verejného osvetlenia	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah zmodernizovaného verejného osvetlenia	%	0	50	70	

2.1.2 Modernizácia Obecného rozhlasu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah zmodernizovaného obecného rozhlasu	%	0	50	80	
PRIORITA	3 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY										
Opatrenie	3.1 Zabezpečovanie skvalitnenia a modernizácie dopravnej infraštruktúry obce a zvyšovanie jej dostupnosti										
3.1.1 Modernizácia miestnych komunikácií	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Dĺžka zmodernizovaných miestnych komunikácií	m	0	800	1500	
3.1.2 Výbudovanie parkovísk	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet vybudovaných parkovísk	Počet	0	1	2	
3.1.3 Rekonštrukcia chodníka a vybudovanie nových k dôležitým miestam v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Dĺžka zrekonštruovaného chodníka/dĺžka vybudovania nových	m	0/0	0/100	100/ 200	
3.1.4 Podpora obnovy povrchu cesty KSK	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	
3.1.5 Podpora modernizácie mostov a vybudovania lávok	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet zmodernizovaných mostov/vybudovaných lávok	Počet	0/0	2/1	4/2	
3.1.6 Modernizácia autobusovej zastávky	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
3.1.7 Zabezpečenie dopravného značenia a bezpečnostných dopravných prvkov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	

3.1.8 Podpora zvýšenia dopravnej dostupnosti územia	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	4 ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU										
Opatrenie	4.1 Podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu										
4.1.1 Podpora podnikania v cestovnom ruchu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	
4.1.2 Propagácia cestovného ruchu, obce a jej historických koreňov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
4.1.3 Vytváranie nových produktov cestovného ruchu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
4.1.4 Rozšírenie aktivít v rámci regionálnych produktov cestovného ruchu a účinná regionálna spolupráca	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	4.2 Zatraktívnenie územia skvalitnením a modernizáciou infraštruktúry CR										
4.2.1 Dobudovanie náučného turistického chodníka s príslušnou infraštruktúrou	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
4.2.2 Údržba turistických chodníkov v k.ú. obce s budovaním príslušnej infraštruktúry	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
4.2.3 Výbudovanie oddychových zón	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

4.2.4 Podpora budovania cyklotrasy (najmä k napojeniu na regionálne cyklotrasy v okolí obce)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITNÁ OBLASŤ	II. SOCIÁLNA OBLASŤ <i>PC : Podporovať skvalitňovanie systémov občianskej vybavenosti a zabezpečiť pre obyvateľov dôstojné životné podmienky</i>										
PRIORITA	5 ROZVOJ SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI										
Opatrenie	5.1 Modernizácia objektov a budovanie prvkov sociálnej vybavenosti										
5.1.1 Modernizácia Kultúrno-spoločenského centra a jeho vybavenia	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.2 Vybudovanie bezbariérových vstupov do obecných budov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.3 Inštalácia a modernizácia prvkov drobnej architektúry v obci (odpadkové koše, lavičky ...)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.4 Modernizácia oporného múru a oplotenia pozemkov okolo kostolov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.5 Modernizácia oplotenia cintorínov v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.6 Revitalizácia priestranstva cintorínov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
Opatrenie	5.2 Rozvoj infraštruktúry vzdelávania										

5.2.1 Podpora dostupnosti školskej výchovy a vzdelávania	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.2.2 Podpora vzdelávacích aktivít v obci pre všetky kategórie občanov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	5.3 Rozvoj dostupnosti zdravotnej starostlivosti										
5.3.1 Podpora dostupnosti kvalitnej zdravotnej starostlivosti	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	5.4 Podpora rozvoja športu										
5.4.1 Výbudovanie detského ihriska	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.4.2 Podpora a rozšírenie ponuky športových podujatí	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	100	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	5.5 Podpora a rozvoj kultúry										
5.5.1 Podpora a rozšírenie ponuky kultúrnych podujatí	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	500	Výsledok	Počet podporených kultúrnych podujatí	Počet	0	8	16	
5.5.2 Modernizácia technického a materiálového vybavenia Obecnej knižnice a obnova knižného fondu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	5.6 Podpora komunitnej spolupráce										

5.6.1 Podpora dobrovoľníctva v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	150	Výsledok	Počet podporených dobrovoľníckych aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	6 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PODPORA OBČANOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM										
Opatrenie	6.1 Poskytovanie sociálnych služieb a podpora obyvateľov so sociálnym znevýhodnením										
6.1.1 Poskytovanie základného sociálneho poradenstva	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
6.1.2 Zvyšovanie povedomia znevýhodnených skupín v sociálnej oblasti	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
6.1.3 Podpora opatrovateľskej služby	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	200	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
6.1.4 Podpora terénnej sociálnej práce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	300	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
6.1.5 Podpora verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	100	Výsledok	Počet podporených poskytovateľov	Počet	0	1	2	
6.1.6 Podpora zabezpečenia pobytovej služby v registrovanom zariadení VÚC	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	2	4	
6.1.7 Podpora ohrozených rodín v kríze	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	100	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

Opatrenie	6.2 Podpora aktivít k znižovaniu nezamestnanosti v obci										
6.2.1 Spolupráca s ÚPSVaR a zapájanie sa do projektov na úseku aktívnych opatrení trhu práce (AOTP)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	500	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
PRIORITA	7 ZVYŠOVANIE DOSTUPNOSTI BÝVANIA										
Opatrenie	7.1 Realizácia aktivít k zabezpečovaniu dostupnosti bývania										
7.1.1 Vysporiadanie pozemkov k IBV s vybudovaním infraštruktúry	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
7.1.2 Rekonštrukcia obecných budov za účelom bývania	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	8 BEZPEČNÁ OBEC										
Opatrenie	8.1 Realizácia opatrení k zvyšovaniu bezpečnosti v obci										
8.1.1 Vybudovanie kamerového systému obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
8.1.2 Preventívne aktivity k zabezpečeniu bezpečnosti v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITNÁ OBLASŤ	III. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE <i>PC : Zabezpečiť pre obyvateľov obce a jej návštevníkov kvalitné životné prostredie realizovaním opatrení smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a zdravia občanov.</i>										
PRIORITA	9 OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA OBYVATEĽOV										
Opatrenie	9.1 Realizácia preventívnych aktivít k ochrane životného prostredia										

9.1.1 Vzdelávanie detí, mládeže (aj pri mimoškolských aktivitách) a dospelých v oblasti ochrany životného prostredia	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.1.2 Podpora modernizácie a údržby lesných ciest	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	9.2 Podpora aktivít k ochrane vôd a opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok										
9.2.1 Podpora aktivít k ochrane vodných tokov pred znečistením	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
9.2.2 Úprava korýt vodných tokov a ich revitalizácia	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
9.2.3 Podpora realizácie preventívnych protipovodňových vodozádržných opatrení	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.2.4 Rekonštrukcia priepustov a cestných priekop	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	9.3 Podpora aktivít k zlepšeniu kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd										
9.3.1 Podpora vybudovania verejného vodovodu v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.3.2 Podpora vybudovania verejnej kanalizácie v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.3.3 Podpora vybudovania ČOV	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

Opatrenie	9.4 Realizácia opatrení v oblasti ochrany ovzdušia										
9.4.1 Revitalizácia verejných priestranstiev a starostlivosť o zeleň v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
9.4.2 Zabezpečenie materiálového a technického vybavenia k starostlivosti o verejné priestranstvá	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	9.5 Podpora znižovania energetickej náročnosti obecných budov ich rekonštrukciou										
9.5.1 Rekonštrukcia a zateplenie multifunkčnej budovy (Kultúrno- spoločenské centrum, Predajňa zmiešaného tovaru)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.5.2 Rekonštrukcia a zateplenie spoločnej budovy Obecné knižnice a Pohostinstva	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.5.3 Rekonštrukcia a zateplenie budovy Obecného úradu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	9.6 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE)										
9.6.1 Využívanie OZE pri prevádzke multifunkčnej budovy (Kultúrno- spoločenské centrum, predajňa zmiešaného tovaru)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.6.2 Využívanie OZE pri prevádzke spoločnej budovy Obecné knižnice a Pohostinstva	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.6.3 Využívanie OZE pri prevádzke budovy Obecného úradu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	9.7 Rozvoj infraštruktúry ekologickej mobility										

9.7.1 Podpora budovania infraštruktúry ekologickej mobility (nabijacia stanica (NS) pre automobily, NS pre elektrobicykle, stojany bicyklov, prístrešky, lavičky, koše ...)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	10 KVALITNÉ A EFEKTÍVNE ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO										
Opatrenie	10.1 Rozvoj efektívneho odpadového hospodárstva										
10.1.1 Zabezpečenie aktivít k zvyšovaniu povedomia občanov k separovaniu odpadov a k ich efektívnemu zhodnocovaniu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	100	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
10.1.2 Podpora zabezpečenia efektívnej separácie odpadov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	200	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
Opatrenie	10.2 Účinné opatrenia k vzniku a likvidácii čiernych skládok										
10.2.1 Realizácia opatrení k predchádzaniu vzniku nelegálnych skládok a vykonávanie opatrení k postihu za ich založenie	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
10.2.2 Zabezpečovanie odstraňovania odpadov v intraviláne a extraviláne obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	

Uvedená minimálna finančná potreba financovania + n

n – výška neurčená (potrebné spolufinancovanie, individuálne posudzovanie)

Zdroj : Vlastné spracovanie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Henclová
na roky 2023 - 2030

6 FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Financovanie implementácie Vízie a stratégie sa realizuje cestou **integrovaných investičných balíkov** v nadväznosti na zákon č. 539/2008 Z.z. o regionálnom rozvoji, integrujúci aj zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), napojených na integrované rozvojové programy Vízie a stratégie, pričom každý investičný balík bude mať alokovanú celkovú sumu členenú na 3 úrovne kompetencií a to štátu, VÚC a miest a obcí.⁵⁰

Alokovaná suma v integrovaných balíkoch bude zahŕňať grantové investičné zdroje

- EŠIF,
- štátneho rozpočtu,
- rozpočtu VÚC,
- rozpočtu miestnych samospráv,
- zdroje súkromného sektoru,

a návratné investičné zdroje bankového a súkromného sektoru.

Operačné programy sú podrobné plány, v ktorých členské štáty uvádzajú použitie finančných prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) počas programového obdobia, pričom členské štáty predkladajú svoje operačné programy na základe dohôd o partnerstve.

Samospráva môže svoje rozvojové aktivity financovať buď z vlastného rozpočtu v prípade samostatného projektu obce alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov na úrovni kraja zohráva významnú úlohu Košický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii.

Ďalšie zdroje k podpore jednotlivých rozvojových aktivít v súlade s národnými prioritami sú predovšetkým Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) a pri zostavovaní rozpočtu vo vzťahu k plánovaným aktivitám je potrebné sa zamerať na opatrenia novej finančnej podpory, na možnosti ich spolufinancovania podporou zo štátneho rozpočtu.

6.1 INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN

Výška potrebných finančných prostriedkov k realizácii jednotlivých aktivít je určená predbežným odhadom, nakoľko bez spracovanej projektovej dokumentácie konkrétnej realizovanej aktivity, túto sumu nie je možné presne vyčíslieť a je závislá od cien materiálnych, personálnych zdrojov, energií a aj určenými podmienkami verejného obstarávania.

Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých aktivít sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce, pričom niektoré aktivity bude možné realizovať v rámci vlastných zdrojov obce, ale náročnejšie investičné aktivity obce budú vyžadovať náročnejšie zdroje k finančnému a personálnemu zabezpečeniu realizácie projektovej aktivity.

Potenciálne zdroje, ktoré sa obec môže snažiť získať a využiť na realizáciu projektových aktivít

- vlastné zdroje z rozpočtu obce,
- bankové úvery,

- štátne dotácie z účelových fondov,
- financie z projektov jednotlivých ministerstiev (MPSVR, MŽP, MVSR.....),
- európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF),
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii a potrebách obce.

Predpokladanú minimálnu plánovanú finančnú potrebu vlastných zdrojov obce Henclová k zabezpečeniu realizácie aktivít podľa jednotlivých rokov uvádza nasledovný formulár, pričom pri aktivitách označených n - výška neurčená s potrebným spolufinancovaním a individuálnym posudzovaním. Táto časť financovania bude každoročne **k 30. aprílu** aktualizovaná a konkretizovaná (k príprave rozpočtu na nasledujúci rok + 2 ďalšie roky a k aktualizácii akčného plánu) a priebežne v závislosti od reálneho čerpania finančných prostriedkov v reálnom čase z dostupných dotačných schém, možnosti obecného rozpočtu, atď.

Formulár 21 Finančný plán realizácie aktivít PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030
(€)

Opatrenie/ Aktivita	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SPOLU
1.1									
1.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.2									
1.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.2.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.2.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3									
1.3.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.4									
1.4.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.4.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
2.1									
2.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
2.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1									
3.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.5	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.6	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.7	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.8	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.1									
4.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.1.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.2									

4.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.2.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.2.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
HOSPODÁRSKA OBLASŤ (HO)	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1									
5.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.5	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.6	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.2									
5.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.3									
5.3.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.4									
5.4.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.4.2	100	100	100	100	100	100	100	100	800
5.5									
5.5.1	500	500	500	500	500	500	500	500	4000
5.5.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.6									
5.6.1	150	150	150	150	150	150	150	150	1200
6.1									
6.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
6.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
6.1.3	200	200	200	200	200	200	200	200	1600
6.1.4	300	300	300	300	300	300	300	300	2400
6.1.5	100	100	100	100	100	100	100	100	800
6.1.6	n	n	n	n	n	n	n	n	n
6.1.7	100	100	100	100	100	100	100	100	800
6.2									
6.2.1	500	500	500	500	500	500	500	500	4000
7.1									
7.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
7.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
8.1									
8.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
8.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
SOCIÁLNA OBLASŤ (SO)	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	15 600/ n
9.1									
9.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2									
9.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.3									
9.3.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.3.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.3.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.4									
9.4.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.4.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.5									
9.5.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n

9.5.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.5.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.6									
9.6.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.6.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.6.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
10.1									
10.1.1	100	100	100	100	100	100	100	100	800
10.1.2	200	200	200	200	200	200	200	200	1600
10.2									
10.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
10.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
OBLASŤ – ŽIVOTNÉ PROSTREDIE (OŽP)	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	2400/ n
SPOLU HO+SO+O ŽP	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	18 000/ n

Uvedená minimálna finančná potreba financovania + n

Zdroj : Vlastné spracovanie

n – výška neurčená (potrebné spolufinancovanie, individuálne posudzovanie

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 22 (F 5) Indikatívny rozpočet - sumarizácia

PRIORITNÁ OBLASŤ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SPOLU
HOSPODÁRSKA	n	n	n	n	n	n	n	n	n
SOCIÁLNA	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	1 950/ n	15 600/ n
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	300/ n	2400/ n
SPOLU	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	2 250/ n	18 000/ n

Uvedená minimálna finančná potreba financovania + n

Zdroj : Vlastné spracovanie

n – výška neurčená (potrebné spolufinancovanie, individuálne posudzovanie jednotlivých aktivít)

7 ZÁVER

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030 je strednodobý strategický dokument, ktorý určuje rozvojovú víziu obce, reaguje na jej prioritné potreby s cieľom skvalitnenia života obyvateľov, so zvyšovaním konkurencieschopnosti obce, s podporou podnikania, zamestnanosti, rozvojom služieb, vybavenosti obce, cestovného ruchu, pri zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb v čistom a zdravom životnom prostredí v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a regiónu.

PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030 je otvoreným dokumentom, ktorého plnenie bude v priebehu jeho realizácie pravidelne monitorované, vyhodnocované a podľa reálnych potrieb aktualizované na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a je východiskom k spracovaniu ďalších rozvojových dokumentov obce.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov bude závislé od aktívnej podpory obyvateľov obce pri koordinácii jednotlivých aktivít Obecným zastupiteľstvom, aktívny prístup volených zástupcov Obecného zastupiteľstva pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných rozvojových aktivít.

Zodpovednosť za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít PHRSR a za jeho administratívne zabezpečenie má Obecné zastupiteľstvo, starosta obce a prípadné zriadené príslušné komisie.

Vypracovaný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030 podlieha schvaľovaniu v Obecnom zastupiteľstve na základe predchádzajúceho pripomienkovania dotknutej verejnosti a jeho implementácia začína rozhodnutím Obecného zastupiteľstva.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

1. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií. Schválenie Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 z 26.04.2017. Dostupné. <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/narodny-investicny-plan/vladne-materialy/metodika-a-institucionalny-ramec-tvorby-verejnych-strategii/index.html>
2. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja. verzia 1.0.3. 2020. Dostupné https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2020/09/Metodika_PHRSR2020.pdf
3. Zákon č. 539/2008 Z. z. v znení zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-539>.
4. Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2006-24>
5. Dostupné. www.henclova.sk
6. Dostupné. [Atlas krajiny SR - Webová mapová aplikácia \(sazp.sk\)](http://Atlas.krajiny.SR-Webova-mapova-aplikacia.sazp.sk).
7. Dostupné. <https://www.nsrv.sk/index.php?pl=18&article=615>.
8. Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-543>.
9. Opatrenie Ministerstva životného prostredia SR č. 1/2017 zo dňa 07.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004. Dostupné. <https://www.minzp.sk/files/vestniky/vestnik-2017-6.pdf>
10. Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 196/2010 Z.z. o vyhlásení Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-196>
11. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Gelnica (RUSES). Slovenská agentúra životného prostredia. Espirit s.r.o. Banská Štiavnica a Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied Bratislava. 2019. Dostupné. Okresný úrad Gelnica, Odbor starostlivosti o životné prostredie.
12. Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 83/1993 Z.z. o štátnych prírodných rezerváciách. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-83>
13. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. Dostupné. <https://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk>
14. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. Dostupné. [Prehľad mokradí SR \(sopsr.sk\)](http://Prehľad.mokradii.SR(sopsr.sk))
15. Dostupné. <https://www.hbu.sk/sk/Chranene-loziskove-uzemia/Kosice.alej>
16. Dostupné. <https://envirozataze.enviroportal.sk/>
17. Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Dostupné. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/>.
18. Zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Dostupné <https://www.zakonypreludi.sk>
19. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica. Program starostlivosti chránené vtáčie územie Volovské vrchy 2016 – 2045. November 2015. Dostupné. <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Volovske-vrchy.pdf>.

20. Dostupné.

https://web.vucke.sk/files/dokumenty/pub/regionalny_rozvoj/phsr/phsr_kapitola_13_1_7.pdf

21. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012, ktorou sa vykonávajú niektoré opatrenia zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. o ovzduší. Dostupné.

https://www.slov-lex.sk/pravnepredpisy/prilohy/SK/ZZ/2012/410/20210315_5304725-2.pdf,
<https://www.epi.sk/zz/2010-137>.

22. Dostupné. https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2020_Sprava_o_KO_v_SR_v2.pdf.

23. Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Dostupné. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/549/>

24. Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Dostupné.

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2015-79>

25. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Dostupné. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/371/>.

26. Dostupné. <https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/01/Slovensko-2030.pdf>

27. Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dostupné <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-5>

28. Zákon č. 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi. Dostupné. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/417/>

29. Dostupné. https://sk.wikipedia.org/wiki/CestovnC3%BD_ruch.

30. Zákon č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu. Dostupné. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/49>

31. Dostupné. <https://henclova.oma.sk/turistika>

32. Dostupné. <https://www.cykloportal.sk/trasy/021-hnilecka-cyklomagistrala/>

33. Dostupné. <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcie/henclova>

34. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-448>.

35. Komunitný plán sociálnych služieb obce Henclová na obdobie rokov 2022 – 2027. Dostupné. www.henclova.sk

36. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Dostupné.

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/1990-369>.

37. Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-583>.

38. Zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore. Dostupné.

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-171>.

39. Nariadením prezidenta Policajného zboru č. 80/2018 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru. Dostupné. <https://www.minv.sk/>

40. Dostupné. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Gelnica_\(okres\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Gelnica_(okres))

41. Akčný plán rozvoja okresu Gelnica. Úrad vlády SR. Dostupné. <https://www.minv.sk/?plan-rozvoja-okresu-gelnica>

42. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001. Dostupné. <https://www.mindop.sk/>.

43. Dostupné.

https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/regional/kosicky%20kraj/about!ut/p/z0/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziw3wCLJycDB0N3M1DDA08_fyCQ8MsAo19PQz1C7ldFQH CdmVII/.

44. Metodika na vypracovanie PHRSR. Povinné prílohy, plánovacie formuláre a podporné dokumenty. Verzia 1.0. 2014. Dostupné. <https://web.vucke.sk/>

45. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027. Dostupné.

<https://www.partnerskadohoda.gov.sk/>.

46. Agenda 2030. Dostupné. <https://www.mirri.gov.sk/>.

47. Stratégia Slovensko 2030. Dostupné. <https://www.mirri.gov.sk/>.

48. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického kraja na roky 2016 – 2022.

Dostupné. <https://web.vucke.sk/>.

49. Stratégia MAS Hnilec. Dostupné. <https://www.mashnilec.sk/>

50. Zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dostupné.

<https://www.zakonypreludi.sk>

Ďalšie zdroje

Vlastné spracovanie

Obecný úrad

Štatistický úrad SR

ÚPSVaR

Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

[Atlas krajiny SR - Webová mapová aplikácia \(sazp.sk\)](#)

<https://mapa.zoznam.sk/>

<https://www.google.com/maps>

<https://www.sopsr.sk/natura>

<https://mojaobec.statistics.sk/>

<http://datacube.statistics.sk/>

<http://www.hospodarenieobci.sk/>

<https://www.scitanie.sk/>

<https://www.vsetkyfirmy.sk/>

<https://finstat.sk/00329665>

[Enviroportál - životné prostredie online \(enviroportal.sk\)](#)

ZOZNAM PRÍLOH

- 1/ Vstupná správa k vypracovaniu dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030“ - (samostatná príloha).
- 2/ Uznesenie OZ Henclová č. 25/2/2023 zo dňa 25.02.2023 – schválenie Vstupnej správy PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030.
- 3/ Formulár 6 (Ú 6) Zoznam členov pracovných skupín.
- 4/ Formulár 9 (A 7) Evidencia podnikateľských subjektov (samostatná príloha v xlsx.).
- 5/ Formulár 10 (A 8) Evidencia mimovládnych organizácií (samostatná príloha v xlsx.).
- 6/ Dotazník k Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030.
- 7/ Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu k tvorbe Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030.
- 8/ Oznámenie o strategickom dokumente na zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (SEA) (samostatná príloha)

- 9/ Rozhodnutie OÚ OSŽP Gelnica č. _____ zo zisťovacieho konania strategického dokumentu PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030 (samostatná príloha)
- 10/ Uznesenie OZ - schválenie PHRSR obce Henclová na roky 2023 - 2030
- 11/ Záverečná správa tvorby stratégie PHRSR obce Henclová na roky 2023 - 2030

**Príloha č. 2 : Uznesenie OZ Henclová č. 25/2/2023 zo dňa 25.02.2023 – schválenie
Vstupnej správy PHRSR obce Henclová na roky 2023 – 2030.**

Uznesenie Obecného zastupiteľstva v Henclovej dňa 25.02.2023 č.25/2/2023

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje vstupnú správu k vypracovaniu dokumentu PHRSR obce
Henclová na roky 2023-2030

celkový počet poslancov: 5

Počet prítomných poslancov: 5

Za hlasovali: 5

Zdržali sa hlasovania: 0

Proti hlasovali: 0

Lýdia Šomšáková
starostka obce

Príloha č. 3 : Formulár 6 (Ú 6) Zoznam členov pracovných skupín

Funkcia	Titl., Meno a priezvisko	Funkcia v pracovnom zaradení
Zoznam členov riadiaceho výboru		
Gestor PHRSR	Lýdia Šomšáková	starostka obce Henclová
Koordinátor spracovania PHRSR	Ing. Ľudovít Gurčík	projektový manažér regionálneho rozvoja
Člen riadiaceho výboru	František Smolko	zástupca starostky obce Henclová
Člen riadiaceho výboru	Mgr. Mária Krajňáková	poslankyňa OZ Henclová
Člen riadiaceho výboru	Mgr. Daniela Lapšanská	poslankyňa OZ Henclová
Člen riadiaceho výboru	Peter Dobrovský	poslanec OZ Henclová
Člen riadiaceho výboru	Jana Vis	poslankyňa OZ Henclová
Člen riadiaceho výboru	Anna Rusnáková	dôchodkyňa
Zoznam členov tímu pre koordináciu tvorby a implementácie PHRSR		
Hospodárska pracovná skupina		
koordinátor	František Smolko	zástupca starostky obce Henclová
člen	Peter Dobrovský	poslanec OZ
člen	Božena Sopková	zamestnankyňa obce Henclová
Sociálna pracovná skupina		
koordinátor	Mgr. Mária Krajňáková	poslankyňa OZ
člen	Mgr. Daniela Lapšanská	poslankyňa OZ
člen	Jozef Fridmanský	zamestnanec obce Henclová
Pracovná skupina - Životné prostredie		
koordinátor	Jana Vis	poslankyňa OZ
člen	Anna Rusnáková	dôchodkyňa
člen	Anna Šomšáková	zamestnankyňa obce Henclová

Zdroj : vlastné spracovanie

Príloha č. 6 : Dotazník k Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030

Dotazník realizovaný pre obec Henclová za účelom aktualizácie/tvorby strategického rozvojového dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023+“.

Vážení občania,

dovoľte, aby sme Vám poďakovali za spoluprácu i čas, ktorý nám venujete pri vyplňaní nasledujúceho dotazníka. Dotazník je anonymný a bude slúžiť pre potreby obce a výsledky budú podkladom k príprave aktualizácie/tvorby strednodobého strategického rozvojového dokumentu obce „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023+“. Vašu odpoveď vyznačte do ☐ písmenkom x

Spracovatelia aktualizácie/tvorby PHRSR obce Henclová

CHARAKTERISTIKA RESPONDENTA :

Pohlavie

- ☐ muž
☐ žena

Veková kategória

- ☐ 15 – 19 rokov
☐ 20 – 29 rokov
☐ 30 – 39 rokov
☐ 40 – 49 rokov
☐ 50 – 64 rokov
☐ 65 a viac rokov

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

- ☐ základné
☐ vyučený/á
☐ vyučený/á s maturitou
☐ stredné všeobecné
☐ stredné odborné
☐ vysokoškolské I. stupeň
☐ vysokoškolské II. stupeň
☐ iné

Ekonomická aktivita

- ☐ zamestnaný/á
☐ súkromný/á podnikateľ/ka
☐ dôchodca/kyňa
☐ študent/ka
☐ materská dovolenka
☐ nezamestnaný/á
☐ iné

1. Máte v obci trvale alebo prechodné bydlisko ?

- ☐ trvalé bydlisko
- ☐ prechodné bydlisko

2. Ako ste spokojný/á s kvalitou života v obci ?

- ☐ veľmi spokojný/á
- ☐ spokojný/á
- ☐ menej spokojný/á
- ☐ nespokojný/á

3. Ako hodnotíte rozvoj a napredovanie obce v posledných 5 rokoch ?

- ☐ pozitívne
- ☐ priemerne
- ☐ negatívne
- ☐ neviem posúdiť

4. Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o Vašej obci ?

- ☐ internet
- ☐ rozhlas/televízia
- ☐ úradná tabuľa
- ☐ rodina/priatelia
- ☐ iné

5. Poznáte rozvojové aktivity svojej obce ?

- ☐ áno
- ☐ čiastočne
- ☐ nie

6. Ktoré z nasledujúcich oblastí je podľa Vášho názoru potrebné v obci čo najskôr riešiť a rozvíjať) ? ((x) vyberte max. 3 najdôležitejšie)

- ☐ ekonomický rozvoj (rozvoj služieb, malého a stredného podnikania ...)
- ☐ propagácia obce
- ☐ rozvoj ľudských zdrojov
- ☐ zlepšenie technickej a dopravnej infraštruktúry (výstavba, dokončenie, rekonštrukcia)
 vyšpecifikované v otázke nižšie
- ☐ rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnych služieb (výstavba, rekonštrukcia a skvalitnenie)
- ☐ rozvoj kultúry, kultúrnych činností
- ☐ rozvoj športových aktivít
- ☐ ochrana životného prostredia
- ☐ rozvoj cestovného ruchu
- ☐ rozvoj a skvalitnenie dopravy (zlepšenie dostupnosti územia, stav miestnych komunikácií, cyklotrasy, nové formy dopravy)
- ☐ rozvoj bývania (nové lokality pre individuálnu bytovú výstavbu ...)
- ☐ využívanie obnoviteľných zdrojov energie
- ☐ rozvoj odpadového hospodárstva
- ☐ iné

7. Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie technickej a dopravnej infraštruktúry (výstavba, dokončenie, rekonštrukcia) v obci, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 3 najdôležitejšie)

- ☐ vodovod, voda
- ☐ kanalizačná sieť a ČOV
- ☐ energetická sieť (opravy, prekládky, rozšírenie)
- ☐ plyn
- ☐ miestne komunikácie
- ☐ chodníky
- ☐ parkoviská
- ☐ autobusové zastávky
- ☐ verejné osvetlenie
- ☐ obecný rozhlas
- ☐ verejne prístupný internet
- ☐ kamerový systém
- ☐ výstavba odvodňovacích rigolov a priekop
- ☐ iné

8. Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie kultúry, kultúrnych činností a služieb, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 2 najdôležitejšie)

- ☐ hudobné programy, tanečné akcie
- ☐ Kultúrno – spoločenské centrum
- ☐ spoločenské posedenia s kultúrnym programom
- ☐ súťaže (detské, mládežnícke, pre dospelých)
- ☐ podpora tradícií (zachovávanie a obnova)
- ☐ umenie
- ☐ knižnica a knižné aktivity
- ☐ iné

9. Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj voľnočasových aktivít v obci, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 3 najdôležitejšie)

- ☐ detské ihrisko
- ☐ multifunkčné športové ihrisko
- ☐ turistika, turistické trasy
- ☐ voľnočasové športové aktivity v interiéri
- ☐ kultúrne, spoločenské podujatia
- ☐ doplnkové vzdelávanie pre občanov
- ☐ centrum na stretávanie sa rôznych skupín občanov (deti, mládež, seniori, zdravotne znevýhodnení ...)
- ☐ športové podujatia
- ☐ cyklotrasy
- ☐ iné

10. Ak si myslíte, že sú potrebné aktivity v oblasti životného prostredia, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 2 najdôležitejšie)

- ☐ úprava verejných priestranstiev
- ☐ úprava zelene, parkov, oddychových zón
- ☐ úprava okolia vodných plôch
- ☐ protipovodňové opatrenia
- ☐ opatrenia k ochrane ovzdušia
- ☐ opatrenia proti čiernym skládkam
- ☐ znižovanie energetickej náročnosti obecných budov
- ☐ rozvoj nízkouhlíkovej dopravy
- ☐ iné

11. Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj odpadového hospodárstva, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 2 najdôležitejšie)

- ☐ skvalitnenie triedenia odpadov
- ☐ likvidácia nelegálnych skládok odpadov
- ☐ častejšie služby zberu odpadu veľkokapacitnými kontajnermi
- ☐ umiestnenie košov na odpady
- ☐ zberný dvor
- ☐ obehové odpadové hospodárstvo
- ☐ iné

12. Ktoré sú podľa Vás najväčšie problémy, nedostatky obce ? (kritické oblasti rozvoja v súčasnosti)

.....
.....

13. Ak by ste mali možnosť rozhodovať o využití verejných finančných prostriedkov obce, na čo by ste ich vo Vašej obci prednostne využili ?, čím by ste obec urobili atraktívnejšou ?

.....
.....

14. Uveďte iné pripomienky, návrhy a odporúčania k rozvoju obce :

.....
.....

Príloha č. 7 : Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu k tvorbe Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 - 2030

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU
občanov obce HENCLOVÁ k vypracovaniu dokumentu
**„PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HENCLOVÁ
NA ROKY 2023-2030“**

Názov projektu : Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica
NFP314011APG4 **Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu**

Dotazníkového prieskumu k vypracovaniu dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Henclová na roky 2023 – 2030“ sa v období od 10.01.2023 – 27.01. 2023 zúčastnilo celkom 31 respondentov.

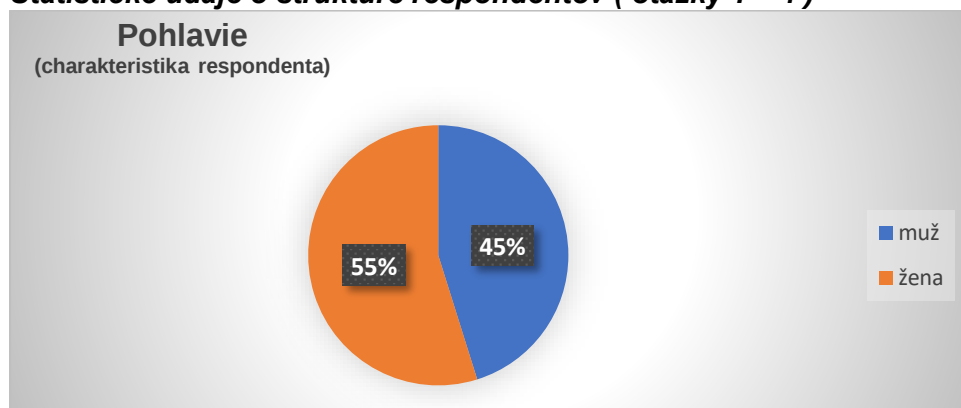
(boli spracované 2 druhy dotazníkov so zhodným obsahom

-v elektronickej forme cez google dokumenty umiestnený na webovej stránke obce

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf2I3jdv4bHvvhO9yS79Zn5iylheqJAY9KfDwDCmZSMZbOtw/viewform?usp=sf_link

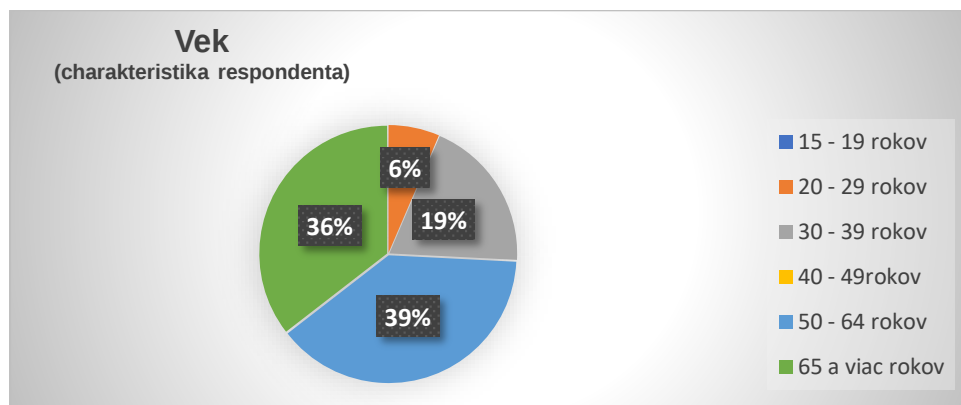
-v textovej forme umiestnený na verejných miestach v obci

Štatistické údaje o štruktúre respondentov (otázky 1 – 4)

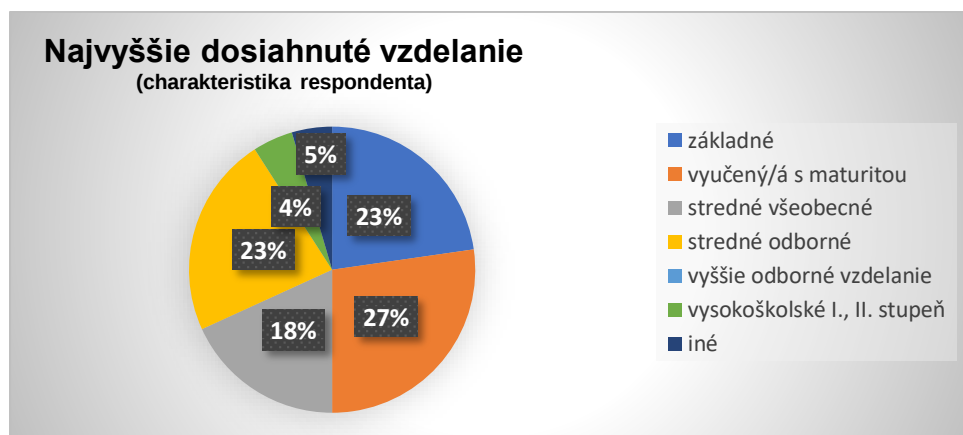
Pohlavie respondenta	Počet	Percento
muž	14	45%
žena	17	55%
celkový počet respondentov	31	100%

Odpovedalo 31 respondentov, z toho 14 mužov a 17 žien.

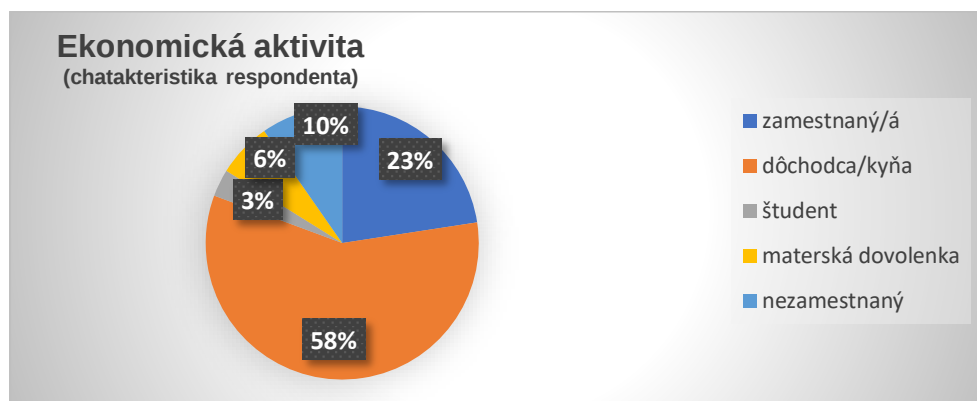
Vek respondenta	Počet	Percento
15 – 19 rokov	0	0%
20 – 29 rokov	2	6%
30 – 39 rokov	6	19%
40 – 49 rokov	0	0%
50 – 64 rokov	12	39%
65 a viac rokov	11	36%
celkový počet respondentov	31	100%

Dotazníkového prieskumu z 31 zúčastnených respondentov podľa veku najviac odpovedalo zo skupiny 50 – 64 rokov - 12 respondentov, následne zo skupiny 65 a viac rokov - 11, a zo skupiny 30 – 39 rokov spolu 6 respondentov. Prehľad o skupinách respondentov podľa veku sú uvedené v tabuľke a grafe.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet	Percento
základné	5	16%
vyučení/á	9	28%
vyučení/á s maturitou	6	19%
stredné všeobecné	4	12%
stredné odborné	5	16%
vysokoškolské I., II. stupeň	1	3%
iné	1	3%
celkový počet respondentov	31	100,0%

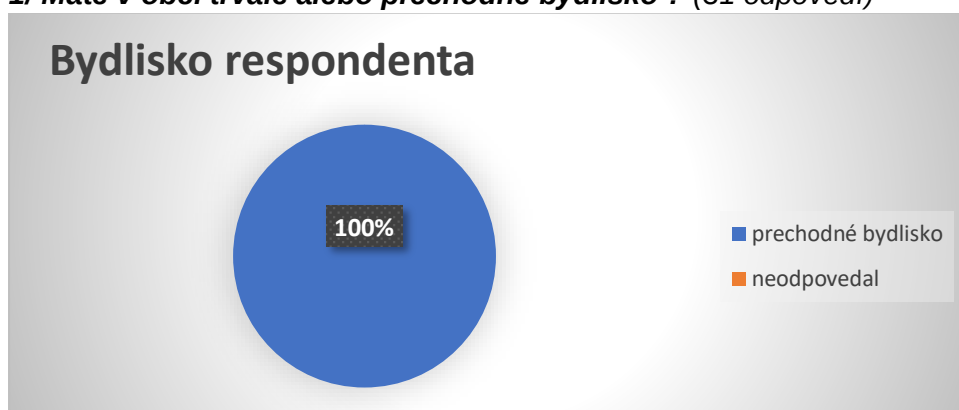
Dotazníkového prieskumu z 31 zúčastnených sa podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania zapojilo najviac zo skupiny vyučení/á – 9 respondentov, vyučení/á s maturitou – 6, so základným vzdelaním – 5, so stredným odborným vzdelaním - 5 respondentov, so stredným všeobecným – 4 respondenti. Prehľad o skupinách respondentov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania sú uvedené v tabuľke a grafe.

Ekonomická aktivita	Počet	Percento
Zamestnaný/á	7	23%
súkromný/á podnikateľ/ka	0	0%
dôchodca/kyňa	18	58%
študent/ka	1	3%
materská dovolenka	2	6%
nezamestnaný/á	3	10%
celkový počet respondentov	31	100,0 %

Dotazníkového prieskumu z 31 respondentov podľa ekonomickej aktivity sa najviac zúčastnilo zo skupiny dôchodcov – 18, zamestnaných – 7, nezamestnaní – 3, na materskej dovolenke – 2.

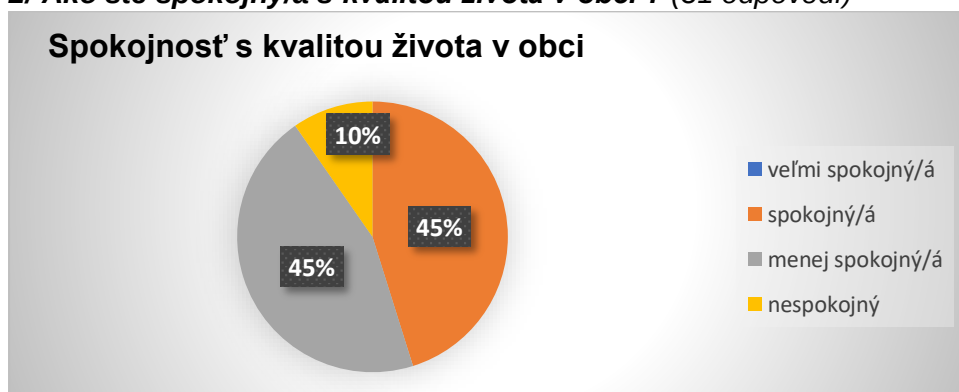
1/ Máte v obci trvalé alebo prechodné bydlisko ? (31 odpovedí)

Bydlisko	Počet	Percento
Trvalé bydlisko	31	100%
Prechodné bydlisko	0	0%
celkový počet respondentov	31	100,0 %

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 31 respondentov s trvalým bydliskom v obci.

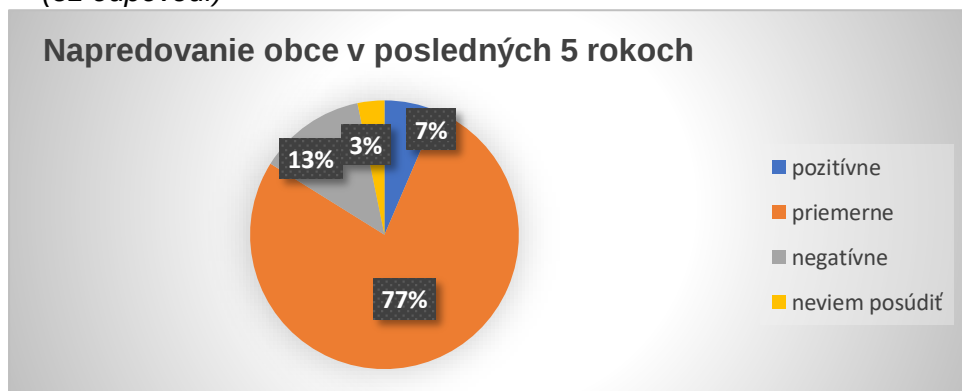
2/ Ako ste spokojný/á s kvalitou života v obci ? (31 odpovedí)

Spokojnosť s kvalitou života v obci	Počet	Percento
veľmi spokojný/á	0	0%
spokojný/á	14	45%
menej spokojný/á	14	45%
nespokojný/á	3	10%
celkový počet respondentov	31	100,0 %

Dotazníkového prieskumu z 31 odpovedí sa 14 respondenti k spokojnosti s kvalitou života v obci vyjadrili, že sú spokojní, 14 respondenti sú menej spokojní a 3 respondenti sú nespokojní.

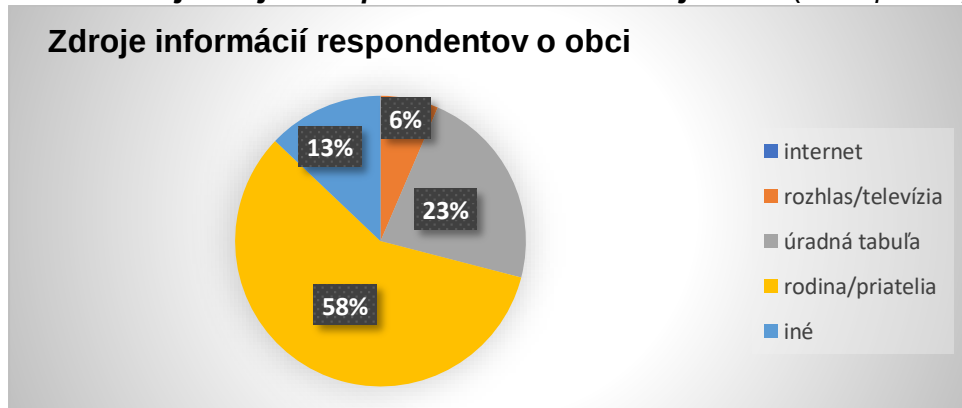
3/ Ako hodnotíte rozvoj a napredovanie obce v posledných 5 rokoch ? (31 odpovedí)

Ako hodnotíte rozvoj a napredovanie obce v posledných 5 rokoch	Počet	Percento
pozitívne	2	7%
priemerne	24	77%
negatívne	4	13%
neviem posúdiť	1	3%
celkový počet respondentov	31	100,0 %

Dotazníkového prieskumu z 31 respondentov sa 24 vyjadrili, že rozvoj a napredovanie obce v posledných 5 rokoch hodnotia priemerne, 2 pozitívne, 4 negatívne a 1 nevedel posúdiť..

4/ Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o Vašej obci ? (31 odpovedí)

Zdroje informácií respondentov o obci	Počet	Percento
internet	0	0%
rozhlas/televízia	2	6%
úradná tabuľa	7	23%
rodina/ priatelia	18	58%
iné	4	13%
celkový počet respondentov	31	100,0 %

Dotazníkového prieskumu z 31 respondentov sa 18 vyjadrili, že najčastejšie informácie o obci čerpajú od rodiny a priateľov, 7 respondenti z úradnej tabule obce, 4 respondenti z iných zdrojov a 2 z rozhlasu/televízie.

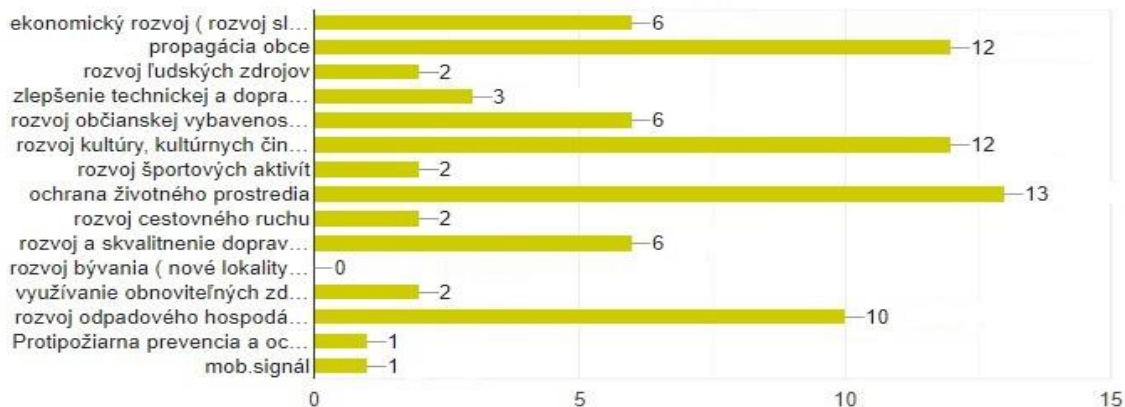
5/ Poznáte rozvojové aktivity svojej obce ? (31 odpovedí)

Poznáte rozvojové aktivity svojej obce ?	Počet	Percento
áno	3	10%
čiastočne	15	48%
nie	13	42%
celkový počet respondentov	31	100,0 %

K otázke z 31 respondentov sa 3 vyjadrili, že poznajú rozvojové aktivity obce, 15 respondentov poznajú čiastočne a 13 respondenti nepoznajú rozvojové aktivity obce..

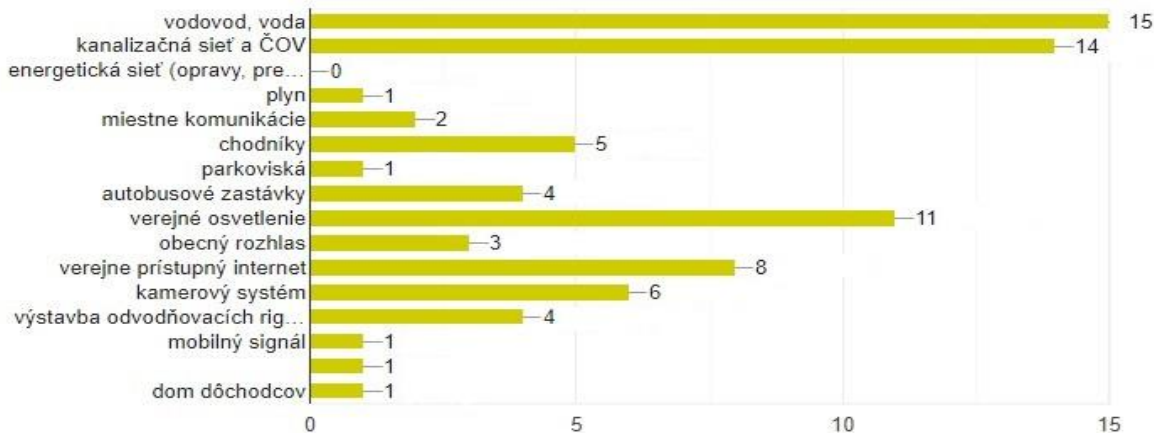
6/ Ktoré z nasledujúcich oblastí je podľa Vášho názoru potrebné v obci čo najskôr riešiť a rozvíjať ? (vyberte max. 3 najdôležitejšie) - (31 odpovedí)

Potreba prioritného riešenia a rozvoja oblasti v obci	Počet odpovedí
ekonomický rozvoj	6
propagácia obce	12
rozvoj ľudských zdrojov	2
zlepšenie technickej infraštruktúry	3
rozvoj občianskej vybavenosti a soc. služieb	6
rozvoj kultúry a kultúrnych činností	12
rozvoj športových aktivít	2
ochrana životného prostredia	13
rozvoj cestovného ruchu	2
rozvoj a skvalitnenie dopravy	6
rozvoj bývania	0
využívanie obnoviteľných zdrojov energie	2
rozvoj odpadového hospodárstva	10
iné	2

Dotazníkového prieskumu z 31 respondentov, kde bola možnosť označiť max. 3 najdôležitejšie oblasti, ktoré je potrebné v obci riešiť a rozvíjať, je najviac 13 odpovedí smerovaných k ochrane životného prostredia, zhodne 12 k propagácii obce a rozvoju kultúry a kultúrnych činností, 10 k rozvoju odpadového hospodárstva, zhodne 6 odpovedí k rozvoju občianskej vybavenosti a sociálnych služieb, rozvoju a skvalitneniu dopravy a ekonomickému rozvoju obce. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

7/ Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie technickej a dopravnej infraštruktúry (výstavba, dokončenie, rekonštrukcia), tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 3 najdôležitejšie) - (31 odpovedí)

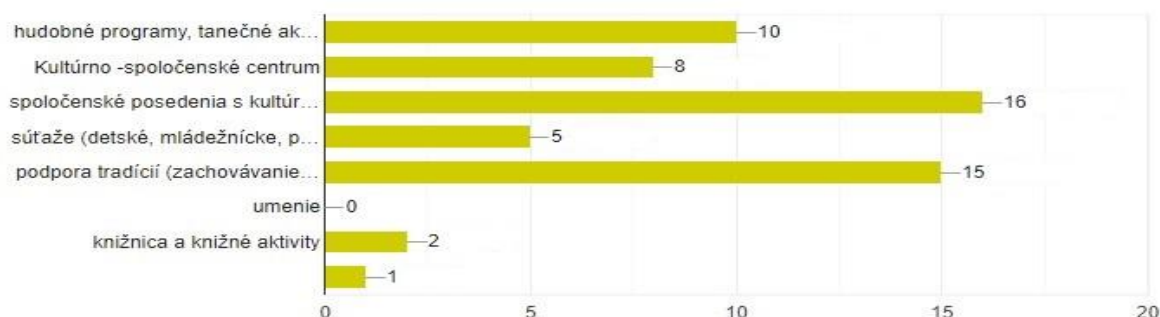

Prioritné oblasti, ak je potrebné zlepšenie technickej a dopravnej infraštruktúry	Počet odpovedí
Vodovod, voda	15
Kanalizačná sieť a ČOV	14
Energetická sieť (opravy, prekládka, rozšírenie)	0
Plyn	1
Miestne komunikácie	2

Chodníky	5
Parkoviská	1
Autobusové zastávky	4
Verejné osvetlenie	11
Obecný rozhlas	3
Verejne prístupný internet	8
Kamerový systém	6
Výstavba odvodňovacích rigolov a priekop	4
Iné	3

Dotazníkového prieskumu z 31 respondentov, s možnosťou označiť max. 3 najdôležitejšie oblasti rozvoja technickej a dopravnej infraštruktúry, je u 15 odpovedí prioritou vodovod, voda, u 14 je prioritou kanalizačná sieť a ČOV, u 11 verejné osvetlenie, u 8 verejne prístupný internet, u 6 kamerový systém obce, u 5 respondentov sú prioritné chodníky. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

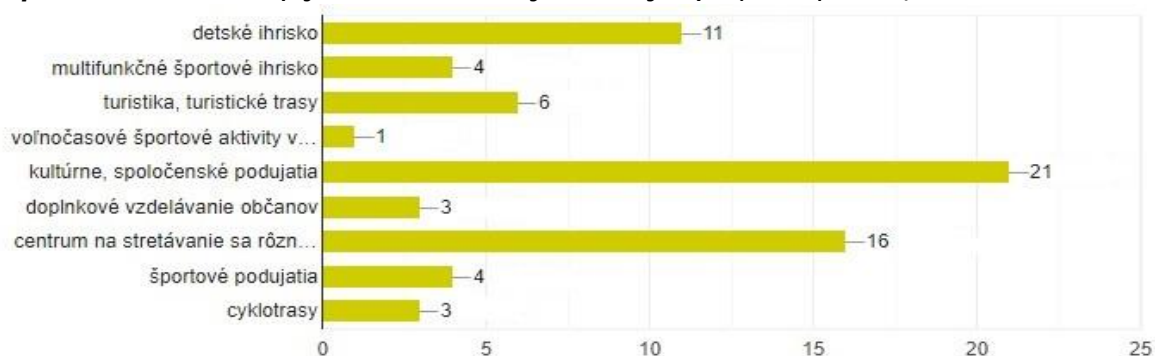
8/ Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie kultúry, kultúrnych činností a služieb, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 2 najdôležitejšie) – (31 odpovedí)

Prioritné oblasti, ak je potrebné zlepšenie kultúry, kultúrnych služieb	Počet
Hudobné programy, tanečné akcie	10
Kultúrno-spoločenské centrum	8
Spoločenské posedenia s kultúrnym programom	16
Súťaže (detské, mládežnícke, pre dospelých)	5
Podpora tradícií (zachovanie a obnova)	15
Umenie	0
Knižnica, knižné aktivity	2
iné	1

Dotazníkového prieskumu z 31 respondentov, s možnosťou označiť max. 2 odpovede k najdôležitejším oblastiam rozvoja kultúry, kultúrnych činností a služieb obce, je pre 16 respondentov prioritou spoločenské posedenia s hudobným programom, pre 15 podpora tradícií, pre 10 hudobné programy, tanečné akcie, pre 8 kultúrno-spoločenské centrum. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke, pričom 2 respondenti neodpovedali.

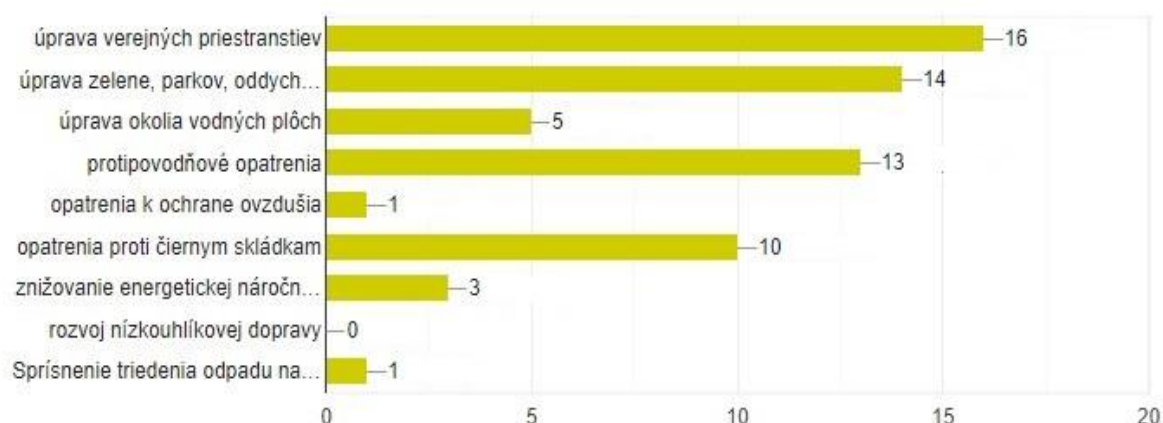
9/ Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj voľnočasových aktivít, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 3 najdôležitejšie) - (31 odpovedí)

Prioritné oblasti, ak je potrebný rozvoj voľnočasových aktivít	Počet
Detské ihrisko	11
Multifunkčné športové ihrisko	4
Turistika	6
Voľnočasové športové aktivity v interiéri	1
Kultúrne, spoločenské podujatia	21
Doplnkové vzdelávanie občanov	3
Centrum na stretávanie sa rôznych skupín občanov	16
Športové podujatia	4
Cyklotrasy	3

Dotazníkového prieskumu z 31 respondentov, k otázke s možnosťou označiť max. 3 najdôležitejšie oblasti rozvoja voľnočasových aktivít obce, je u 21 respondentov prioritou kultúrne, spoločenské podujatia, u 16 centrum na stretávanie sa rôznych skupín občanov, u 11 detské ihrisko, u 6 turistika. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke, pričom 2 respondenti neodpovedali.

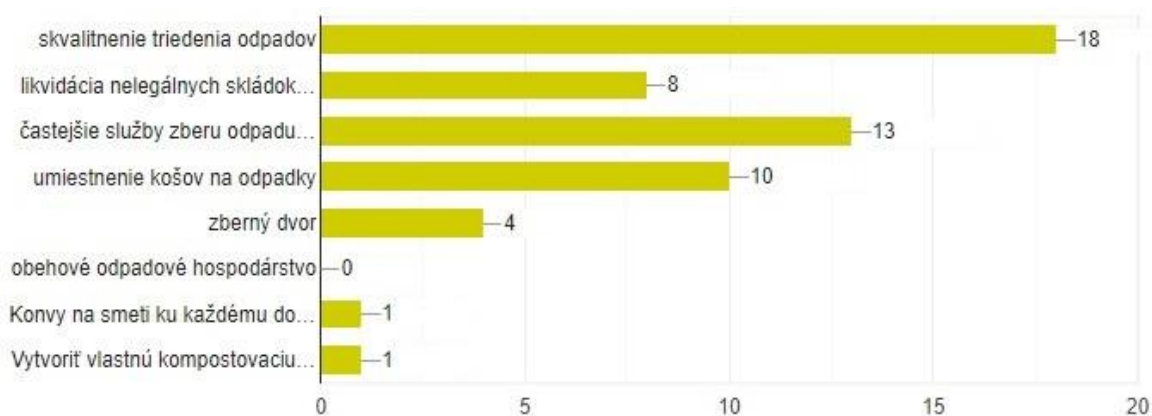
10/ Ak si myslíte, že sú potrebné aktivity v oblasti životného prostredia, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 2 najdôležitejšie) - (31 odpovedí)

Priority v oblasti životného prostredia	Počet
úprava verejných priestranstiev	16
úprava zelene, parkov, oddychových zón	14
úprava okolia vodných plôch	5
protipovodňové opatrenia	13
opatrenia k ochrane ovzdušia	1
opatrenia proti čiernym skládkam	10
znižovanie energetickej zaťažnosti obecných budov	3
rozvoj nízkouhlíkovej dopravy	0
iné	1

Dotazníkového prieskumu z 31 respondentov, s možnosťou označiť max. 2 najdôležitejšie prioritné aktivity v oblasti ochrany životného prostredia, je pre 16 prioritou úprava verejných priestranstiev, pre 14 úprava zelene, parkov, oddychových zón, pre 13 protipovodňové opatrenia, pre 10 respondentov prioritou sú opatrenia proti čiernym skládkam, pre 5 úprava okolia vodných plôch. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke, pričom 2 respondenti neodpovedali

11/ Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj odpadového hospodárstva, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 2 najdôležitejšie) - (31 odpovedí)

Priority v oblasti rozvoja odpadového hospodárstva	Počet
Skvalitnenie triedenia odpadov	18
Likvidácia nelegálnych skládok odpadu	8
Častejšie služby zberu odpadu veľkokapacitnými kontajnermi	13
Umiestnenie košov na odpadky	10
Zberný dvor	4
Obehové odpadové hospodárstvo	0
Iné (konvy na smeti, vlastná kompostovacia stanica)	2

K otázke s možnosťou označiť max. 2 najdôležitejšie oblasti rozvoja odpadového hospodárstva sa zapojilo 31 respondentov, kde u 18 odpovedí prioritou je skvalitnenie triedenia odpadov, u 13 častejšie služby zberu odpadu veľkokapacitnými kontajnermi, u 10 umiestnenie košov na odpadky, u 8 likvidácia nelegálnych skládok odpadu. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

12/ Ktoré sú podľa Vás najväčšie problémy, nedostatky obce ? (kritické oblasti rozvoja v súčasnosti)

(16 odpovedí (uvedených aj viac oblastí v 1 odpovedi), tak ako ich uviedli respondenti)

pokrytie mobilných sietí
odpad
nedostatočné pokrytie internetom, operátory
úprava obce, osvetlenie, park, detské ihrisko, náteri
zimná údržba ciest, odhrnutie snehu, verejné osvetlenie v obci
úprava obce, verejne osvetlenie v obci, údržba v zime (odhrnutie snehu)
Mobilný signál
Mobilný signál dať zaviesť.
Navýšiť chatárom platbu za odpad nakoľko doplácajú na nich občania obce
Odpadové hospodárstvo
Nedostatok pitnej vody , hlavne v letných mesiacoch, v prípade požiaru vznikne vážny problém. Vyčistiť a obnoviť jarečky a studničky
Pitná voda, propagácia obce, internet, mobilný signál
mobilná sieť
Veľmi zlý občas žiadny mobilný signál, veľmi zredukované spojenie
nízka kultúrna aktivita

Najväčšie problémy, nedostatky obce (vyhodnotenie)	Počet odpovedí
Pokrytie mobilných sietí	7
Verejné osvetlenie	3
Úprava obce, úprava potokov, studničiek	3
Odpadové hospodárstvo, zvýšenie poplatkov za odpad pre chatárov	3
Pitná voda	2
Zimná údržba miestnych komunikácií	2
Voľnočasová infraštruktúra (detské ihrisko, oddychové zóny)	2
Propagácia obce	1
Kultúrne vyžitie	1
Dopravná dostupnosť obce	1

13/ Ak by ste mali možnosť rozhodovať o využití verejných finančných prostriedkov obce, na čo by ste ich vo Vašej obci prednostne využili ?, čím by ste urobili obec atraktívnejšou ?
(13 odpovedí (uvedených aj viac oblastí v 1 odpovedi), tak ako ich uviedli respondenti)

Si poriadok v obci
Výsadba zelene, úprava verejných priestranstiev
úprava verejných priestranstiev
výmena strechy potravín, náter strechy pohostinstva, orientačné tabule, novú autobusovú zastávku
úprava parku, nová autobusová zastávka
náter strechy pohostinstva, úsporné osvetlenie v obci, úprava parku - nové lavičky, oplotenie, nová autobusová zastávka
Viac sa starať o triedenie odpadu, každému občanovi dať odpadový kôš
Škaredý plot pri obchode- zbúrať - opraviť, výmena verejného osvetlenia, skrášlenie námestia
Internet a kvalitná mobilná sieť
mobilná sieť
Opraviť cesty na cintorín, častejšie nechať otvorené pohostinstvo, vybudovať detské ihrisko (preliešky atď)
rozvoj vzdelávania, informovanosť o histórii obce

Prednostné využitie verejných finančných prostriedkov obce občanmi podľa oblastí (vyhodnotenie)	Počet odpovedí
Úprava verejných priestranstiev, výsadba zelene, poriadok	6
Úprava budov (potraviny, pohostinstvo)	3
Verejné osvetlenie	3
Autobusová zastávka (modernizácia)	3
Internet a kvalitná mobilná sieť	2
Informácie o obci (propagácia)	2
Zvýšený dôraz na triedenie odpadu	1
Miestna komunikácia na cintorín	1
Rozvoj vzdelávania	1

14/ Uved'te iné pripomienky, návrhy a odporúčania k rozvoju obce
(10 odpovedí (uvedených aj viac oblastí v 1 odpovedi), tak ako ich uviedli respondenti)

Lepšia údržba ciest v zime

upraviť park - nové lavičky, oplotenie, výsadba kvetov, nové osvetlenie, nátery mostov

Obnovenie a oprava odvodňovacích rigolov, oprava obecného rozhlasu pri dome č. 44, verejné osvetlenie nefunguje medzi domami č. 10 a č.11. Pluhovanie snehu na ceste v skorých ranných hodinách. Pod skalicou (Štilbach) - zákaz sypania odpadu.

1. Urobiť prístup protipožiarnej technike k vode a zriadiť zásobníky vody pre prípad požiaru.
2. Dozrieť na to , aby na verejnom priestranstve ľudia nerobili vrakovisko, nech si nepojazdné autá a iný odpad vyriešia.

opraviť plot na kadlubku pri ceste

Je potrebné vykonať aspoň raz ročne obecnú schôdzu za účasti všetkých strán. A nimi sú obyvatelia s trvalým pobytom, chalupári a obecné zastupiteľstvo. O rozvoji obce majú rozhodovať všetci. Nie len úzka skupinka ľudí.

Cestovný ruch - zvýšenie cestovného ruchu a povedomia o obci. Rozvoj kultúrneho života v obci, náučné chodníky a trasy

signál na mobil

sprístupniť knižnicu, opraviť posedenie v parku

Pripomienky, návrhy, odporúčania k rozvoju obce (vyhodnotenie)	Počet odpovedí
Úprava parku	2
Verejné osvetlenie	2
Zimná údržba	2
Nátery mostov, oprava plota (na kadlubku)	2
Rozvoj kultúry, knižnica	2
Čierne skládky (Pod Skalicou), nepojazdné autá	2
Odvodňovacie rigoly	1
Protipožiarne opatrenia	1
Cestovný ruch (propagácia, turistické trasy, cyklotrasy)	1
Mobilný signál	1
Zapájanie všetkých občanov do rozhodovania samosprávy	1

Názov projektu : Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica
 NFP314011APG4 Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu